

RADY GMINY CHYBIE

z dnia 26 września 2017r.

w sprawie: przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Chybie na lata 2016-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 456, z późn. zm.), na wniosek Wójta Gminy Chybie,

Rada Gminy Chybie

uchwała co następuje :

§ 1

Przyjąć „Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Chybie na lata 2016-2023” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Traci moc uchwała nr XXVII/232/2017 Rady Gminy Chybie z dnia 27 czerwca 2017r. w sprawie przyjęcia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Chybie na lata 2016-2023

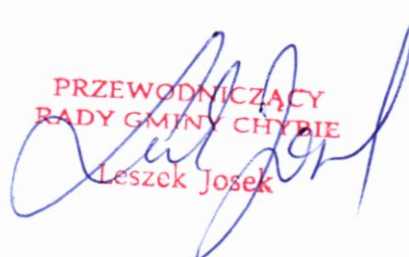
§ 3

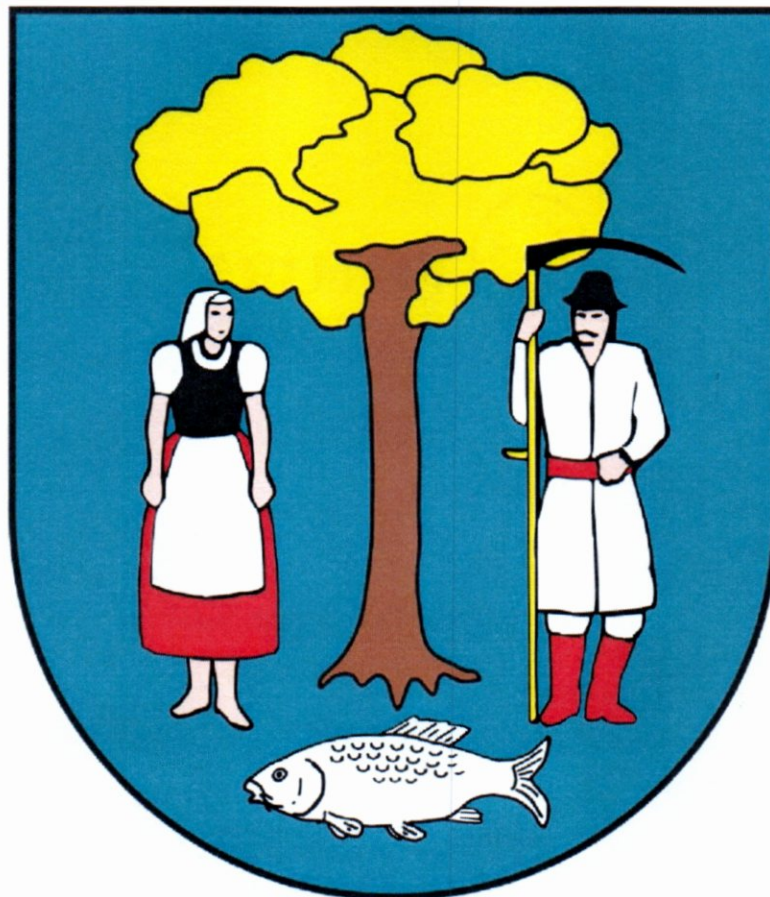
Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Chybie.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY CHYBIE**
Leszek Jasek

**LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI
DLA GMINY CHYBIE
NA LATA 2016 – 2023**

Opracowanie:

Future Green Innovations S.A.

ul. Podole 60

30 - 394 Kraków

Telefon: +48 12 632 41 29

Fax: +48 12 418 26 30

E-mail: office@greenfuture-projekt.pl

Opracował zespół w składzie:

mgr Agnieszka Borcz

mgr inż. Karina Cor

mgr inż. Małgorzata Madej

mgr inż. Iga Pikul

mgr Piotr Kubisiak

Spis treści:

1.1.	Wstęp	5
1.2.	Zakres pojęciowy	5
2.	Metoda delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	8
2.1	Delimitacja obszaru zdegradowanego	8
2.2.	Delimitacja obszaru rewitalizacji.....	9
3.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych Gminy Chybie	19
3.1.	Strefa społeczna i kulturowa	19
3.1.1.	Struktura demograficzna.....	19
3.1.2.	Rynek pracy	20
3.1.3.	Ubóstwo i pomoc społeczna	23
3.1.4.	Oświata i poziom wykształcenia.....	42
3.1.5.	Bezpieczeństwo w gminie	47
3.1.6.	Turystyka i rekreacja	48
3.1.7.	Aktywność społeczna mieszkańców Gminy Chybie.....	49
3.1.8.	Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej.....	53
3.2.	Strefa gospodarcza	43
3.2.1.	Struktura działalności gospodarczej	43
3.2.2.	Poziom przedsiębiorczości	47
3.2.3.	Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej	49
3.3.	Sfera techniczna.....	50
3.3.1.	Obszary zabudowane i struktura zabudowy	50
3.3.2.	Infrastruktura techniczna w Gminie Chybie.....	53
3.3.3.	Zdegradowane obiekty użyteczności publicznej i tereny w Gminie Chybie – inwentaryzacja	56
3.3.4.	Obszary koncentracji negatywnych zjawisk w sferze technicznej.....	59
3.4.	Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	59
3.4.1.	Położenie Gminy Chybie.....	59
3.4.2.	Struktura użytkowania gruntów w gminie.....	62
3.4.3.	Infrastruktura drogowa, kolejowa i komunikacja zbiorowa.....	63
3.5.	Sfera środowiskowa	65
3.5.1.	Diagnoza przyrodnicza	66
3.6.	Podsumowanie analizy wyłaniającej obszar zdegradowany	67
4.1.	Obszar rewitalizacji Gminy Chybie.....	71
4.2.	Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji	72
4.3.	Identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych – wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych.....	78
4.4.	Potencjał obszaru rewitalizacji	87
5.	Analiza SWOT obszaru rewitalizacji	89
6.	Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji.....	91
7.	Cele rewitalizacji i okres programowania	94
8.	Projekty rewitalizacyjne.....	100
8.1.	Podstawowe projekty rewitalizacyjne	100
8.2.	Podstawowe projekty rewitalizacyjne	114
8.3.	Źródła finansowania przedsięwzięć.....	121
8.4.	Harmonogram realizacji przedsięwzięć.....	124

9. System zarządzania realizacją Programu	125
9.1. Struktura zarządzania Programem	125
10. Komplementarność procesu rewitalizacji	128
10.1. Komplementarność przestrzenna	128
10.2. Komplementarność problemowa	129
10.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	131
10.4. Komplementarność międzyokresowa	132
10.5. Komplementarność źródeł finansowania	134
11. System monitorowania i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji	135
12. Opis powiązań Programu Rewitalizacji Gminy Somianka na lata 2016-2023 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy	142
12.1. Spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie Gminy Chybie.....	142
12.1.1. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”	148
12.1.2. Strategia Rozwoju Gminy Chybie na lata 2015-2025	148
12.1.3. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020	149
12.1.4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie	149
12.1.5. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie	150
13. Partycypacja społeczna w procesie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji	151
13.1. Diagnozowanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	151
13.2. Programowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji	153
13.3. Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji na etapie wdrażania i monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji	154
13.3.1. Procedura zgłaszania nowych zadań do LPR	155
13.3.2. Procedura zgłaszania propozycji zmian do LPR	156
13.4. Partycypacja społeczna na etapie monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji	156
14. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	158
15. Spis tabel	159
16. Spis rycin	161

1. Wprowadzenie

1.1. Wstęp

Lokalny Program Rewitalizacji jest to wieloletni program opisujący stan i stopień degradacji terenu w kilku płaszczyznach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz środowiskowej. Aktualny stan opisywany jest za pomocą wskaźników ekonomicznych oraz społecznych. Celem takiego programu jest opracowanie planów realizacji konkretnych działań oraz systemu ich wdrażania, mających na celu wyprowadzenie analizowanego obszaru z niekorzystnej sytuacji, poprzez nadanie mu nowych funkcji lub przywrócenie starych. Program jest opracowywany i uchwalany przez Radę Gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz na podstawie Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.). Gminy, które go uchwalą mają możliwość ubiegania się o wsparcie działań związanych z rewitalizacją. Środki można pozyskać z regionalnych programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020. Należy jednak zaznaczyć, że Lokalny Program Rewitalizacji nie jest zamkniętym dokumentem, zawierającym gotowe rozwiązania i projekty, gwarantującym zawsze pozytywne decyzje w kwestii ubiegania się np. o środki unijne.

1.2. Zakres pojęciowy

Rewitalizacja – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową,

energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych).

Stan kryzysowy – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Obszar zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszar rewitalizacji - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w definicji „*stan kryzysowy*”, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i

powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

Program rewitalizacji - inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej,

Projekt rewitalizacyjny - projekt wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

2. Metoda delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

2.1 Delimitacja obszaru zdegradowanego

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Występowanie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej jest zatem warunkiem, by dany obszar mógł zostać uznany za obszar zdegradowany. Diagnoza rozmieszczenia negatywnych zjawisk została wykonana dla całej gminy, z wykorzystaniem obiektywnych, weryfikowalnych wskaźników. Za obszary koncentracji negatywnych zjawisk w każdej ze sfer uznano te, dla których przyjęte wskaźniki są gorsze niż średnia dla gminy.

Mając powyższe na uwadze, diagnozę służącą delimitacji (wyznaczeniu granic) obszaru zdegradowanego podzielono na dwa etapy:

- wyznaczenie obszaru występowania niekorzystnych zjawisk społecznych,
- diagnozę wyznaczonego obszaru koncentracji negatywnych zjawisk w pozostałych wymienionych sferach problemowych – na tle sytuacji w całej Gminie.

Analizy rozmieszczenia zjawisk kryzysowych w sferze społecznej przeprowadzono w rozkładzie przestrzennym odniesionym do podziału Gminy na jednostki pomocnicze (urbanistyczne) - sołectwa. Wszystkie jednostki pomocnicze zostały wydzielone z uwzględnieniem występującym na danym obszarze: specyficznym charakterem zabudowy, a także położeniem topograficzno-przestrzennym i pełnionymi funkcjami w Gminie.

W związku z przeprowadzeniem dokładniejszej diagnozy zjawisk kryzysowych i najwyższą liczbą ludności sołectwo Chybie zostało podzielone na dwie jednostki pomocnicze: Chybie 1 i Chybie 2. Dla celów niniejszego opracowania łącznie wyznaczono 6 jednostek pomocniczych.

Podstawowe dane dotyczące jednostek pomocniczych przedstawiono w poniższej tabeli, zaś ich granice na poniższej rycinie.

Tabela 1. Charakterystyka jednostek pomocniczych Gminy Chybie

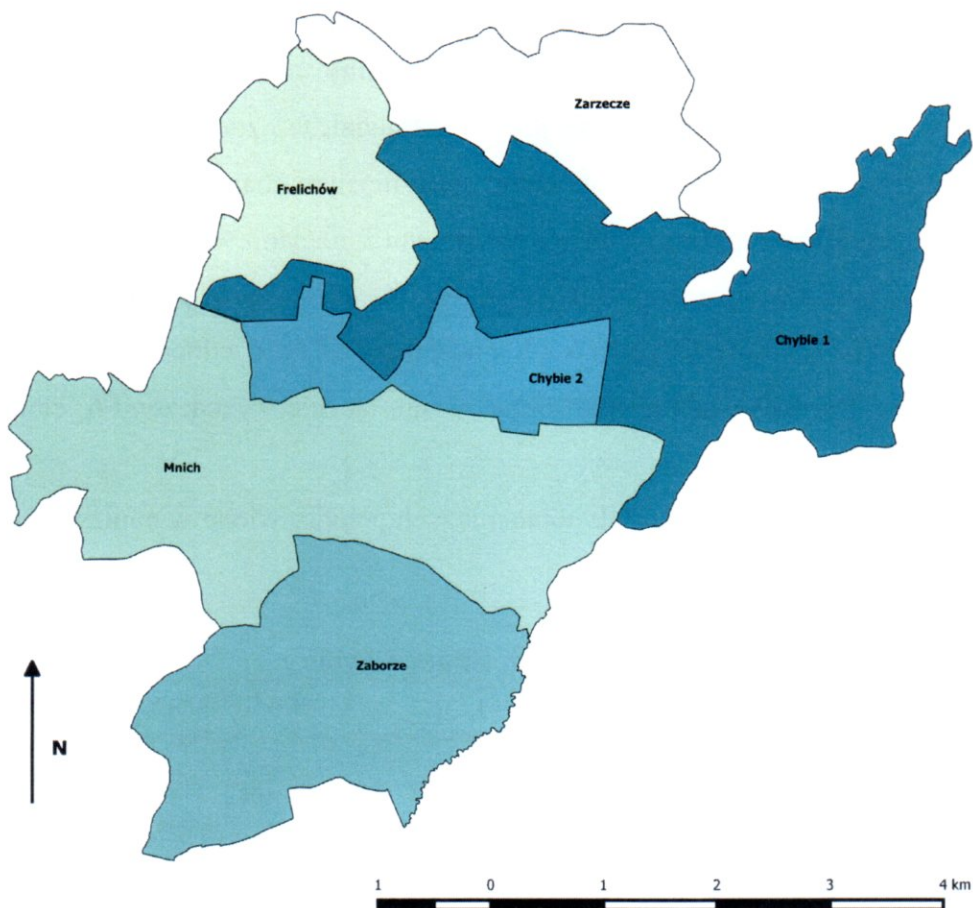
Lp.	Jednostka pomocnicza	Powierzchnia [ha]	Liczba ludności
1	Chybie 1		2205
2	Chybie 2		1654
3	Frelichów		560
4	Mnich		3638
5	Zaborze		1069
6	Zarzecze		291
Razem			9417

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z 2016 r.

Tabela 2. Spis ulic wchodzących w skład jednostek pomocniczych Chybie 1 i Chybie 2

Sołectwo Chybie	
CHYBIE – PODOBSZAR 1	CHYBIE – PODOBSZAR 2
ul. Asnyka, ul. Boczna, ul. Bolesława Chrobrego, ul. Chopina, ul. Graniczna, ul. Jeżynowa, ul. Kazimierza Wielkiego, ul. Kobieli, ul. Kościuszki, ul. Kwiatowa, ul. Leśna, ul. Mickiewicza, ul. Morcinka, ul. Norwida, ul. Nowa Osada, ul. Nowy Staw, ul. Okrężna, ul. Podleśna, ul. Poranna, ul. Sienkiewicza, ul. Skośna, ul. Spokojna, ul. Stefana Batorego, ul. Szkolna, ul. Targowa, ul. Wiosenna, ul. Wyzwolenia	ul. Akacyjowa, ul. Bielska, ul. Bieniowiecka, ul. Brzozowa, ul. Dworcowa, ul. Jagodowa, ul. Kolejowa, ul. Lipowa, ul. Modrzewiowa, ul. Objazdowa, ul. Partyzantów, ul. Piechy, ul. Pogodna, ul. Sportowa, ul. Towarowa, ul. Wierzbowa, ul. Zielona

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chybiu

Rycina 1. Jednostki pomocnicze wydzielone w Gminie Chybie

Źródło: opracowanie własne

W celu identyfikacji obszarów zdegradowanych w Gminie Chybie przeprowadzono diagnozę w sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji określono zestawienie kryteriów – wskaźników wpisujących się w zakres diagnozowania oraz delimitacji sprecyzowany w Instrukcji dotyczącej przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenie ładu przestrzennego. Do obszaru każdej jednostki pomocniczej Gminy (sołectwa) przypisano określone dane wskaźnikowe i odniesiono je do średniej wyznaczonej dla całej Gminy Chybie.

Tabela 3. Zestawienie wskaźników wykorzystanych w diagnozie obszaru zdegradowanego Gminy Chybie

Sfera	Nazwa wskaźnika	Źródło danych
Spoleczna	Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	PUP w Cieszynie
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	GOPS
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym na 1000 ludności	GOPS
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców	GOPS
	Liczba wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców	GOPS
	Wyniki sprawdzianu 6-klasisty	OKE Katowice
	Frekwencja wyborów samorządowych	PKW
Gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Chybiu
	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Chybiu
	Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Chybiu
Techniczna	Odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej	Urząd Gminy w Chybiu
	Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	Urząd Gminy w Chybiu
Przestrzenno-funkcjonalna	Liczba przystanków komunikacyjnych na 1000 mieszkańców	Urząd Gminy w Chybiu
Środowiskowa	Powierzchnia lasów w Gminie Chybie	Urząd Gminy Chybie

Źródło: opracowanie własne

Tłem dla diagnozy zróżnicowania zjawisk w obrębie Gminy Chybie są również wskaźniki dla powiatu wyszkowskiego i województwa mazowieckiego, które zostały zaczerpnięte z BDL GUS. Pozwala to na określenie, czy dany problem jest istotny lub wyróżniający dla Gminy Chybie.

2.2. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* obszar rewitalizacji stanowi część lub całość obszaru zdegradowanego cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające wspólnych granic.

Obszar rewitalizacji musi zatem mieścić się w granicach obszaru zdegradowanego, nie musi jednak obejmować go w całości. Zalecana jest koncentracja działań rewitalizacyjnych na mniejszych obszarach. Wytyczne wprowadzają ponadto ograniczenia w wielkości obszaru rewitalizacji. Nie może on obejmować więcej niż 20% powierzchni gminy, a w jego granicach nie może mieszkać więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W nawiązaniu do powyższych uwarunkowań obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie skali potrzeb rewitalizacyjnych oraz rangi obszaru i jego znaczenia dla rozwoju Gminy. Kierowano się także koniecznością zachowania ciągłości działań rewitalizacyjnych z lat poprzednich. Wyznaczając granicę obszaru rewitalizacji, przyjęto zasadę, że powinny być do niego włączane całe jednostki pomocnicze – które zostały wcześniej włączone w granice obszaru zdegradowanego.

3. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych Gminy Chybie

3.1. Strefa społeczna i kulturowa

3.1.1. Struktura demograficzna

Na przestrzeni ostatnich lat ogólna liczba mieszkańców zwiększa się, a wskaźnik przyrostu naturalnego w gminie jest dodatni i znacznie różni się od ujemnego wskaźnika dla całego województwa śląskiego. Pomimo, że zwiększyła się liczba wymeldowań to saldo migracji mieszkańców w Gminie pozostaje dodatnie.

Tabela 4. Ludność w Gminie Chybie w latach 2010-2015

DEMOGRAFIA						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ilość mieszkańców – ogółem	9379	9437	9452	9536	9550	9648
Mężczyźni	4603	4635	4657	4705	4713	4775
Kobiety	4776	4802	4795	4831	4837	4873
Gęstość zaludnienia [os/km ²]	296	297	299	301	302	304
Przyrost naturalny	57	33	26	32	33	32
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku [%]						
Osoby w wieku przedprodukcyjnym	21,2	21,1	20,9	20,8	20,9	17,7
Osoby w wieku produkcyjnym	64,4	64,3	64,1	63,9	63,3	65,7
Osoby w wieku poprodukcyjnym	14,4	14,6	15,0	15,3	15,9	16,6
Migracje w gminie						
Zameldowania	101	96	124	109	89	100
Wymeldowanie	97	87	68	66	84	72
Saldo migracji	4	9	56	43	5	28

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Tabela 5. Dane demograficzne dla Gminy Chybie (stan na dzień 25.07.2016)

DEMOGRAFIA			
Sołectwo	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
Chybie	1953	1998	3951
Frelichów	340	318	658
Mnich	1773	1867	3640
Zaborze	536	530	1066
Zarzecze	161	144	305
Razem	4763	4857	9620

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Tabela 6. Ludność w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Chybie (stan na dzień 25.07.2016)

DEMOGRAFIA				
Sołectwo	Ludność w wieku produkcyjnym – mężczyźni	Ludność w wieku produkcyjnym – kobiety	Ludność w wieku poprodukcyjnym – mężczyźni	Ludność w wieku poprodukcyjnym – kobiety
Chybie	1315	1176	186	433
Frelichów	227	190	21	65
Mnich	1226	1077	191	434
Zaborze	365	306	53	112
Zarzecze	114	85	15	33

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

3.1.2. Rynek pracy

Osobą bezrobotną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, 1292, 1321) jest osoba poszukująca zatrudnienia, która:

- ukończyła 18 rok życia,
- nie osiągnęła wieku emerytalnego (67 lat zgodnie z ustawą z dnia 16 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2017 poz. 38)

- nie uczy się na żadnym szczeblu kształcenia lub nie jest skierowana na szkolenie przez PUP,
- jest zameldowana lub pozostaje w Polsce legalnie.

Ważnym wskaźnikiem ukazującym kondycję rynku pracy na terenie gminy Chybie jest udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym.

Wartość tego wskaźnika w Gminie w 2015 r. wyniosła 4,0%. Na tle powiatu cieszyńskiego (wskaźnik bezrobocia 7,5% w 2015 r.), a zwłaszcza porównaniu dla całego kraju (6,5%), poziom bezrobocia w Gminie Chybie jest dość niski.

Tabela 7. Bezrobocie w Gminie Chybie w latach 2010-2015

BEZROBOCIE						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem	332	329	346	344	293	245
mężczyźni	138	138	160	160	126	101
kobiety	194	191	186	184	167	144
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym [%]						
ogółem	5,5	5,4	5,7	5,6	4,8	4,0
mężczyźni	4,4	4,3	5,0	5,0	3,9	1,6
kobiety	6,7	6,6	6,5	6,4	5,9	2,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Spośród wszystkich zarejestrowanych osób bezrobotnych w 2015 r. w Gminie Suchań 144 osób stanowiły kobiety (58,8%). Niepokojącym zjawiskiem w ostatnich latach jest wzrastająca liczba osób długotrwale bezrobotnych w ogóle osób zarejestrowanych jako bezrobotne (46,1%), jak również wysoka liczba osób bezrobotnych powyżej 30 r.ż. (31,4%) i 50 r.ż. (26,5%). Mimo to po okresie wzrostu w latach 2010–2015 bezrobocie w Gminie Chybie zmniejszyło się.

Istotnym problemem społecznym jest również bezrobocie długotrwale – czyli sytuacja, w której dana osoba pozostaje trwale bez pracy. Bezrobocie długotrwale prowadzi do licznych negatywnych skutków ekonomicznych, społecznych i psychospołecznych. Wymienić tu należy szybką degradację ekonomiczną jednostki i rodziny, poszerzanie się

sfery ubóstwa oraz degradację zawodową i marginalizację jednostek i całych grup społecznych. Trwale bezrobocie jest też często dziedziczone i przyczynia się do powstawania patologii społecznych.

W celu przeprowadzenia analiz za osobę bezrobotną długotrwale uznano, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, 1292, 1321), bezrobotnego zarejestrowanego w urzędzie pracy przez okres łącznie ponad 12 miesięcy w okresie 2 ostatnich lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Według danych Powiatowego Ośrodka Pracy w Cieszynie udział osób długotrwale bezrobotnych w liczbie osób bezrobotnych wynosił w 2015 r. 46,1%%. Wartość ta była niższa niż w powiecie cieszyńskim 50,1% .

Podstawowy wskaźnik diagnozujący sytuację na rynku pracy w Gminie Chybie odnosi się do wielkości liczby osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w poszczególnych jednostkach pomocniczych.

W 2015 r. w całej Gminie 113 osób pozostaje długotrwale bezrobotnych (pozostających bez zatrudnienia powyżej roku), co stanowi 1,2% wszystkich mieszkańców Gminy.

Tabela 8. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Osoby długotrwale bezrobotne	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców
Chybie 1	2205	23	10,1
Chybie 2	1654	26	15,7
Frelichów	560	11	19,6
Mnich	3638	35	9,6
Zaborze	1069	14	13,1
Zarzecze	291	4	13,7
Ogółem	9 417	113	13,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powiatowego Urzędu Pracy w Cieszynie

W Gminie Chybie największa problemu bezrobocia długotrwałego występuje w jednostce pomocniczej (sołectwie) Frelichów (19,6 os./1000 mieszkańców). Drugą jednostką znaczącej koncentracji osób bezrobotnych długotrwale jest Chybie 2 (15,7 os./1000 mieszkańców).

Zdecydowanie odmienna (korzystna) sytuacja pod względem długotrwałego bezrobocia występuje natomiast w takich jednostkach jak: Mnich (9,6 os./1000 mieszkańców), Zaborze (13,1 os./1000 mieszkańców) i Zarzecze (13,7 os./1000 mieszkańców) Rozkład przestrzenny wartości wskaźnika długotrwałego bezrobocia zaprezentowano na poniższej rycinie.

3.1.3. Ubóstwo i pomoc społeczna

Jednostką organizacyjną w zakresie pomocy społecznej dla mieszkańców Gminy Chybie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu, który realizuje zadania własne i zlecone zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej.

Głównym zadaniem placówki jest pomoc mieszkańcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności i bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. GOPS pomaga również osobom i rodzinom w przezwyciężeniu trudnych sytuacji życiowych, oraz podejmuje działania zmierzające do usamodzielnienia i aktywizowania osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Ubóstwo jako kategoria społeczna związane jest z brakiem zaspokojenia potrzeb (zarówno podstawowych, jak i tych wyższego rzędu) jednostki i rodziny na pożądanym poziomie. W dużej mierze może ograniczać również perspektywy życiowe dzieci, poprzez nierówności w dostępie do systemu edukacji, może wpływać na wzrost przestępczości, wywoływać sytuacje konfliktowe w rodzinie, ograniczać aktywność obywatelską i ekonomiczną, a także dostęp do opieki zdrowotnej.

Do czynników zwiększających ryzyko nasilenia się zjawiska ubóstwa należą przede wszystkim bezrobocie, niski poziom wykształcenia, niepełnosprawność oraz wielodzietność lub niepełność rodziny. Wskaźniki ubóstwa (m.in. dochody rodziny) na poziomie wewnątrzgminnym są bardzo trudne do określenia, stąd w diagnozowaniu zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym w Gminie stosuje się najczęściej wskaźniki obliczone na podstawie danych o osobach korzystających z pomocy społecznej. Wadą takich wskaźników jest uwzględnienie wyłącznie tych osób, które z pomocy społecznej skorzystały, stanowią one zatem jedynie pewne przybliżenie zjawiska ubóstwa w Gminie.

W poniższej diagnozie wykorzystano kilka wskaźników, oddających różne aspekty zjawiska ubóstwa i wykluczenia społecznego:

- liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w danej jednostce pomocniczej na 1000 mieszkańców,
- liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w danej jednostce pomocniczej na 1000 mieszkańców
- liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w danej jednostce pomocniczej na 1000 mieszkańców,
- liczba wydanych Niebieskich Kart w danej jednostce pomocniczej na 1000 mieszkańców.

Zasięg korzystania z pomocy społecznej w gminie Chybie w 2015 r. (tj. ogólna liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej) wynosił 361 osób, co stanowiło 3,8% mieszkańców całej Gminy.

W poniższej tabeli przedstawiono dane na temat udzielanej pomocy społecznej w Gminie Chybie w latach 2010-2014. Na przestrzeni ostatnich lat wzrasta liczba osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego. W 2014 r. z takiej pomocy skorzystało łącznie 548 osób mieszkających w 180 gospodarstwach. Zmniejszeniu uległa natomiast liczba rodzin korzystająca z zasiłków rodzinnych oraz liczba dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek.

Tabela 9. Dane dotyczące pomocy społecznej na terenie Gminy Chybie w latach 2010 – 2014

POMOC SPOŁECZNA						
		2010	2011	2012	2013	2014
Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	Ogółem	165	167	183	185	180
	Poniżej kryterium dochodowego	84	80	94	103	108
	Powyżej kryterium dochodowego	81	87	89	82	72
Osoby w gospodarstwach korzystające z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego	Ogółem	471	478	507	532	548
	Poniżej kryterium dochodowego	241	199	236	262	313
	Powyżej kryterium dochodowego	230	279	271	270	235

Rodziny otrzymujące zasiłki na dzieci	223	206	183	195	183
Dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek	469	428	385	407	390
Kwota świadczeń rodzinnych [tys. zł]	1462	1433	1416	1513	1411
Kwota zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami [tys. zł]	887	815	746	810	708

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Najwyższym udziałem osób korzystających z pomocy społecznej cechują się jednostki pomocnicze: Chybie 1, chybie 2 oraz Mnich.

Zarzecze zamieszkuje najwyższa liczba korzystająca z pomocy społecznej w relacji do liczby mieszkańców (6,9% - 20 osób). Drugą jednostką jest Zaborze (5,7% - 61 osób na 1069 osób ją zamieszkujących). Wysoki procent mieszkańców pobierających świadczenia zamieszkuje również jednostkę pomocniczą Frelichów (5,2% - 29 osób na 560 osób ją zamieszkujących).

Tabela 10. Pomoc społeczna w Gminie Chybie z podziałem na sołectwa w 2016 r.

POMOC SPOŁECZNA						
Wskaźniki	Jednostki pomocnicze					
	Chybie 1	Chybie 2	Frelichów	Mnich	Zaborze	Zarzecze
Liczba osób korzystających ze świadczeń socjalnych	92	79	29	80	61	20
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym	44	43	21	30	41	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym	35	43	10	40	52	11
Niebieskie Karty	20	13	2	8	5	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chybiu

Diagnoza kolejnego z wymiarów, tj. ubóstwa i wykluczenia społecznego wiąże się z określeniem koncentracji liczby osób korzystających z pomocy GOPS w wyznaczonych

jednostkach Gminy Chybie. Skala tego rodzaju została określona za pomocą wskaźnika liczby osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców.

Tabela 11. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
Chybie 1	2205	92	40,5
Chybie 2	1654	79	47,6
Frelichów	560	29	51,8
Mnich	3638	80	22,0
Zaborze	1069	61	57,1
Zarzecze	291	20	68,7
Ogółem	9 417	361	47,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chybiu

Najwyższa liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1000 mieszkańców powyżej średniej dla całej Gminy (47,9) występuje w jednostce pomocniczej tj.: Zarzecze (68,7 os./1000 mieszkańców). Wysoka skala pomocy społecznej w relacji do 1000 mieszkańców występuje również w jednostkach pomocniczych: Zaborze (57,1 os./1000 mieszkańców) i Frelichów (51,8 os./1000 mieszkańców).

Najkorzystniejsza sytuacja pod względem analizowanego wskaźnika występuje w pozostałych jednostkach pomocniczych, w których wartości są niższe niż wartość dla całej Gminy Chybie. Najmniejsza liczba osób korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej na 1000 mieszkańców występuje w jednostce Mnich (22,0 os./1000 mieszkańców). Przestrzenne zróżnicowanie wartości wskaźnika koncentracji liczby osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1000 ludności prezentuje poniższa rycina.

Sytuacja związana z problematyką bezradności życiowej została zdiagnozowana za pomocą wskaźnika koncentracji osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela 12. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców
Chybie 1	1380	54	39,1
Chybie 2	1069	44	41,2
Frelichów	413	21	50,8
Mnich	2311	30	13,0
Zaborze	683	41	60,0
Zarzecze	192	6	31,3
Ogółem	6048	196	39,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chybiu

Pod względem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, duża koncentracja liczby osób korzystających z pomocy społecznej w relacji do potencjału ludnościowego występuje w jednostkach pomocniczych: Zaborze (60,0 os./1000 mieszkańców), Frelichów (50,8 os./1000 mieszkańców) i Chybie 2 (41,2 os./1000 mieszkańców).

Zdecydowanie korzystniejsza sytuacja pod tym względem dotyczy pozostałych jednostek, w których wartość analizowanego wskaźnika wynosi poniżej średniej dla całej Gminy Chybie (39,2 os./1000 mieszkańców): Mnich (13,0 os./1000 mieszkańców), Zarzecze (31,3 os./1000 mieszkańców) i Chybie 1 (39,1 os./1000 mieszkańców). Przestrzenne zróżnicowanie wartości wskaźnika koncentracji liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 100 ludności prezentuje poniższa rycina.

Kolejnym wskaźnikiem z kategorii ubóstwo i pomoc społeczna jest liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców.

Tabela 13. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności w wieku produkcyjnym	Potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym	Potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców
----------------------	--------------------------------------	---	---

Chybie 1	1380	35	25,4
Chybie 2	1069	43	40,2
Frelichów	413	10	24,2
Mnich	2311	40	17,3
Zaborze	683	52	76,1
Zarzecze	192	11	57,3
Ogółem	6048	191	40,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chybiu

Bardzo wysoka koncentracja liczby osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym występuje w jednostce pomocniczej tj.: Zaborze (76,1 os./1000 mieszkańców), wysoka zaś w jednostkach: Chybie 2 (40,2 os./1000 mieszkańców) i Zarzecze (57,3 os./1000 mieszkańców)

W trzech jednostkach pomocniczych wskaźnik ten wynosi poniżej średniej dla Gminy Chybie: Chybie 1 (25,4 os./1000 mieszkańców), Frelichów (24,2 os./1000 mieszkańców) i Mnich (17,3 os./1000 mieszkańców). Przestrzenne zróżnicowanie wartości wskaźnika koncentracji liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym na 100 ludności prezentuje poniższa rycina.

Ostatni z wymiarów diagnozy pomocy społecznej odnosi się również do problematyki przemocy w rodzinie. Podstawowym wskaźnikiem użytym w analizach skali tego zjawiska jest koncentracja liczby wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców.

Tabela 14. Liczba wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Liczba wydanych Niebieskich kart	Liczba wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców
Chybie 1	2205	20	8,8
Chybie 2	1654	13	7,8
Frelichów	560	2	3,6
Mnich	3638	8	2,2
Zaborze	1069	5	4,7
Zarzecze	291	1	3,4
Ogółem	9 417	49	5,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chybiu

Wysoka skala zjawiska przemocy w rodzinie¹ w odniesieniu do potencjału ludnościowego poszczególnych jednostek pomocniczych Gminy koncentruje się w sołectwie Chybie, na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji podzielonego na dwie jednostki pomocnicze: Chybie 1 (8,8 os./1000 mieszkańców) i Chybie 2 (7,8 os./1000 mieszkańców).

Koncentracja przemocy w rodzinie poniżej jej średniego poziomu dla Gminy Chybie występuje w pozostałych jednostkach: Zaborze (4,6 os./1000 mieszkańców), Frelichów (3,6 os./1000 mieszkańców), Zarzecze (3,4 os./1000 mieszkańców) i Mnich (2,2 os./1000 mieszkańców). Przestrzenny rozkład koncentracji przemocy w rodzinie w poszczególnych jednostkach pomocniczych Gminy prezentuje poniższa rycina.

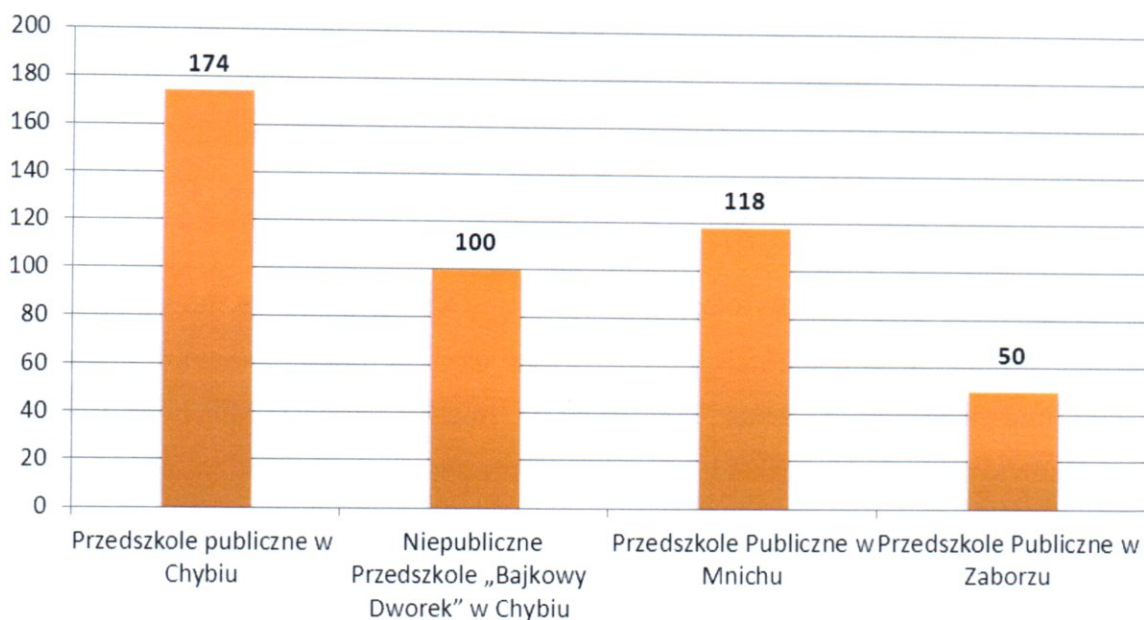
3.1.4. Oświata i poziom wykształcenia

Dostępność usług społecznych, zwłaszcza dostęp do oświaty i jakość kształcenia ma istotny wpływ na atrakcyjność gminy oraz jej potencjał osadniczy. Według danych otrzymanych z Urzędu Gminy Chybie na terenie Gminy w 2016 r. funkcjonują cztery przedszkola:

- Przedszkole publiczne w Chybiu;
- Niepubliczne Przedszkole „Bajkowy Dworek” w Chybiu;
- Przedszkole Publiczne w Mniechu;
- Przedszkole Publiczne w Zaborzu.

Ogólna ilość miejsc w przedszkolach wynosi 442. Ilość miejsc dla dzieci w poszczególnych przedszkolach przedstawiono na wykresie 3. Na 1000 dzieci w wieku 3-5 lat, 822 dzieci uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego.

¹ Wskaźnik koncentracji liczby wydanych Niebieskich Kart w postaci: (liczba wydanych Niebieskich Kart w danym obszarze / liczba ludności obszaru) / (liczba wydanych Niebieskich Kart w Białej Podlaskiej / liczba mieszkańców miasta)

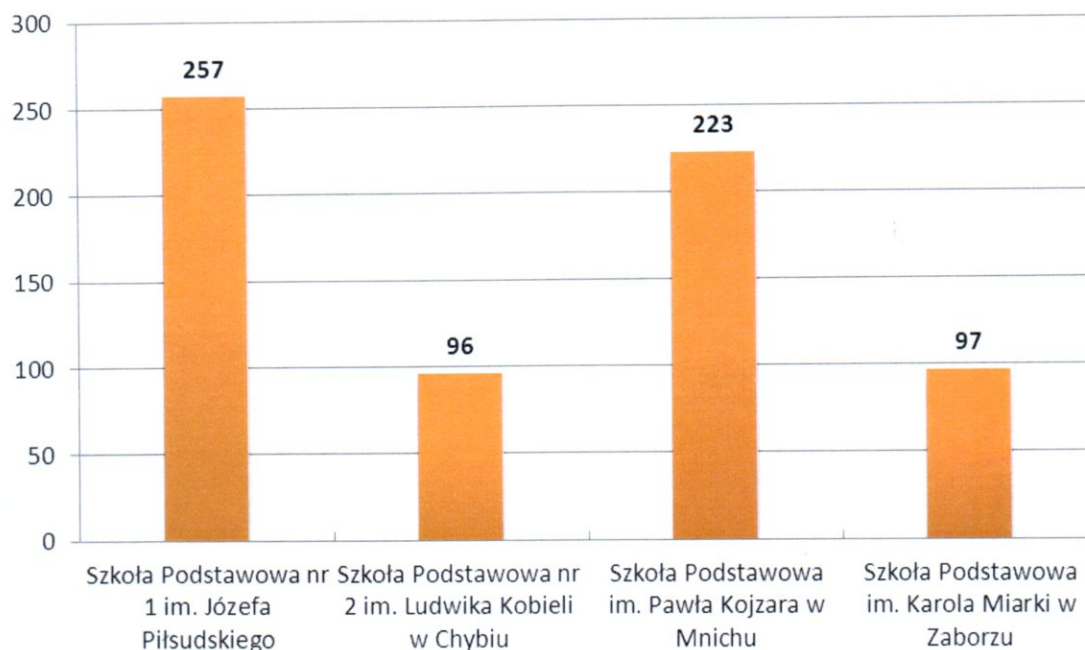
Rycina 2. Liczba miejsc w przedszkolach w Gminie Chybie

Źródło: Opracowanie własne

Według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach z 2015 r. w Gminie Chybie zlokalizowane są cztery szkoły podstawowe, do których uczęszcza 673 uczniów:

- Szkoła Podstawowa nr 1 im. Józefa Piłsudskiego;
- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ludwika Kobieli w Chybiu;
- Szkoła Podstawowa im. Pawła Kojzara w Mnichu;
- Szkoła Podstawowa im. Karola Miarki w Zaborzu.

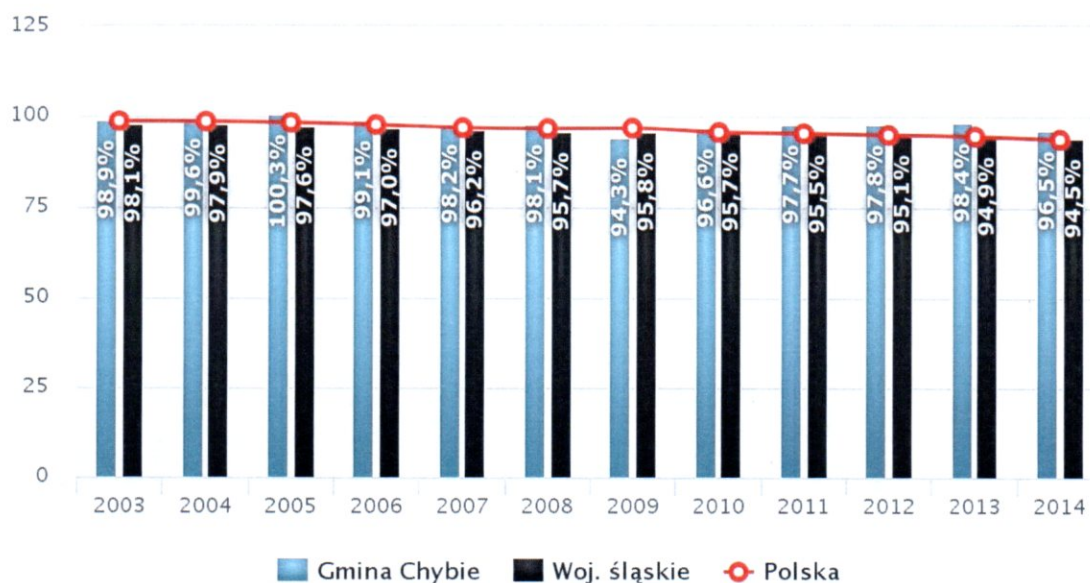
Ilość dzieci uczęszczających do poszczególnych szkół podstawowych przedstawia poniższa rycina.

Rycina 3. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Gminie Chybie

Źródło: Opracowanie własne

Współczynnik skolaryzacji netto dla szkolnictwa podstawowego to stosunek osób w wieku 7-12 lat uczących się w szkołach podstawowych do wszystkich osób w wieku 7-12 lat. Współczynnik skolaryzacji Gminy Chybie na tle województwa śląskiego i całego kraju został przedstawiony na poniższej rycinie.

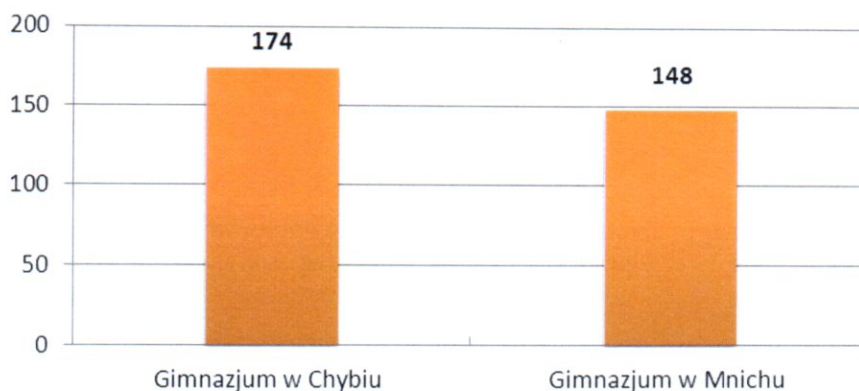
Rycina 4. Szkolnictwo podstawowe – współczynnik skolaryzacji netto w latach 2003 – 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Według danych Urzędu Statystycznego w Katowicach z 2015 r. w Gminie Chybie funkcjonują dwa gimnazja, do których uczęszcza 322 uczniów:

- Gimnazjum w Chybiu;
- Gimnazjum w Mnichu .

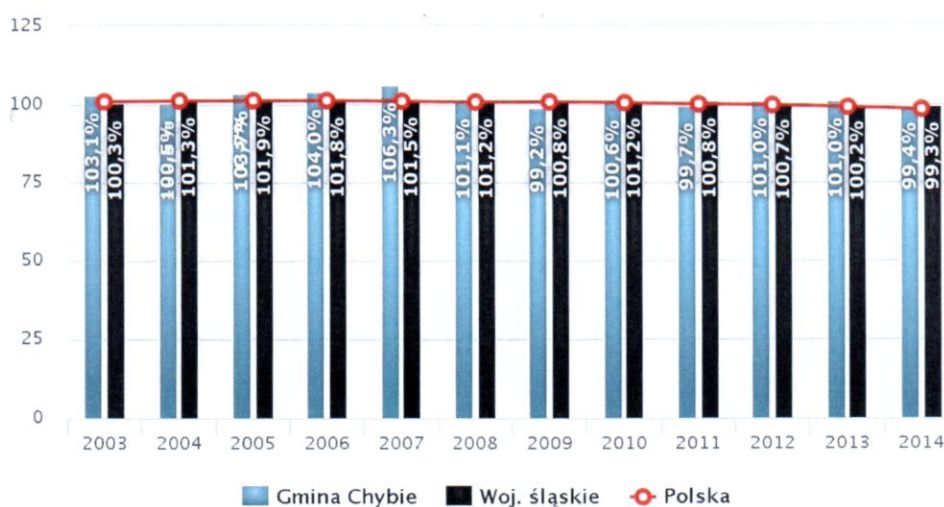
Ilość uczniów uczęszczających do poszczególnych gimnazjów przedstawia poniższa rycina.

Rycina 5. Liczba uczniów w gimnazjach w Gminie Chybie

Źródło: Opracowanie własne

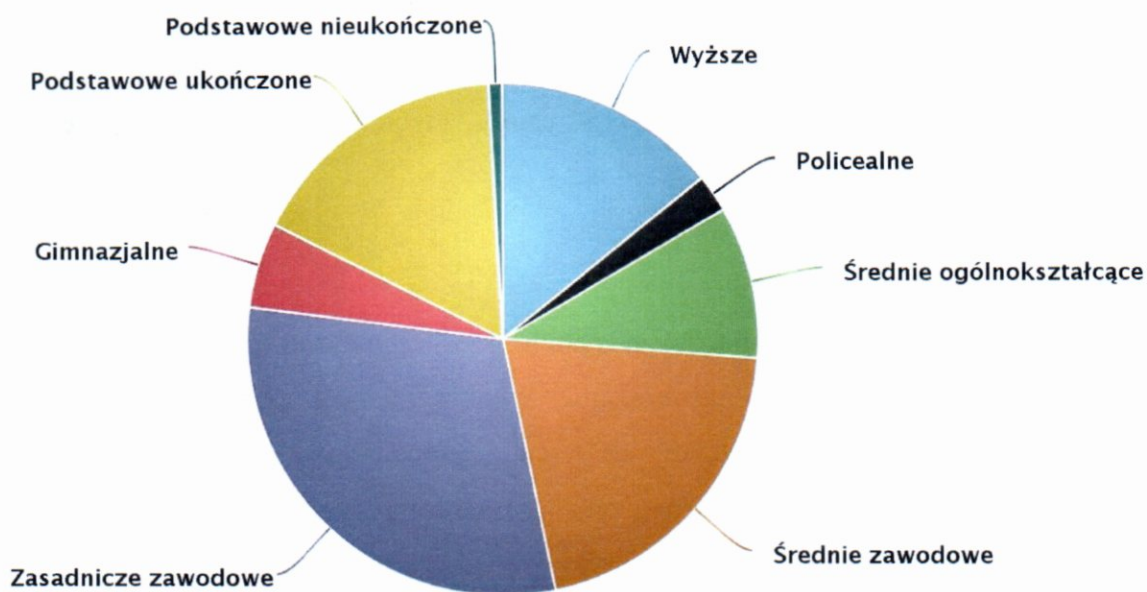
Natomiast współczynnik skolaryzacji netto dla szkolnictwa gimnazjalnego w porównaniu do województwa śląskiego i całego kraju został przedstawiony na poniższej rycinie.

Rycina 6. Szkolnictwo gimnazjalne – współczynnik skolaryzacji netto w latach 2003-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Dane statystyczne otrzymane w Narodowym Spisie Powszechnym z 2011 r. wskazują, że w Gminie Chybie 14,2% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,4% wykształcenie policealne, 9,6% średnie ogólnokształcące, 20,5% średnie zawodowe. Ponadto wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 30,3% mieszkańców gminy, gimnazjalnym 5,4%, a podstawowym 16,7%. Szacuje się, że 0,9% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do województwa śląskiego poziom wykształcenia oraz wskaźnik skolaryzacji kształtują się na zbliżonym poziomie. Wykresy 8, 9 i 10 przedstawiają poziom wykształcenia w Gminie Chybie.

Rycina 7. Poziom wykształcenia mieszkańców w Gminie Chybie
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Istotnym wskaźnikiem ukazującym sytuację kryzysową w sferze społecznej w kategorii edukacja są wyniki uczniów uczęszczających do placówek szkolnych na terenie Gminy Chybie. Wyniki sprawdzianu 6-klasisty zostały przedstawiano jako wartość średnia. Tym samym istnieje możliwość porównania jednostek i wskazania tych, w których sytuacja jest mniej korzystna od średniej dla całej Gminy pod względem analizowanego wskaźnika. Przyjęto, iż w ramach oceny edukacji na terenie danej jednostki pomocniczej, której wyniki sprawdzianu 6-klasisty kształtują się na poziomie poniżej średniej dla Gminy uzyskują 1 punkt.

Tabela 15. Wyniki sprawdzianu 6-klasisty w Gminie Chybie

Jednostka pomocnicza	Wyniki 6-klasisty	Stan kryzysowy
Chybie 1	72,3	1
Chybie 2	75,5	1
Frelichów	72,4	1
Mnich	80,0	0
Zaborze	87,0	0
Zarzecze	71,7	1
Średnia	76,5	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie OKE Katowice

W przypadku zdawalności sprawdzianu 6-klasisty w Gminie Chybie, najgorsze wyniki poniżej średniej uzyskały jednostki Chybie 1, Chybie 2, Frelichów i Zarzecze.

3.1.5. Bezpieczeństwo w gminie

Najbliższym komisariatem policji, który pilnuje porządku w Gminie Chybie jest Komisariat Policji w Strumieniu. Według danych otrzymanych od tej jednostki uwarunkowania przestępczości na terenie Gminy Chybie determinują przede wszystkim: położenie przy szklaku drogowym w kierunku Bielska-Białej, trasa kolejowa relacji Warszawa – Wiedeń i rejony przyległe, a także tereny postindustrialne i akwenty wodne. Ponadto obiekty sportowe i odbywające się na nich zawody, a także cykliczne imprezy rozrywkowo – kulturalne takie jak np. „Żabionalia” powodują potrzebę zwiększenia aktywności służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo publiczne.

W gminie nie funkcjonuje Straż Gminna jednak na jej terenie Gminy działają cztery jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej:

- OSP Chybie – jednostka należy do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego;
- OSP Mnich – jednostka należy do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego;
- OSP Zaborze;
- OSP Zarzecze – Frelichów.

Jednostki te oprócz zapewniania bezpieczeństwa w Gminie poprzez działalność prewencyjną i udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych prowadzą również działalność kulturalną związaną z organizacją wydarzeń kulturalno-społecznych i edukacyjnych oraz z kultywowaniem lokalnej tradycji.

W poniższej tabeli zaprezentowano dane dotyczące przestępczości w Gminie Chybie w latach 2011-2014. Komisariat Policji w Strumieniu nie prowadzi danych z podziałem na poszczególne sołectwa Gminy, w związku z tym nie możliwe było przeprowadzenie analizy w wyznaczonych jednostkach pomocniczych. Z informacji ustnych podanych przez Komendanta Komisariatu Policji w Strumieniu wynika, iż najwyższa liczba przestępstw odnotowywana jest sołectwie Chybie. Sytuacja ta ma związek z pełnieniem przez nie funkcji administracyjno-usługowej, przyciągającej największą liczbę mieszkańców. Ogólna liczba wykroczeń w Gminie na przestrzeni ostatnich lat kształtuje się na podobny poziomie, chociaż można zaobserwować trend malejący.

Tabela 16. Przestępczość w Gminie Chybie w latach 2011 – 2014

PRZESTĘPCZOŚĆ				
	2011	2012	2013	2014
Kradzież mienia	23	19	22	26
Kradzież z włamaniem	20	15	13	5
Rozboje	1	1	1	0
Zniszczenie mienia	6	6	7	2
Bójki, pobicia	0	2	1	4
Przestępstwa narkotykowe	0	0	3	5
Ogółem	50	43	47	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komisariatu Policji w Strumieniu

3.1.6. Turystyka i rekreacja

Gmina Chybie posiada znaczny potencjał turystyczny, jednak nie jest on w pełni wykorzystany. Obszar Gminy pokryty jest siecią ścieżek rowerowych, pieszych, szlaków zdrowia oraz tras nordic walking, które sprawiają, że gmina to dobre miejsce do rekreacji oraz aktywnej turystyki. Gminę przecina żółty szlak turystyczny prowadzący od Cieszyna do miejscowości Strumień, a także szlak Myślistwa, który łączy miejsca o szczególnych

walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Przez gminę Chybie przebiega również szlak rowerowy "REGIOTUR", który powstał w ramach projektu Euroregion Śląsk Cieszyński. Gmina objęta jest również projektem "Szlaki dziedzictwa kulturalno-przyrodniczego GREENWAYS" w ramach współpracy polsko-czeskiej.

W miejscowości Mnich mieści się neoklasycystyczny dworek, zbudowany w 1927 r. przez majora Antoniego Czajkowskiego w miejscu majątku należącego kiedyś do Komory Cieszyńskiej. Ponadto ważnym obiektem dziedzictwa kulturowego w gminie jest kościół katolicki wzniesiony w 1930 r., w którym znajduje się cenny obraz Matki Boskiej Gołyskiej, przeniesiony z osiemnastowiecznego kościoła w Zarzeczcu.

Niestety Gmina Chybie nie ma silnej pozycji konkurencyjnej w porównaniu z popularnymi ośrodkami w rejonie Beskidu Żywieckiego lub Śląskiego. Poniższa tabela (tabela 16) przedstawia informację na temat bazy noclegowej w gminie.

Tabela 17. Ruch turystyczny w Gminie Chybie w latach 2010 – 2014

TURYSTYKA					
	2010	2011	2012	2013	2014
Obiekty noclegowe	1	1	1	1	1
Obiekty całoroczne	1	1	1	1	1
Miejsca noclegowe ogółem	45	45	51	52	52
Udzielone noclegi ogółem	3513	4609	5034	7225	6475

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

3.1.7. Aktywność społeczna mieszkańców Gminy Chybie

W Gminie Chybie działa Gminny Ośrodek Kultury założony w 1994 r. Obecnie instytucja ta ma rozbudowaną ofertę i organizuje wiele imprez w ciągu roku, takich jak: wystawy, seanse filmowe, występy muzyczne, spektakle teatralne, występy zespołów amatorskich, występy zespołów i artystów zawodowych oraz konkursy. W obrębie GOK działają również Amatorski Klub Filmowy „KLAPS”, w którym młodzi wychowankowie szkoły fotograficznej i filmowej przedstawiają swoje filmy lub wystawy fotograficzne oraz

Klub pod Amfiteatrem, który podczas sezonu 'klubowego' (od września do kwietnia) organizuje koncerty, spektakle oraz wystawy.

Do najważniejszych cyklicznych imprez odbywających się na terenie Gminy Chybie należą:

- Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Młoda Gwiazda”;
- Dzień Dziecka;
- Żabionalia;
- Piknik Filmowy z AKF „KLAPS”;
- Koncerty z cyklu „Zawsze o 21-wszej”;
- Pokazy tańca „SHOW DANCE”;
- Muzyczna Jesień.

Zestawienie imprez organizowanych w Gminie Chybie w latach 2011-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 18. Imprezy organizowane w Gminie Chybie w latach 2011-2014

IMPREZY KULTURALNE				
	2011	2012	2013	2014
seanse filmowe	8	8	7	10
wystawy	8	10	9	10
występy zespołów amatorskich	21	22	25	12
występy artystów i zespołów zawodowych	6	8	8	11
prelekcje, spotkania, wykłady	5	4	3	0
imprezy turystyczne i sportowo - rekreacyjne	2	2	2	0
konkursy	1	0	0	2
inne	-	5	9	18

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Na terenie Gminy Chybie zlokalizowana jest Gminna Biblioteka Publiczna w Chybiu z filią w Zaborzu. Od 1986 r. biblioteka mieści się w budynku amfiteatru w Chybiu, co w znacznym stopniu ma wpływ na szerszy dostęp do księgozbioru dla mieszkańców. Biblioteka dysponuje bogatym zbiorem książek, stan księgozbioru na koniec roku 2014 wynosił ogółem 30460 książek, w tym literatury dla dzieci 6504 książek. Natomiast zakup książek

w poszczególnych latach przedstawiał się następująco: w 2010 - 685, w 2011 - 787, w 2012 - 598, w 2013 - 566, a w 2014 - 543. Corocznie Biblioteka rejestruje ponad 1000 czytelników w różnych grupach wiekowych. Największą liczbę czytelników stanowią dzieci i młodzież szkolna, a najbardziej aktywną grupą są czytelnicy dorośli w średnim wieku. Corocznie notuje się ponad 20000 wypożyczeń. Ponadto biblioteka prenumeruje 50 tytułów czasopism, które można wypożyczyć na miejscu i na zewnątrz. W bibliotece znajduje się 6 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, co pozwala wszystkim chętnym korzystać bezpłatnie z usług internetowych.

W Gminie Chybie działa jeden klub sportowy. Robotniczy Klub Sportowy CUKROWNIK CHYBIE powstał w 1937 r., w ramach którego początkowo istniały trzy sekcje: siatkówki, piłki nożnej i koszykówki. W okresie drugiej wojny światowej życie sportowe zostało ograniczone, jednak po wojnie RKS wznowił swoją działalność. Zaczęły wtedy funkcjonować sekcje: piłki nożnej, gimnastyczna i lekkoatletyczna. W 1950 r. został oddany do użytku pawilon sportowy, który był budowany siłami społecznymi, przy wsparciu finansowym Cukrowni. W następnych latach powstały kolejne obiekty takie jak: stadion, dwa dodatkowe boiska oraz pełnowymiarowa hala sportowa, która umożliwia uprawianie siatkówki, tenisa stołowego, koszykówki i piłki nożnej. Ponadto hala dysponuje salą do ćwiczeń gimnastycznych i ciężarowców, a także czterdziestoma miejscami noclegowymi. Dzięki temu na obiekcie mogą być organizowane obozy sportowe. Obecnie obiekty sportowe RKS służą również mieszkańcom gminy, zwłaszcza młodzieży. Klub zrzesza ponad 200 członków z różnych kategorii wiekowych w trzech sekcjach: gimnastyki sportowej, tenisa stołowego i piłki nożnej.

Zgodnie z informacjami zawartymi w dokumencie Strategia Rozwoju Gminy Chybie na lata 2015-2025 na obszarze Gminy Chybie działalność prowadzą takie organizacje pozarządowe jak:

- Robotniczy Klub Sportowy „Cukrownik” Chybie;
- Ochotnicza Straż Pożarna – Chybie;
- Ochotnicza Straż Pożarna – Mnich;
- Ochotnicza Straż Pożarna – Zaborze;
- Ochotnicza Straż Pożarna – Zarzecze – Frelichów;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Chybiu;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Mniechu;
- Koło Gospodyń Wiejskich w Zaborzu;

- Koło Łowieckie w Chybiu;
- Koło Pszczelarzy w Chybiu;
- Koło Wędkarskie w Drogomyślu, sekcja w Chybi;
- Koło Rolnicze w Chybiu;
- Stowarzyszenie Użytkowników Ogródków Działkowych;
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – koło w Chybiu;
- Stowarzyszenie Rozwoju Lokalnego Żabięgo Kraju „IMPULS”;
- Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „Radość”;
- Towarzystwo Miłośników Zarzecza;
- Stowarzyszenie na rzecz Osób Niepełnosprawnych „Razem”;
- Stowarzyszenie Ekologiczne „Eko Życie”.

Ponadto Gmina Chybie jest członkiem:

- Lokalnej Grupy Działania „Cieszyńska Kraina”;
- Stowarzyszenia Rybackiego „Żabi Kraj”;
- Śląskiego Związku Gmin i Powiatów;
- Stowarzyszenia Rozwoju i Współpracy Regionalnej 'Olza' w Cieszynie;
- Stowarzyszenia Samorządowego Ziemi Cieszyńskiej;
- Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.

W ramach analizy sfery społecznej wzięto także pod uwagę zaangażowanie lokalnej społeczności w życie publiczne. Jednym z najlepszych wskaźników aktywności społecznej jest frekwencja w wyborach samorządowych w 2014 r. Średnia wartości dla Gminy Chybie wyniosła Chybie wynosi 50,08%, niższą wartość w stosunku do wartości dla Gminy odnotowano w przypadku jednostek tj.: Chybie 1, Frelichów, Zaborze i Zarzecze. Tym samym w jednostkach tych stwierdzono stan kryzysowy pod względem analizowanego wskaźnika.

Tabela 19. Frekwencja wyborów samorządowych

Jednostka pomocnicza	Frekwencja w wyborach samorządowych	Stan kryzysowy
Chybie 1	53,39	0
Chybie 2	47,83	1
Frelichów	45,38	1

Mnich	50,68	0
Zaborze	49,57	1
Zarzeczce	45,38	1
Średnia	50,08	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PKW

3.1.8. Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

Podsumowaniem diagnozy w sferze społecznej i syntetycznym obrazem zróżnicowania zjawisk degradacji społecznej w Gminie Chybie jest wskaźnik degradacji społecznej, który został obliczony według wcześniej przedstawionej metodologii. Do obliczenia wskaźnika wykorzystano 9 wskaźników cząstkowych, które wymiarują problemy społeczne opisane w poprzednich rozdziałach, tj.:

- rynek pracy:
 - liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym,
- ubóstwo i pomoc społeczna:
 - liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1000 mieszkańców,
 - bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców,
 - potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców,
 - liczba wydanych Niebieskich Kart
- poziom edukacji
 - wyniki sprawdzianu 6-klasisty,
- aktywność społeczna
 - frekwencja wyborów samorządowych.

Wartości wskaźnika dla poszczególnych jednostek pomocniczych Gminy przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 20. Zestawienie wskaźników koncentracji negatywnych zjawisk społecznych według jednostek pomocniczych w Gminie Chybie

Kategorie analizy	Rynek pracy		Ubóstwo i pomoc społeczna					Poziom edukacji	Aktywność społeczna
	1	2	3	4	5	6			
Jednostka pomocnicza									7
Chybie 1	10,1	40,5	39,1	25,4	8,8	72,3	53,39		
Chybie 2	15,7	47,6	41,2	40,2	7,8	75,5	47,83		
Frelichów	19,6	51,8	50,8	24,2	3,6	72,4	45,38		
Mnich	9,6	22,0	13,0	17,3	2,2	80,0	50,68		
Zaborze	13,1	57,1	60,0	76,1	4,7	87,0	49,57		
Zarzecze	13,7	68,7	31,3	57,3	3,4	71,7	45,38		
Ogółem dla Gminy	13,7	47,9	39,2	40,1	5,1	76,5	50,08		

Rynek pracy	1	Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym
Ubóstwo i pomoc społeczna	2	Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej na 1000 mieszkańców
	3	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców
	4	Potrzeba ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym na 1000 mieszkańców
	5	Liczba wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców
Poziom edukacji	6	Wyniki sprawdzianu 6-klasisty
Aktywność społeczna	7	Frekwencja wyborów parlamentarnych

Źródło: opracowanie własne

W celu dokonania syntetycznej oceny zliczono wszystkie wskaźniki dla danej jednostki pomocniczej, których wartość uznano za wysoką lub bardzo wysoką, zgodnie następującą skalą:

- 6-7 wskaźników – ocena 2, świadcząca o dużym nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor czerwony),
- 4-5 wskaźników – ocena 1, świadcząca o średnim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor pomarańczowy),
- 1-3 wskaźniki – ocena 0, świadcząca o niskim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor zielony).

Następnie w poniższej tabeli dokonano podsumowania w celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej, sumując liczby poszczególnych kategorii.

Tabela 21. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze społecznej

Jednostka pomocnicza	Liczba wskaźników sfery społecznej dla danej jednostki pomocniczych, których wartość uznano za wysoką lub bardzo wysoką	Koncentracja negatywnych zjawisk
Chybie 1	2	0
Chybie 2	6	2
Frelichów	5	1
Mnich	0	0
Zaborze	4	1
Zarzecze	3	0

Źródło: opracowanie własne

3.2. Strefa gospodarcza

3.2.1. Struktura działalności gospodarczej

W poniższej tabeli zestawiono informację na temat działalności gospodarczej oraz podmiotów gospodarczych w Gminie Chybie w latach 2010-2015. W ostatnich latach odnotowano wzrost liczby podmiotów gospodarczych w sektorze prywatnym, zwłaszcza w przemyśle i budownictwie oraz innych branżach np. usługach. Natomiast liczba rolniczych podmiotów gospodarczych plasuje się na niezmiennym, niskim poziomie.

Tabela 22. Działalność gospodarcza w sektorze publicznym i prywatnym w Gminie Chybie w latach 2010-2015

DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA						
Podział	2010	2011	2012	2013	2014	2015

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Chybie na lata 2016-2023

Sektor prywatny	Własna działalność gospodarcza osób fizycznych	527	495	512	536	556	552
	Spółki handlowe	21	24	26	29	32	32
	Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	2	3	4	4
	Spółdzielnie	2	2	2	2	2	2
	Stowarzyszenia i organizacje społeczne	13	13	12	13	13	12
Sektor publiczny	Państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	16	15	15	15	15	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Najważniejsi pracodawcy na terenie Gminy Chybie to:

- Polskie Mięso i Wędliny Łukosz Sp. z o.o.;
- Spółdzielnia „AGROMET”;
- Spółdzielnia „Samopomoc”.

Należy też wspomnieć, że Gmina Chybie posiada uchwałę w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości oraz określenia warunków udzielania pomocy przedsiębiorcom tworzącym nowe miejsca pracy w ramach nowych inwestycji na terenie Gminy Chybie.

Najważniejszym inicjatorem i inwestorem Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie Gmina Chybie. Jednak, aby skutecznie realizować program rewitalizacji konieczne jest jego wspólne finansowanie przez budżet publiczny, a także środki pochodzące z Unii Europejskiej. W tabeli 10 przedstawiono finanse publiczne Gminy Chybie w latach 2010 – 2015 oraz kwoty dofinansowań programów i projektów unijnych.

Tabela 23. Finanse publiczne Gminy Chybie w latach 2010-2015

FINANSE PUBLICZNE [zł]						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Dochody ogółem	20835540,75	26538683,08	23980121,89	32610374,57	35580990,61	35051028,76
Dochody majątkowe	260403,00	5457927,94	1217282,36	6261508,63	6145511,92	5655683,04
Dochody własne	9485081,57	8900551,41	10074111,48	12588030,84	14847888,49	14404909,28
Dotacje ogółem	3145028,18	8161106,67	4260312,41	9138041,73	9376689,12	-
Dochody na 1 mieszkańca	2221,51	2812,19	2537,04	3419,71	3725,76	3648,87
Wydatki ogółem	21103061,68	32489987,03	24025138,97	32776673,38	36808258,92	30755213,74
Wydatki na 1 mieszkańca	2250,03	3442,83	2541,80	3437,15	3854,27	3201,67
FINANSOWANIE I WSPÓLFINANSOWANIE PROGRAMÓW I PROJEKTÓW UNIJNYCH						
Dochody razem	483287,92	5871113,46	2322159,67	6113845,05	6005185,86	5558846,79
Środki z UE na finansowanie programów i projektów unijnych	58203,00	44574,90	344994,00	66560,00	0,00	16740,00
Środki z budżetu państwa lub inne przekazane jako współfinansowanie progr. i proj. realizowanych z udz. śr. z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności UE	51430,77	59444,51	112212,23	0,00	7500,00	1070,66
Platności w zakresie budżetu środków europejskich	373654,15	5767094,05	1864953,44	6047285,05	5997685,86	5541036,13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Chybie na lata 2016-2023

W poniższej tabeli zestawiono wydatki Gminy Chybie na poszczególne dziedziny działalności w latach 2010-2015. Na przestrzeni lat wydatki gminy systematycznie się zwiększają. Według budżetu gminy największe kwoty przeznaczone są na działy: oświata i wychowanie oraz gospodarka komunalna i ochrona środowiska.

Tabela 24. Wydatki ogółem Gminy Chybie na poszczególne działy w latach 2010-2015

		WYDATKI [zł]						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
Rolnictwo i łowiectwo	55410,1	151345,6	135213,5	519616,9	1027801,9	4935513,3		
Leśnictwo	1693,1	1255,0	2062,0	1605,2	1159,0	1627,4		
Transport i łączność	1151991,7	1379777,6	669779,5	626165,2	577403,7	1003627,3		
Turystyka	2307,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Gospodarka mieszkaniowa	464945,7	366207,7	467148,9	461056,1	535927,8	429493,7		
Działalność usługowa	9777,3	199710,5	57433,3	9206,7	9050,4	57182,1		
Administracja publiczna	2099244,2	2252958,3	2322492,6	2485885,6	2592031,3	2770722,8		
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	56914,3	16698,4	1799,2	1800,0	58549,9	49683,5		
Obrona narodowa	0,00	0,0	0,0	300,0	512,5	171,6		
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	283365,1	191970,4	265744,2	310504,8	697536,4	263484,1		
Obsługa długu publicznego	16032,3	14158,3	168462,5	212834,3	159105,3	201865,7		
Oświata i wychowanie	10645688,6	11709459,5	11741292,8	12192189,7	13110918,3	14521109,3		
Ochrona zdrowia	141024,2	175491,6	173437,4	207534,1	189265,9	220767,3		
Pomoc społeczna	2997962,7	2764133,1	3003204,1	3397408,5	3326847,7	3566499,7		

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Chybie na lata 2016-2023

Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	170857,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Edukacyjna opieka wychowawcza	291828,0	285766,2	239899,2	266661,1	337876,7	336009,5	0,0
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1936848,7	12204409,6	3846336,4	11226622,5	13155333,0	1347931,6	0,0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	564591,0	560000,0	719168,5	618639,4	771474,8	794942,5	0,0
Ogrody botan. i zoolog. oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	1177,0	6298,0	10480,0	23108,0	21324,0	25471,2	0,0
Kultura fizyczna	192149,0	192425,1	201184,9	215535,4	236140,9	229111,1	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

3.2.2. Poziom przedsiębiorczości

Podstawowym wskaźnikiem poziomu przedsiębiorczości w analizie sytuacji kryzysowej w sferze gospodarczej w Gminie Chybie jest liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców. Aktualnie na terenie Gminy funkcjonuje 421 podmiotów gospodarczych wpisanych do bazy CEIDG.

Tabela 25. Liczba podmiotów gospodarczych według CEIDG na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Liczba podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Chybie 1	2205	83	36,5
Chybie 2	1654	126	76,0
Frelichów	560	17	30,4
Mnich	3638	148	40,7
Zaborze	1069	42	39,3
Zarzecze	291	5	17,2
Ogółem	9 417	421	40,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chybiu

Najwyższym poziomem przedsiębiorczości cechowały się jednostki pomocnicze (sołectwa): Chybie 2 (76,0 podm./1000 mieszkańców) oraz Mnich (40,7 podm./1000 mieszkańców).

Najmniejsza liczba podmiotów gospodarczych przypadająca na 1000 mieszkańców notowana jest dla sołectwa Zarzecze (17,2 podm./1000 mieszkańców). Wartości poniżej średniej analizowanego wskaźnika (40,0 podm./1000 mieszkańców) cechują również jednostki: Chybie 1 (36,5 podm./1000 mieszkańców), Frelichów (30,4 podm./1000 mieszkańców) i Zaborze (39,3 podm./1000 mieszkańców). Zróżnicowanie wskaźnika przedsiębiorczości (liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców) przedstawiono na poniższej rycinie.

Jednym z wyznaczników punktu widzenia diagnozowania aktywności gospodarczej mieszkańców, jest również wskaźnik odnoszący się do ich przedsiębiorczości – liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.

Tabela 26. Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Chybie 1	2205	17	7,5
Chybie 2	1654	7	4,2
Frelichów	560	1	1,8
Mnich	3638	19	5,2
Zaborze	1069	5	4,7
Zarzecze	291	2	6,9
Ogółem	9 417	51	5,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chybiu

Najwyższe wartości poziomu przedsiębiorczości mierzonej liczbą nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców notowane są dla następujących jednostek pomocniczych: Chybie 1 (7,5 podm./1000 mieszkańców), Zarzecze (6,9 podm./1000 mieszkańców) i Mnich (5,2 podm./1000 mieszkańców).

Niski poziom potencjału przedsiębiorczości odnosi się do natomiast do pozostałych jednostek pomocniczych, w których wartości są niższe od wartości dla całej Gminy Chybie (5,0 podm./1000 mieszkańców). Przestrzenne zróżnicowanie wartości wskaźników koncentracji liczby nowopowstałych podmiotów gospodarczych prezentuje poniższa rycina.

Równie istotnym, co poprzedni wskaźnik w przypadku diagnozowania przedsiębiorczości jest kolejny wskaźnik, dotyczący liczby zamkniętych podmiotów gospodarczych. Poziom ten został przedstawiony za pomocą wskaźnika liczby zamkniętych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.

Tabela 14. Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych	Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Chybie 1	2205	10	4,4
Chybie 2	1654	13	7,8
Frelichów	560	0	0,0
Mnich	3638	20	5,5

Zaborze	1069	2	1,9
Zarzecze	291	0	0,0
Ogółem	9 417	45	3,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chybiu

Zdecydowanie największa koncentracja liczby zamkniętych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców dotyczy jednostki Chybie 2 (7,8 podm./1000 mieszkańców).

Do jednostek pomocniczych, w których poziom przedsiębiorczości - mierzonej liczbą zamkniętych podmiotów gospodarczych - jest niższy od wartości dla całej Gminy należy jednostka Zaborze (1,9 podm./1000 mieszkańców). W dwóch jednostkach nie odnotowano żadnego zamkniętego podmiotu gospodarczego: Frelichów i Zarzecze. Tym samym sytuacja w wymienionych jednostkach jest korzystniejsza niż pozostałych pod względem analizowanego wskaźnika. Wartości poszczególnych wskaźników liczby wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych prezentuje poniższa rycina.

3.2.3. Koncentracja negatywnych zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej

Na podstawie powyższych map przestrzennego zróżnicowania zjawisk gospodarczych określono, czy dana jednostka pomocnicza Gminy Chybie podlega niekorzystnym procesom w sferze gospodarczej.

Sfera gospodarcza w Gminie Chybie została oceniona pod kątem:

- Liczba podmiotów gospodarczych według CEIDG na 1000 mieszkańców,
- Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców,
- Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.

W poniższej tabeli zaprezentowano syntetyczne zestawienie wszystkich kategorii analizy negatywnych zjawisk gospodarczych w jednostkach pomocniczych w Gminie Chybie wraz z towarzyszącymi im wskaźnikami koncentracji.

Tabela 27. Zestawienie wskaźników koncentracji negatywnych zjawisk gospodarczych według jednostek pomocniczych w Gminie Chybie

Jednostka pomocnicza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Chybie 1	36,5	7,5	4,4
Chybie 2	76,0	4,2	7,8

Frelichów	30,4	1,8	0,0
Mnich	40,7	5,2	5,5
Zaborze	39,3	4,7	1,9
Zarzecze	17,2	6,9	0,0
Ogółem dla Gminy	40,0	5,0	3,3

Źródło: Opracowanie własne

W celu dokonania syntetycznej oceny zliczono wszystkie wskaźniki dla danej jednostki pomocniczej, których wartość uznano za wysoką lub bardzo wysoką, zgodnie następującą skalą:

- 3 wskaźniki – ocena 2, świadcząca o dużym nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor czerwony),
- 2 wskaźniki – ocena 1, świadcząca o średnim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor pomarańczowy),
- 0-1 wskaźników – ocena 0, świadcząca o niskim nasileniu zjawisk kryzysowych (kolor zielony).

Następnie w poniższej tabeli dokonano podsumowania w celu określenia koncentracji negatywnych zjawisk w sferze społecznej, sumując liczby poszczególnych kategorii.

Tabela 28. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze gospodarczej

Jednostka pomocnicza	Liczba wskaźników sfery gospodarczej dla danej jednostki pomocniczych, których wartość uznano za wysoką lub bardzo wysoką	Koncentracja negatywnych zjawisk
Chybie 1	2	1
Chybie 2	2	1
Frelichów	2	1
Mnich	1	0
Zaborze	2	1
Zarzecze	1	0

Źródło: Opracowanie własne

3.3. Sfera techniczna

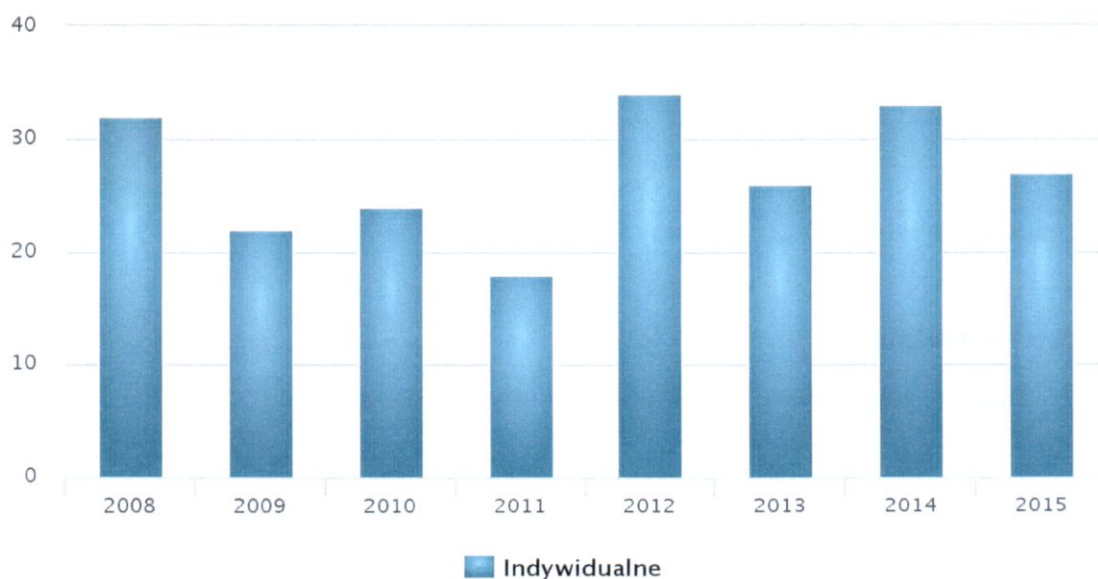
3.3.1. Obszary zabudowane i struktura zabudowy

W podziale terytorialnym w Gminie Chybie wyodrębniono pięć sołectw: Chybie, Mnich, Frelichów, Zarzecze i Zaborze. Ich wyznaczenie opierało się na takich kryteriach jak: względy historyczne, charakter społeczności, potencjał rozwojowy, powiązanie przestrzenne oraz charakter zabudowy.

Strefa przestrzenna Gminy Chybie cechuje się standardową dla polskich wsi strukturą zabudowy, a więc jest mocno rozproszona i chaotyczna, a obiekty zabudowy publicznej i budynki mieszkalne znajdują się przy głównych ciągach komunikacyjnych. Brak jest wyraźnie zaznaczonego centrum, jednak stopniowo tę funkcję przejmuje ul. Bielska w sołectwie Chybie. Wzdłuż tej ulicy zlokalizowany jest Gminny Ośrodek Kultury, ośrodek zdrowia, poczta, park, amfiteatr oraz liczne punkty gastronomiczne.

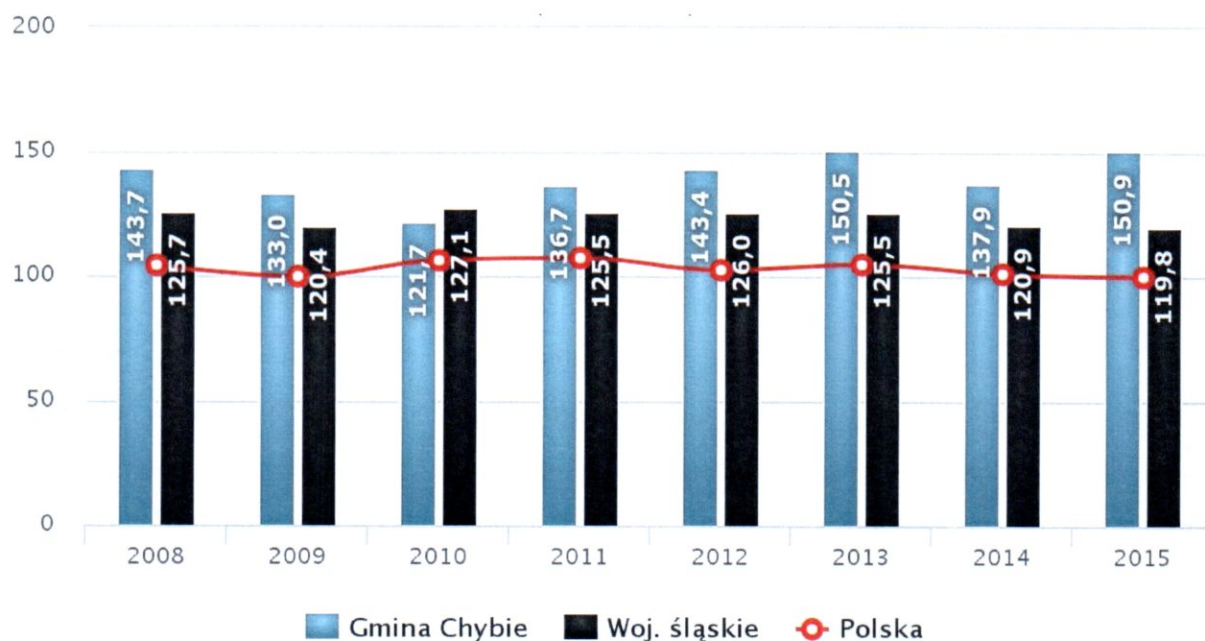
Gmina Chybie posiada plan zagospodarowania przestrzennego, który został przyjęty uchwałą Rady Gminy Chybie z dnia 3 lipca 2012 r., a także miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przyjętego uchwałą Rady Gminy Chybie z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru Gminy Chybie obręb Mnich, obejmującego ulicę Żwirki i Wigury. Ponadto 26 kwietnia 2016 r. uchwałą Rady Gminy Chybie został przyjęty miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części obszaru gminy Chybie obręb Frelichów obejmującego tereny byłych pól irygacyjnych wraz z terenami przyległymi.

W 2015 r. oddano do użytku 27 mieszkań. Łączna liczba izb w tych mieszkaniach to 164, a przeciętna liczba izb w lokalu kształtuje się na poziomie 6,07. Natomiast przeciętna powierzchnia nieruchomości oddanej do użytku to 150,9 m². Oba te wskaźniki wypadają lepiej w porównaniu z tymi danymi dla województwa śląskiego, a także całego kraju. Liczbę mieszkań oddanych do użytku w latach 2008-2015 przedstawia poniższa rycina.

Rycina 8. Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 2008-2015
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Poniższa rycina przedstawia powierzchnię nieruchomości oddanych do użytku w latach 2008-2015 w Gminie Chybie, w województwie śląskim oraz w Polsce.

Rycina 9. Powierzchnia nieruchomości oddanych do użytku w latach 2008-2015 [m²]
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W poniższej tabeli zestawiono dane dotyczące zasobów mieszkaniowych, a także informacje o liczbie mieszkań wyposażonych w instalacje techniczno-sanitarną w latach 2010-2014.

Tabela 29. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Chybie w latach 2010-2014

ZASOBY MIESZKANIOWE					
	2010	2011	2012	2013	2014
Mieszkania	2357	2372	2403	2427	2460
Izby	11436	11515	11700	11843	12046
Powierzchnia użytkowa mieszkań [m²]	225635	227582	231947	235551	240103
Budynki mieszkalne ogółem	2083	2115	2140	2159	2190
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne					
Wodociąg	2336	2351	2382	2406	2439

Ustęp splukiwany	2314	2329	2360	2384	2417
Łazienka	2264	2279	2310	2334	2367
Centralne ogrzewanie	2116	2131	2162	2186	2219
Gaz sieciowa	1745	1761	1781	1787	1793

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

3.3.2. Infrastruktura techniczna w Gminie Chybie

Sieć wodociągową na terenie Gminy Chybie zbudowano w 1963 r. – po uruchomieniu Zbiornika Goczałkowickiego. Firmy, które zaopatrują Gminę Chybie w wodę to Wodociągi Ziemi Cieszyńskiej Sp. z o.o. z siedzibą w Ustroniu i AQUA S.A. z Bielska-Białej. Obecnie Gmina Chybie jest zwodociągowana w 99%, a 1% mieszkańców korzysta z własnych ujęć wody - studni. Woda pitna do gminy dostarczana jest poprzez Stację Uzdatniania Wody w Strumieniu. Dane dotyczące sieci wodociągowej w gminie zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 30. Sieć wodociągowa w Gminie Chybie w latach 2010-2015

URZĄDZENIA SIECIOWE - WODOCIĄGI						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
długość czynnej sieci rozdzielczej [km]	66,6	66,6	67,2	67,2	67,9	67,9
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	1494	1514	1529	1550	1576	1583
woda dostarczona gospodarstwom domowym [dam ³]	289,3	290,1	292,3	287,8	282,3	284,4
ludność korzystająca z sieci wodociągowej [os]	9294	9337	9395	9450	9488	9556
zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca [m ³]	30,8	30,7	30,9	30,2	29,6	29,6
Procent osób korzystających z instalacji w gminie [%]	99	99	99	99	99,1	95,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Mieszkańcy Gminy Chybie mają zapewniony dostęp do sieci gazowej, której długość wynosi 84,4 km. W poniższej tabeli zestawiono szczegółowe informacje dotyczące sieci gazowej w Gminie.

Tabela 31. Sieć gazowa w Gminie Chybie w latach 2010-2014

URZĄDZENIA SIECIOWE – SIEĆ GAZOWA						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
długość czynnej sieci ogółem [m]	82833	83303	83874	84284	84422	84622
czynne przyłącza do budynków ogółem (mieszkalnych i niemieszkalnych) [szt.]	1748	1763	1781	1788	1799	1808
odbiorcy gazu [gosp.]	1730	1745	1752	1763	1767	1761
odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem [gosp.]	888	911	921	933	942	948
zużycie gazu [tys. m ³]	786,30	728,00	762,2	775,5	707,8	744,3
ludność korzystająca z sieci gazowej [os]	6742	6801	7035	7023	6975	7003
procent osób korzystających z instalacji w gminie [%]	71,8	72,1	74,1	73,6	72,8	72,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Na przestrzeni ostatnich lat Gmina Chybie inwestowała w rozwój sieci kanalizacyjnej. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wydłużyła się z 1 km w 2011 r. do 36,2 km w 2015 r. Dokładne dane dotyczące kanalizacji w gminie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 32. Sieć kanalizacyjna w Gminie Chybie w latach 2010-2015

URZĄDZENIA SIECIOWE – KANALIZACJA						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
długość czynnej sieci kanalizacyjnej [km]	0,0	1,0	1,0	9,2	36,2	36,2
przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania [szt.]	0	14	14	248	987	1092
ścieki odprowadzone [dam ³]	10	10	15	40,0	68,0	151,0
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej [os]	705	751	756	2113	5701	6006

procent osób korzystających z instalacji w gminie [%]	7,5	8	8	22,1	59,5	43,6
---	-----	---	---	------	------	------

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Do oceny koncentracji negatywnych zjawisk w sferze technicznej posłużono się dwoma wskaźnikami: odsetek liczby osób korzystających z sieci wodociągowej i odsetek liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej w Gminie Chybie w podziale na jednostki pomocnicze. Za jednostki, w których występuje wysoka koncentracja zjawiska uznano te, w których odsetek ten wynosił poniżej średniej dla całej Gminy.

Tabela 33. Odsetek liczby osób korzystających z sieci wodociągowej

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	Odsetek liczby osób korzystających z sieci wodociągowej
Chybie 1	2205	1566	68,9
Chybie 2	1654	1271	76,7
Frelichów	560	439	78,4
Mnich	3638	2450	67,3
Zaborze	1069	851	79,6
Zarzecze	291	203	69,8
Ogółem	9 417	6780	73,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

Pod względem wskaźnika odsetek liczby osób korzystających z sieci wodociągowej w trzech jednostkach odnotowano wartości poniżej średniej dla Gminy: Chybie 1, Mnich oraz Zarzecze.

Tabela 34. Odsetek liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	Odsetek liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej
Chybie 1	2205	780	34,3
Chybie 2	1654	1060	63,9
Frelichów	560	171	30,5
Mnich	3638	1366	37,5
Zaborze	1069	0	0,0

Zarzecze	291	0	0,0
Ogółem	9 417	3377	27,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Chybie

W przypadku wskaźnika odsetek liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej tylko w dwóch jednostkach nie odnotowano sieci kanalizacyjnej, w pozostałych zaś wskaźnik ten kształtuje się na poziomie powyżej średniej dla Gminy.

3.3.3. Zdegradowane obiekty użyteczności publicznej i tereny w Gminie Chybie – inwentaryzacja

W Gminie można zauważyć problemy dotyczące stanu technicznego obiekty użyteczności publicznej. W wyniku przeprowadzonego badania ankietowego oraz wizji lokalnej stwierdzono, iż na terenie Gminy znajdują się obiekty, które straciły swoją funkcję, wymagają modernizacji lub odnowy. Największa ich występuje w dwóch jednostkach pomocniczych Chybie 1 Chybie 2.

Tabela 35. Stan techniczny obiektów użyteczności publicznej w Gminie Chybie

Obiekt i lokalizacja	Miejscowość	Stan obiektu
Budynek Urzędu Gminy w Chybiu	Chybie	Wygląd elewacji nie prezentuje się estetycznie. Istnieje konieczność przeprowadzenia termomodernizacji budynku oraz innych robót remontowych mających na celu poprawę stanu technicznego i estetyki obiektu. W budynku nie ma toalet przystosowanych dla osób niepełnosprawnych. Budynek nie mam windy która umożliwiłaby osobom starszym i niepełnosprawnym korzystanie z wszelki usług, istnieje konieczności stworzenia dodatkowych pomieszczeń na parterze.
Budynek Szkoły Podstawowej nr 1 w Chybiu	Chybie	Istnieje konieczność przeprowadzenia kompleksowej termomodernizacji budynku z uwagi na bardzo duże koszty związane z ogrzewaniem , oraz nieekologiczne (węglowe) źródło ciepła generujące wysoki poziom niskiej emisji. Wygląd elewacji nie prezentuje się estetycznie. Część piwniczna (w tym stołówka) są w znacznej mierze zawilgocone z uwagi na brak izolacji fundamentów i drenażu opaskowego budynku, który zapewniłby prawidłowe odprowadzenie wód deszczowych. Sala gimnastyczna jest przestarzała i zbyt mała.
Budynek przy ulicy Bielskiej 40	Chybie	Zastrzeżenia budzi stan elewacji budynku - widoczne ślady uszkodzenia tynku. Wygląd elewacji nie prezentuje się estetycznie. Istnieje konieczność przeprowadzenia termomodernizacji budynku oraz innych robót remontowych mających na celu poprawę stanu technicznego i estetyki obiektu.
Budynek przy ulicy Cieszyńskiej 2 wraz z otoczeniem	Chybie	Zastrzeżenia budzi stan elewacji budynku - widoczne ślady uszkodzenia cegły. Wygląd elewacji nie prezentuje się estetycznie. Budynek wymaga robót remontowych mających na celu poprawę stanu technicznego i estetyki obiektu, w tym w zakresie instalacji elektrycznej, wentylacji oraz elewacji. Budynek wymaga także dostosowania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto obiekt wymaga przywrócenia dawnej funkcji „centrum kultury”, w tym przede wszystkim przywrócenie Sali widowiskowej oraz aranżację pomieszczeń poddasza na sale zajęciowe. Jest to jedyny budynek wchodzący w skład „zabytkowej” z XIX w. infrastruktury starej cukrowni będący w posiadaniu gminy.

Park w Chybiu	Chybie	Teren wymaga działań w zakresie poprawy funkcjonalności oraz estetyki przestrzeni publicznej.
Blocki przy ulicy Bielskiej	Mnich	Zastrzeżenia budzi stan elewacji budynków - widoczne ślady uszkodzenia tynku. Wygląd elewacji budynków nie prezentuje się estetycznie. Istnieje konieczność przeprowadzenia termomodernizacji budynków oraz innych robót remontowych mających na celu poprawę stanu technicznego i estetyki obiektów.
Szkoła Podstawowa nr 2 w Chybiu	Chybie	Zastrzeżenia budzi stan elewacji budynku - widoczne ślady uszkodzenia tynku. Wygląd elewacji nie prezentuje się estetycznie. Istnieje konieczność przeprowadzenia termomodernizacji budynku oraz innych robót remontowych mających na celu poprawę stanu technicznego i estetyki obiektu. Znaczącym problemem jest również konieczność uporządkowania odprowadzenia wód deszczowych oraz izolacja poddasza.
Szkoła podstawowa w Zaborzu	Zaborze	Obiekt jest w dobrym stanie technicznym niemniej jednak brakuje tu sali gimnastycznej, która umożliwiłaby prowadzenie zajęć. Obecnie na salę gimnastyczną zostało zaaranżowane pomieszczenie które nie spełnia norm umożliwiających uprawianie poszczególnych dyscyplin sportu, pomieszczenie jest za małe i zbyt niskie.
Stadion	Chybie	Podstawowym problemem jest brak nawodnienia dla boiska głównego a także zły stan trybuny. Środkami gminy udało się wyremontować budynek pawilonu sportowego. Brak monitoringu jest kolejną bolączką tego miejsca, gdyż osoby niepożądane dewastują infrastrukturę stadionu.
BUDYNKI OSP	Chybie, Mnich, Zarzeczce, Zaborze	Wszystkie budynki OSP pochodzą z lat 70-tych za wyjątkiem sali przy OSP Zarzeczce – Frelichów. Budynki wymagają modernizacji, większość pomieszczeń powinna zostać wyremontowana co umożliwiłoby nadanie im nowych funkcji społecznych.
Tereny inwestycyjne- tereny byłych pól irygacyjnych	Frelichów	Niewystarczająca infrastruktura, w tym infrastruktura drogowa zapewnijająca dostęp do tego obszaru uniemożliwia nadanie im nowych funkcji gospodarczych. Tereny wymagają przygotowania pod przyszłe inwestycje.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wizji w terenie oraz badań ankietowych

3.3.4. Obszary koncentracji negatywnych zjawisk w sferze technicznej

Do obliczenia wskaźnika wykorzystano 2 wskaźniki cząstkowe i stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, które odzwierciedlają problemy w sferze technicznej opisane w powyżej:

- Odsetek liczby osób korzystających z sieci wodociągowej,
- Odsetek liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej.

W przypadku sfery technicznej w celu dokonania syntetycznej oceny koncentracji zjawisk kryzysowych zliczono wszystkie wskaźniki dla danej jednostki pomocniczej, w których suma stwierdzono sytuację kryzysową, zgodnie następującą skalą:

- 2 wskaźniki – ocena 1, świadcząca o wysokim nasileniu zjawisk kryzysowych
- 0-1 wskaźników – ocena 0, świadcząca o niskim i/lub braku nasileniu zjawisk kryzysowych.

Tabela 18. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze technicznej

Jednostka pomocnicza	Liczba wskaźników sfery technicznej dla danej jednostki pomocniczych, których wartość uznano za wysoką lub bardzo wysoką	Koncentracja negatywnych zjawisk
Chybie 1	1	1*
Chybie 2	0	1*
Frelichów	0	0
Mnich	1	0
Zaborze	1	0
Zarzecze	2	1

*Jednostki pomocnicze Chybie 1 i Chybie 2 uznano za zdegradowane w sferze technicznej ze względu na zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej położonych w ich granicach

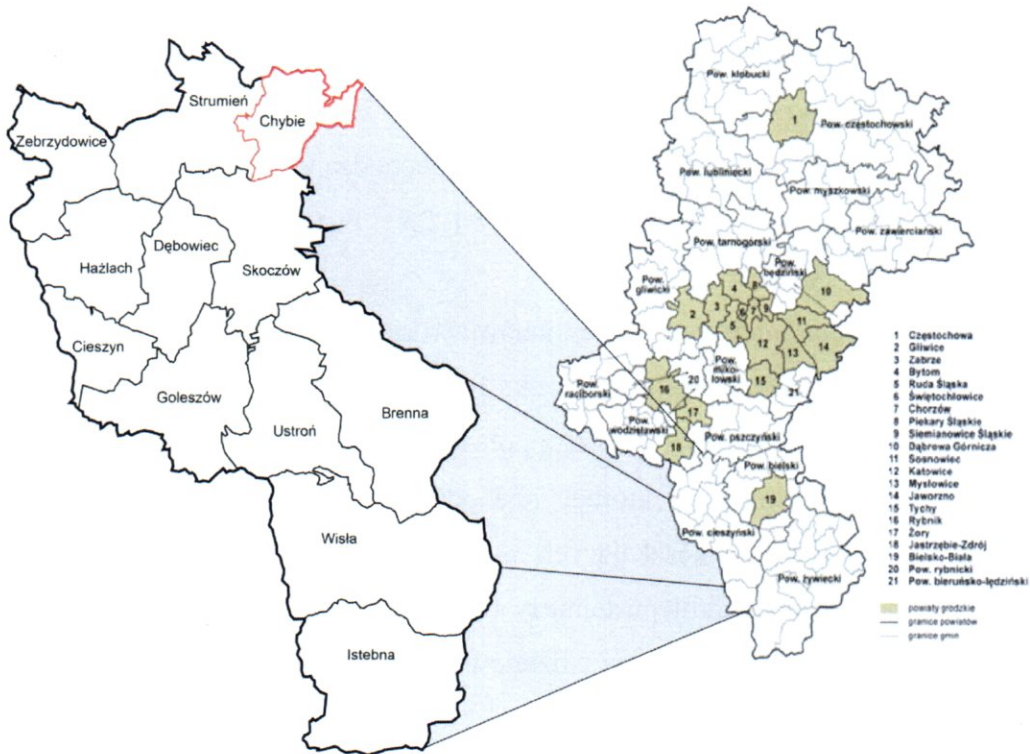
Źródło: opracowanie własne

3.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

3.4.1. Położenie Gminy Chybie

Chybie to gmina wiejska, położona na południowym skraju województwa śląskiego, w północno-wschodniej części powiatu cieszyńskiego (Rysunek 1). Od północy sąsiaduje poprzez Zbiornik Goczałkowski z gminą Goczałkowice Zdrój, która leży w powiecie pszczyńskim. Od wschodu graniczy z gminą Czechowice-Dziedzice, od południowo-wschodu z gminą Jasienica, które znajdują się w powiecie bielskim. Ponadto sąsiaduje od zachodu z gminą Strumień, a od południa z gminą Skoczów. Gmina Chybie zajmuje

powierzchnie 31,75 km² oraz obejmuje terytorialnie 5 sołectw: Chybie, Mnich, Frelichów, Zaborze oraz Zarzecze (Rysunek 2). Siedziba gminy usytuowana jest w miejscowości Chybie.

Rycina 10. Położenie Gminy Chybie na tle województwa śląskiego i powiatu cieszyńskiego
Źródło: Opracowanie własne

Rycina 11. Gmina Chybie z podziałem na sołectwa
Źródło: Opracowanie własne

Gmina Chybie leży w zakolu górnej Wisły, w Kotlinie Oświęcimskiej. Średnia wysokość terenu to 254 m n.p.m. Wzdłuż ciągów komunikacyjnych, szczególnie na północ i południe od linii kolejowej Katowice – Zebrzydowice oraz po obu stronach drogi powiatowej Strumień – Jasienica koncentruje się układ urbanistyczny gminy. Obszary zwartej zabudowy występują również wzdłuż dróg prowadzących z centrum gminy do sołectwa. Na pozostałym terenie zabudowa ma charakter rozproszony.

Pierwsze wzmianki odnoszące się do Chybia pochodzą z przełomu XVI i XVII wieku, jednak o Zarzeczcu napisano już w dokumentach z 1223 r. Początki wzmożonego osadnictwa datuje się na przełom XVI i XVII wieku.

Geneza powstania miejscowości Frelichów związana jest z założonym przez Komorę Cieszyńską folwarku o nazwie Fröhlichhof ok. 1698 roku. Początki Mnicza określa się na koniec XVI i początek XVII wieku. Osada ta położona była na wałach zbiorników wodnych, w tym stawu o nazwie Mních, od którego pochodzi jej nazwa. Inna historia związana z pochodzeniem nazwy mówi o mieszkających na tym terenie zakonnikach noszących stroje i kaptury mnisze, którzy prowadzili pustelniczy tryb życia. Natomiast pierwsze wzmianki o Zaborzu pochodzą z 1574 r., a następnie z dziejów Strumienia w XVII wieku, gdzie Zaborze nazywane jest Podpierściec.

Nazwę gminy dr Robert Mrózek tłumaczy od słowa „chyb” jako „las wysoki z drzewem budulcowym”. Etymologia ludowa opiera się na legendzie o złośliwym księciu pszczyńskim, który chciał przegrodzić bieg Wisły aby zalać tutejsze tereny, ale „chybiło” (zabrakło) wody.

Położenie miejscowości Chybie na grząskich i wilgotnych terenach zdeterminowało kierunek oraz szybkość rozwoju, które stało się ośrodkiem hodowli ryb. W grudniu 1855 r. oddano do użytku linię Bogumin-Dziedzice, jeden z odcinków Cesarsko-Królewskiej Uprzywilejowanej Kolei Północnej Cesarza Ferdynanda. A w latach 1856 – 1880 wybudowano linię kolejową, łączącą Zebrzydowice z Czechowicami, przebiegającą przez Chybie, co przyczyniło się do przyspieszenia rozwoju obszaru. Pod koniec XIX wieku na terenie Chybia powstała cukrownia – duży zakład przemysłowy, który przez następne lata stanowił wizytówkę miejscowości. Jednak jej nieudana restrukturyzacja stała się jedną z przyczyn obecnych problemów gminy.

W 1955 r. zdecydowano, że meandry rzeki Wisły i rozsiane wzdłuż niej stawy ma zastąpić wielkie jezioro zaporowe. W związku z tym pod wodą znalazła się znaczna część zabudowy Zarzeczca, a powstały sztuczny zalew (Zbiornik Goczałkowicki) stał się jednym z ulubionych miejsc dla wędkarzy.

3.4.2. Struktura użytkowania gruntów w gminie

Całkowita powierzchnia Gminy Chybie wynosi 3 175 ha, a struktura użytkowania gruntów kształtuje się następująco:

- Użytki rolne – ogółem: 1842 ha, w tym:
 - grunty orne - 1036 ha
 - sady - 6 ha
 - łąki trwałe - 182 ha
 - pastwiska trwałe - 247 ha
 - grunty rolne zabudowane - 72 ha
 - grunty pod stawami - 282 ha
 - grunty pod rowami - 17 ha
- Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – ogółem: 883 ha, w tym:
 - lasy - 876 ha
 - grunty zadrzewione i zakrzewione - 7 ha
- Grunty pod wodami – ogółem: 11 ha, w tym:
 - pod wodami płynącymi - 10 ha
 - pod wodami stojącymi - 1 ha
- Grunty zabudowane i zurbanizowane – ogółem: 415 ha, w tym:
 - tereny mieszkaniowe - 199 ha
 - tereny przemysłowe - 23 ha
 - tereny inne zabudowane - 17 ha
 - tereny zurbanizowane niezabudowane - 3 ha
 - tereny rekreacji i wypoczynku - 3 ha
 - tereny komunikacyjne – drogi - 105 ha
 - tereny komunikacyjne – kolejowe - 65 ha
- Nieużytki: 21 ha
- Tereny różne: 3 ha

Poniższa tabela przedstawia powierzchnię i udział procentowy wybranych rodzajów użytkowania gruntów w analizowanej Gminie.

Tabela 36. Powierzchnia i udział procentowy wybranych rodzajów użytkowania gruntów w Gminie Chybie (stan na dzień 31.12.2014)

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW		
Rodzaj użytkowania gruntu	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy
Grunty orne	1036	33%
Sady	6	0,2%
Łąki	182	6%
Pastwiska	247	8%
Lasy	876	28%
Grunty pod wodami	11	0,4%
Grunty zabudowane i zurbanizowane	415	13%
Nieużytki	21	0,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

3.4.3. Infrastruktura drogowa, kolejowa i komunikacja zbiorowa

Gminę Chybie można uznać za dobrze skomunikowaną, przez jej obszar przebiegają drogi powiatowe: 2627 S Kaczyce Dln. – Kończyce Małe – Pruchna – Drogomyśl, 2632 S Zabłocie – Chybie, 2633 S Strumień – Landek –Jasienica, 2634 S Chybie – Zarzecze, 2637 S Chybie – Zaborze, 2639 S Zaborze – Pierściec, a także linie kolejowe: Trzebinia – Zebrzydowice oraz Pawłowice Śląskie – Skoczów. Drogi lokalne, gminne i powiatowe obsługują głównie połączenia komunikacyjne wewnątrz gminy i z miejscowościami w gminach sąsiadujących. Sieć drogowa w gminie systematycznie podlega modernizacji i przebudowie, co wpływa na poprawę jej jakości.

Dostępność komunikacyjna w Gminie Chybie została przeanalizowana na podstawie wskaźnika liczby przystanków komunikacyjnych na 1000 mieszkańców w poszczególnych jednostkach pomocniczych.

Tabela 37. Liczba przystanków komunikacyjnych na 1000 mieszkańców

Jednostka pomocnicza	Liczba ludności	Liczba przystanków komunikacyjnych	Liczba przystanków komunikacyjnych na 1000 mieszkańców
Chybie 1	2205	4	1,8
Chybie 2	1654	3	1,8

Frelichów	560	0	0,0
Mnich	3638	3	0,8
Zaborze	1069	2	1,9
Zarzecze	291	1	3,4
Ogółem	9417	13	2,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Chybiu

Do jednostek pomocniczych, w których dostępność komunikacyjna, mierzona liczbą przystanków komunikacyjnych na 1000 mieszkańców jest korzystniejsza od średniej wartości dla całej Gminy stwierdzono w sołectwie Zarzecze. Wartości poszczególnych wskaźników liczby przystanków komunikacyjnych prezentuje poniższa rycina.

3.5. Sfera środowiskowa

Stan środowiska w Gminie Chybie został określony na podstawie dwóch dokumentów: Programu Ochrony Środowiska Gminy Chybie na lata 2004 – 2015 oraz Raportu o stanie środowiska w województwie śląskim w 2014 r. stworzonego przez WIOŚ w Katowicach.

Postęp cywilizacyjny oraz rozwój gminy wpłynęły na przekształcenie środowiska przyrodniczego. Na obszarze Gminy Chybie na przestrzeni lat powstała sieć drogowa i mieszkalna oraz kompleksy stawów hodowlanych. Zmiany powierzchni ziemi powodowane są głównie przez: składowanie odpadów, przesuszanie lub zawodnienie gruntu, mechaniczne niszczenie gleby, chemiczne zanieczyszczenia gruntów oraz rozwój osadniczy.

Na terenie gminy hałas powstaje głównie wokół dróg i jest powodowany wzmożonym ruchem pojazdów. Mniejszy hałas mogą powodować maszyny rolnicze użytkowane przez mieszkańców. Jednak w gminie nie ma dużych zakładów produkcyjnych oraz przemysłowych, które mogłyby być odpowiedzialne za wzmożony hałas.

W Gminie Chybie nie ma zlokalizowanego punktu monitorującego aktualny stan powietrza. Jednak w pobliżu gminy znajdują się stacje w: Cieszynie, Ustroniu, Bielsko-Białej, Tychach oraz Żorach, które należą do sieci monitoringu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach (Rysunek 4). W stacjach tych stan powietrza atmosferycznego określa się jako dobry lub umiarkowany.

3.5.1. Diagnoza przyrodnicza

Obszar Gminy Chybie według klasyfikacji przyrodniczej zaliczony został do Krainy Śląskiej, Dzielnicy Kędzierzyńsko-Rybnickiej i Mezuregionu Pszczyńskiego. Teren ten charakteryzują rośliny piętra pogórza oraz kotlin z naturalnym zbiorowiskiem leśnym w postaci lasu grabowo-dębowego. W sąsiedztwie wód pojawia się natomiast las łągowy, z przewagą jesionów i olch. Naturalnie występującym zbiorowiskiem roślinnym są również łąki, które mogą być wykorzystywane jako łąki pokosowe lub pastwiska. Na obszarze gminy obserwuje się oprócz zbiorowisk naturalnych również zbiorowiska wtórne powstałe w wyniku rozwoju gospodarczego. Do zbiorowisk tych należą: tereny upraw polowych i towarzyszących im chwastów, tereny zieleni przydomowej, tereny zieleni urządzonej (parki, tereny sportowe), roślinność towarzysząca zabudowie i szlakom komunikacyjnym, wtórne zbiorowiska łąk i szuwarów na terenach podmokłych, a także roślinność wodna i przybrzeżna stawów rybnych.

Ważną rolę w krajobrazie Gminy Chybie pełnią obszary leśne, które stanowią 28% (876 ha) całkowitej powierzchni gminy, z czego ok. 85% to lasy świerkowe, a pozostałe 15% to lasy mieszane. Przeważającym typem drzewostanu są: dąb, jawor, brzoza oraz modrzew, świerk i sosna. Lasy rosnące na terenie gminy należą do Leśnego Kompleksu Promocyjnego "Lasy Beskidu Śląskiego", który został powołany w celu ochrony i odtwarzania ekosystemów leśnych. Ponadto na terenie gminy występują dwa kompleksy leśne należące do Skarbu Państwa: kompleks północny – lasy Nadleśnictwa Bielsko, obrębu Wapienica oraz kompleks południowy – lasy Nadleśnictwa Ustroń, obrębu Hażlach.

W Gminie Chybie mimo jej niewielkiej powierzchni występuje wiele zróżnicowanych gatunków zwierząt. Na terenach leśnych spotkać można zającą szaraka, nornicę, lisa rudego, sarnę i jeża. W pobliżu zbiorników wodnych występują kaczki krzyżówki, bociany czarne oraz okresowo kormorany. W zbiorowiskach ostoi zadrzewionych i leśnych występują: rybitwy - zwyczajna i czarna, brodziec – piskliwy i krwawodzioby, bąk, ślepowron, cyranka, myszołów, dzięcioł czarny, zięba, sikora i trznadel. Natomiast okolice Zbiornika Goczałkowickiego są sprzyjającym terenem dla występowania gadów i płazów, szczególnie: żab, ropuch, jaszczurek i zaskrońców.

Cały teren Gminy Chybie został objęty obszarem sieci Natura 2000 Dolina Górnej Wisły, który stanowi obszar specjalnej ochrony ptaków. Jego całkowita powierzchnia wynosi 24 740,2 ha. Ostoja Dolina Górnej Wisły składa się z Jeziora Goczałkowskiego i przyległych stawów wraz z wpadającymi w tym miejscu prawobrzeżnymi dopływami Wisły. Stawy, które

założono ponad 600 lat temu można zaliczyć do najstarszych w Polsce stawów hodowlanych. Są miejscem występowania zagrożonych roślin wodnych. Obecnie pełnią istotną funkcję ekologiczną, ponieważ jest to miejsce bytowania wielu cennych gatunków roślin i zwierząt wodno-błotnych. W okresie lęgowym obszar zasiedlany zostaje przez ptaki wpisane do Polskiej Czerwonej Księgi Zwierząt, takie jak: bączek, bąk, dzierzba czarno czelna, rybitwa białowaśa, ślepowron oraz przez wiele innych cennych gatunków. Obszar ten ma rangę ostoi ptasiej o znaczeniu międzynarodowym.

Ponadto w południowej części gminy zlokalizowany jest fragment obszaru sieci Natura 2000 Pierściec, który jest specjalnym obszarem ochrony siedlisk. Jego całkowita powierzchnia wynosi 1702,1 ha i obejmuje kolonie rozrodczą podkowca małego w młynie w Pierścu i żerowisko tego gatunku. Podkowiec mały jest to nietoperz wymieniony w załączniku do Dyrektywy Siedliskowej.

Przyrodniczą osobliwością w gminie jest rezerwat torfowiskowy „ROTUZ”, który został utworzony w 1966 r. aby chronić rzadko spotykane w tym regionie torfowiska wraz z fragmentami boru bagiennego i wilgotnego. Całkowita powierzchnia rezerwatu wynosi 28,21 ha, z czego 19,71 ha znajduje się w granicach Gminy Chybie. Najważniejszymi osobliwościami występującymi na tym obszarze są: rosiczka okrągłolistna, modrzewnica i storczyk szerokolistny.

W centrum gminy rosną liczne okazy starodrzewia rosnącego wzdłuż poboczy dróg. Dęby rosnące przy ul. Bielskiej i ul. Cieszyńskiej w „Alei dębowej” zostały objęte ochroną jako pomnik przyrody nr 489 ustanowiony na podstawie Rozporządzenia nr 3/95 Wojewody Bielskiego z dnia 25 lutego 1995 r. (Dz. U. Woj. Bielskiego z 1995 r. nr 4/95, poz. 71). Obecnie Aleja dębowa obejmuje 174 sztuk dębów: szypułkowego i błotnego o obwodzie od 190 do 540 cm, wysokości od 20 do 27 m i wieku ok. 140-160 lat.

3.6. Podsumowanie analizy wylaniającej obszar zdegradowany

Analiza obszarów wg wcześniej wymienionych wskaźników pozwoliła odpowiedzieć na pytanie, które spójnie geograficzne i możliwe do wydzielenia w przestrzeni jednostki pomocnicze powinny zostać objęte działaniami rewitalizacyjnymi.

Aby skala i wartość wszystkich kryteriów były porównywalne, każdy ze wskaźników oraz liczby bezwzględne zostały wystandaryzowane poprzez odjęcie od nominalnej wartości

wskaźnika/liczby bezwzględnej dla każdego osiedla, średniej wartości dla całej Gminy i podzieleniu przez odchylenie standardowe dla całego Gminy, według poniższego wzoru:

$$t_{i,j} = \frac{x_{i,j} - \bar{x}_j}{S_j}$$

gdzie:

t_{i,j} - wartość znormalizowanego wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i,

x_{i,j} - wartość wskaźnika j dla jednostki urbanistycznej i,

- średnia arytmetyczna wskaźnika j,

S_j - odchylenie standardowe miernika j.

W wyniku tej procedury wszystkie wystandaryzowane wskaźniki/liczby bezwzględne mają rozkład charakteryzujący się jednakową średnią (zero) i odchyleniem standardowym (jeden), co umożliwia ich logiczną interpretację i uprawnia do dodawania.

Na bazie wystandaryzowanych wskaźników i liczb utworzono Indeks Degradacji² (wskaźnik sumaryczny) pozwalający na uszeregowanie poszczególnych jednostek pomocniczych w Gminie Chybie od najmniej zagrożonych dysfunkcjami społeczno-gospodarczo-przestrzennymi (najniższa wartość Indeksu) do najbardziej zagrożonych (najwyższa wartość Indeksu).

Przyjmuje on postać:

$$\text{Indeks Degradacji} = W1+W2+W3+W4+W5+W6+W10+W11+W12+W13$$

Za obszar zdegradowany uznano jednostkę pomocniczą, dla której zdiagnozowano wysoką koncentrację negatywnych zjawisk w sferze społecznej, współwystępującą z koncentracją negatywnych zjawisk w co najmniej jednej z pozostałych sfer.

W celu uszeregowania ogólnej sytuacji poszczególnych jednostek pomocniczych w Gminie Chybie wartości osiągniętego Indeksu Degradacji podzielono na trzy przedziały i nadano im oznaczenia barwne:

- wartość Indeksu Degradacji w przedziale od -4 do 0 oznacza, że jednostka pomocnicza znajduje się w relatywnie dobrej sytuacji oznaczono kolorem zielonym,

² Indeks Degradacji nie obejmuje wskaźników W7-W9 i W14, w których sytuację kryzysową przedstawiono za pomocą systemu 0-1

- wartość Indeksu Degradacji w przedziale od 0 do 4 oznacza, że jednostka pomocnicza znajduje się w relatywnie złej sytuacji kryzysowej, oznaczono kolorem pomarańczowym,
- wartość Indeksu Degradacji w przedziale $4 <$ oznacza, że jednostka pomocnicza znajduje się w relatywnie bardzo złej sytuacji kryzysowej, oznaczono kolorem czerwonym.

Tabela 38. Wartość Indeksu Degradacji dla poszczególnych obszarów

Nazwa osiedla	Kryteria główne i pomocnicze														Indeks Degradacji	
	Sfera społeczna							Sfera gospodarcza			Sfera techniczna			Sfera przestrzennofunkcjonalna W13		Sfera środowiskowa W14
	W1	W2	W3	W4	W5	W6	W7	W8	W9	W10	W11	W12	W13			
Chybie 1	-1,0	-0,5	0,0	-0,7	0,1	0,8	-1,0	0,2	-0,1	0,4	-0,9	0,3	0,5			
Chybie 2	0,6	0,0	0,1	0,0	0,1	0,2	0,7	-2,0	0,0	1,6	0,7	1,6	0,5			
Frelichów	1,8	0,3	0,8	-0,8	0,0	0,7	1,5	0,5	0,2	-1,1	1,0	0,2	1,8			
Mnich	-1,2	-1,8	-1,8	-1,1	-0,1	-0,6	-0,2	0,0	0,0	0,8	-1,2	0,4	1,2			
Zaborze	-0,2	0,6	1,4	1,7	0,0	-1,9	0,2	0,0	0,0	-0,5	1,3	-1,2	0,4			
Zarzecze	0,0	1,4	-0,5	0,8	0,0	0,9	1,5	1,3	-0,1	-1,1	-0,7	-1,2	-0,8			

Źródło: opracowanie własne

Wartości Indeksu Degradacji wskazuje na relatywnie dobrą sytuację w jednostce pomocniczej Mnich.

Jednostki pomocnicze, wartość Indeksu wskazywałaby na złą sytuację kryzysową to: Chybie 1, Zaborze i Zarzecze.

Analiza wartości Indeksu Degradacji wskazała, że dwie jednostki pomocnicze – Chybie 2 i Frelichów znajdują się w bardzo złej sytuacji kryzysowej pod względem analizowanych wszystkich powyżej sfer. Tym samym jednostki te stanowią obszar zdegradowany Gminy Chybie.

Tabela 39. Obszar zdegradowany Gminy Chybie – powierzchnia i liczba ludności

Jednostka pomocnicza	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]	Liczba mieszkańców	Procent mieszkańców [%]
Chybie 2	319,9	9,2	1654	17,4
Frelichów	292,8	7,2	560	5,9
Obszar zdegradowany	612,7	16,4	2214	23,3
Obszar Gminy	3735,9	100,0	9489	100,0

Źródło: opracowanie własne

4. Obszar rewitalizacji

4.1. Obszar rewitalizacji Gminy Chybie

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych 2014-2020 część lub całość obszaru zdegradowanego cechująca się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację, określa się obszarem rewitalizacji. Obszar rewitalizacji musi zatem mieścić się w granicach obszaru zdegradowanego, nie musi jednak obejmować go w całości.

Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym nieposiadające wspólnych granic, lecz nie może obejmować więcej niż 20% powierzchni Gminy oraz w jego granicach nie może zamieszkiwać więcej niż 30% mieszkańców Gminy.

Analizując wskaźniki syntetyczne, zgodnie z założeniami metodologicznymi wyodrębniono obszar, charakteryzujący się koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej, który zostanie poddany rewitalizacji.

W związku z powyższym oraz wynikami diagnozy obszar zdegradowany w Gminie Chybie zajmuje ponad 16,4% powierzchni Gminy i jest zamieszkałych przez 23,3% mieszkańców i obejmuje dwie jednostki pomocnicze Chybie 2 i Frelichów. W związku z powyższym nie przekroczono wartości granicznych wskazanych w Wytycznych. Tym samym na obszar rewitalizacji Gminy Chybie składają się dwie podobszary Chybie 2 i Frelichów.

Podobszar rewitalizacji Chybie 2 zamieszkiwany jest przez 1658 osób, co stanowi 17,3% ogółu mieszkańców całej Gminy Chybie. Teren ten zajmuje powierzchnię 319,9 ha, czyli około 9,2% całkowitej powierzchni Gminy Chybie.

Podobszar Chybie 2 (należący do sołectwa Chybie) sąsiaduje z sołectwem Mnich. Na jego obszarze zlokalizowane są główne instytucje administracyjne Gminy: Urząd Gminy w Chybiu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Biblioteka Publiczna w Chybiu oraz Gminny Ośrodek Kultury w Chybiu, któremu podlega również Klub Pod Amfiteatrem. Ponadto na omawianym obszarze znajduje się Przedszkole Publiczne w Chybiu, Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Józefa Piłsudskiego w Chybiu oraz Gimnazjum w Chybiu.

Ze względu na lokalizację siedziby Gminy na terenie Chybie 2, pełni on także ważne role społeczne, gospodarcze oraz kulturalne w gminie. Mimo to, ze względu na zidentyfikowane problemy w strefach społecznej oraz technicznej obszar ten został zakwalifikowany do podjęcia działań rewitalizacyjnych.

Podobszar rewitalizacji Frelichów usytuowana jest w północno-zachodniej części Gminy Chybie. Graniczy z sołectwami Zarzecze, Mnich oraz Chybie. Frelichów zamieszkiwany jest przez 658 osób, co stanowi 6,9% ogółu ludności Gminy Chybie. Powierzchnia podobszaru Frelichów to 292,8 ha (7,2% obszaru Gminy Chybie). Dużą część sołectwa Frelichów stanowią użytki rolne.

Do wyznaczenia obszaru rewitalizacji przyczyniły się również wyniki ankietyzacji przeprowadzonej wśród mieszkańców Gminy Chybie, zgodnie z którymi, to właśnie jednostki Chybie i Frelichów wymagają podjęcia działań rewitalizacyjnych³.

4.2. Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji obejmuje łącznie powierzchnię 612,7 ha, co stanowi 16,4% powierzchni Gminy Chybie i jest zamieszkiwany przez 2214 osób, stanowiących 23,3% ludności całej Gminy.

Na potrzebę rewitalizacji wyznaczonego obszaru wskazują zarówno dane ilościowe, jak i wyniki konsultacji społecznych. W poniższej tabeli zestawiono podstawowe wskaźniki ukazujące obszar rewitalizacji na tle Gminy Chybie.

Tabela 40. Porównanie wszystkich badanych wskaźników dla obszaru rewitalizacji i całej Gminy Chybie

Nazwa wskaźnika	Gmina Chybie	Obszar rewitalizacji	Udział wartości obszaru rewitalizacji do wartości dla Gminy [%]
Powierzchnia [ha]	3735,9	612,7	16,4
Liczba mieszkańców	9489	2214	23,3
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	113	37	32,7
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	361	108	29,9
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym	196	65	33,2

³ Szczegółowe wyniki przeprowadzonej ankietyzacji przedstawiono w rozdziale 4.3. Identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych – wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym	191	53	27,4
Liczba wydanych Niebieskich Kart	49	15	30,6
Wyniki sprawdzianu 6-klasisty (średnia)	76,5	73,9	-
Frekwencja wyborów samorządowych	50,08	46,60	-
Liczba podmiotów gospodarczych	421	143	34,0
Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych	51	8	15,7
Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych	45	13	28,9
Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	6780	1170	25,2
Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej	3377	1231	36,4
Liczba przystanków komunikacyjnych	13	6	46,1

Jak wskazują powyższe dane, na relatywnie niewielkiej (w stosunku do całej Gminy) powierzchni oraz na terenie zamieszkanym przez mniej niż 30% mieszkańców, występujące na obszarze rewitalizacji problemy, w istotnym i proporcjonalnie zdecydowanie wyższym stopniu wpływają na globalne wielkości wskaźników (liczonych dla całej Gminy), a ilustrujących stopień występowania danego negatywnego zjawiska.

Na obszarze rewitalizacji szczególnie widoczne jest nagromadzenie negatywnych zjawisk ze sfery społecznej, o których świadczą w szczególności:

- wysoka liczba osób długotrwale bezrobotnych 37 osób (stanowiących 32,7% wszystkich osób bezrobotnych w całej Gminie)
- wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej – 108 osób (stanowiących 29,9% wszystkich osób korzystających z pomocy społecznej w całej Gminie),
- wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 65 osób, stanowiących 33,2% w całej Gminie,
- wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym – 53 osoby, stanowiące 27,4% w całej Gminie,

- liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych – 13 podmiotów, stanowiących 28,9% wszystkich zamkniętych podmiotów w całej Gminie.

Ponadto na niskim poziomie (poniżej średniej dla Gminy) kształtują się również pozostałe wskaźniki:

- średnie wyniku sprawdzianu 6-klasisty 73,9%,
- frekwencja wyborów samorządowych poniżej średniej dla Gminy wynosząca 46,60%,
- liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych – 8 podmiotów, stanowiących 15,7% wszystkich nowopowstałych podmiotów w całej Gminie.

Obszar rewitalizacji to obszar, na którym stwierdzono wysokie nasilenie problemów społecznych oraz gospodarczych, technicznych, środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych. W procesie wyznaczania obszaru rewitalizacji wzięto pod uwagę również opinię mieszkańców Gminy udzieloną podczas konsultacji społecznych, a także propozycję władz Gminy. Potrzebę rewitalizacji w dwóch podobszarach wskazali zarówno mieszkańcy, jak i przedstawiciele Urzędu Gminy w Chybiu.

W obszarze rewitalizacji występuje jeden z ważniejszych problemów społecznych – długotrwałe bezrobocie. Potwierdzeniem trudnej sytuacji w podobszarze Chybie 2 jest wysoka liczba osób długotrwałe bezrobotnych na 1000 mieszkańców, która w 2015 r. wynosiła 15,7 os./1000 mieszkańców. Podobszar Frelichów również zmaga się z problemem bezrobocia. W podobszarze tym odnotowano najwyższą w porównaniu z innymi jednostkami pomocniczymi liczbę osób długotrwałe bezrobotnych (19,6 os./1000 mieszkańców). Obydwie wartości w dwóch podobszarach przekraczały średnią dla całej Gminy (13,7 os./1000 mieszkańców).

Wśród bezrobotnych w obszarze rewitalizacji dominują kobiety oraz osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, pozostające bez pracy dłużej niż rok. Często bezrobocie staje się przyczyną korzystania z pomocy społecznej. Czynnikiem, który determinuje marginalizację społeczną osób niezatrudnionych jest brak środków finansowych, co z biegiem czasu powoduje minimalizację potrzeb, brak umiejętności prawidłowego funkcjonowania w społeczeństwie oraz brak motywacji do działania, umożliwiającego poprawę swojej trudnej sytuacji. Efektem długotrwałego bezrobocia często jest wykluczenie społeczne osób, a nawet całych rodzin. Towarzyszą mu również takie zjawiska jak uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

Problemem na obszarze rewitalizacji jest również wysoka liczba osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej, w tym z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym oraz

potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym. Liczby te w podobszarze Frelichów przekraczają średnią dla całej Gminy Chybie i wynosiły one odpowiednio 50,8 os./1000 mieszkańców i 40,2 os./1000 mieszkańców. W podobszarze Chybie 2 występuje również duży problem związany z ubóstwem (liczba osób korzystająca z pomocy GOPS), przekraczający średnią dla Gminy Chybie. Ubóstwo jest jedną z głównych przyczyn wykluczenia społecznego, które dotyka głównie osoby bezrobotne, dzieci i młodzież z ubogich rodzin, osoby niepełnosprawne i starsze. Marginalizacja wspomnianych osób wpływa na ich niskie zaangażowanie w lokalnie powstające inicjatywy czy wydarzenia kulturalne, mające na celu integrację społeczeństwa.

W związku z dużą liczbą osób korzystającą z pomocy społecznej w obszarze rewitalizacji występują również problemy związane z dożywianiem dzieci i młodzieży. Tym samym niezbędne staje się zaoferowanie ubogim rodzinom w najtrudniejszej sytuacji życiowej wsparcia w formie żywności oraz dofinansowania posiłków w szkołach.

Ogólny poziom bezpieczeństwa w obszarze rewitalizacji nie jest wystarczający. Świadczy o tym średnia liczba wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców dla Gminy Chybie wynosząca 5,1, gdy w podobszarze Chybie 2 wynosi ona 7,8 os./1000 mieszkańców, zaś w podobszarze Frelichów 3,6 os./1000 mieszkańców. W obszarze rewitalizacji brakuje również wsparcia psychologicznego i prawnego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Dodatkowo mieszkańcy obszaru rewitalizacji mają niskie poczucie bezpieczeństwa w zakresie istniejącej przestrzeni publicznej, w tym brak skrzyżowania o ruchu okrężnym (ronda) u zbiegu ulic Cieszyńska i Bielska. Z uwagi na duże natężenie ruchu w tym miejscu często dochodzi do różnego rodzaju zdarzeń drogowych, dlatego też budowa ronda na tym skrzyżowaniu jest konieczna i w znaczący sposób przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców. Ponadto po zmroku niebezpieczne stają się również tereny parku w podobszarze rewitalizacji Chybie 2, w którym brakuje obiektów małej infrastruktury czy odpowiednio wytyczonych ścieżek ruchu pieszego, co powoduje, że teren ten utracił swe funkcje rekreacyjno-wypoczynkowe i nie jest użytkowany w odpowiednim stopniu przez lokalną społeczność. Odnotowywano są w nim natomiast przypadki nadużywania alkoholu. Przywrócenie parkowi dawnych funkcji umożliwi powstanie tzw. miejsca spotkań w samym centrum Gminy.

Ponadto obszar rewitalizacji zamieszkuje wysoka liczba osób przebywająca i opuszczająca rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze, które korzystają również z pomocy społecznej. W wyniku tego osoby te często narażone są na wykluczenie społeczne, co może w przyszłości skutkować ograniczeniem kontaktów społecznych, brakiem

motywacji do działania, a w konsekwencji przyczyniać się do wyuczonej bezradności i uzależnienia od systemu instytucjonalnej pomocy społecznej. Niezbędne tym samym staje się umożliwienie im dostępu do wsparcia psychologicznego i doradztwa zawodowego, szkoleń i kursów zawodowych.

Istotnym problemem w sferze społecznej w obszarze rewitalizacji są również niskie wyniki uczniów go zamieszkujących, szczególnie w zakresie nauk przyrodniczych i kompetencji społecznych. Placówki szkolne leżące w obszarze rewitalizacji (zwłaszcza Szkoła Podstawowa nr 2 w Chybiu, do której uczęszczają również dzieci z podobszaru Frelichów) posiadają niewystarczającą ofertę zajęć dla uczniów, mających problemy w nauce, jak również dla uczniów uzdolnionych. Niezbędne staje się również podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli do ich prowadzenia.

W obszarze rewitalizacji istnieje jedna świetlica środowiskowa, co znacznie utrudnia dostęp mieszkańcom terenów rewitalizowanych do świadczonych przez nią usługi. Tym samym istnieje problem w zakresie niewystarczającej oferty edukacyjno-kulturalnej i niedostateczna liczba zajęć pozaszkolnych, co wiąże się z niską możliwością spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży. Problem ten wynika m.in. z niedostatecznej infrastruktury technicznej (zaplecza) dla dzieci i młodzieży, w zakresie związanym z aktywizacją społeczną, zajęciami sportowymi, plastycznymi i wychowawczo-wyrównawczymi.

Ze względu na funkcję pełnioną w skali całej Gminy podobszar Chybie 2 jest siedzibą największej liczby podmiotów gospodarczych (76,0 podm./1000 mieszkańców), charakteryzując się tym samym najwyższą wysoką aktywnością gospodarczą. Jednocześnie w podobszarze Chybie 2 odnotowano najwyższą liczbę zamkniętych podmiotów gospodarczych (7,8 podm./1000 mieszkańców). Świadczyć to może o niedostatecznym merytorycznym przygotowaniu przedsiębiorców do prowadzenia działalności gospodarczej. Tym samym wskazane jest podjęcie działań, mających na celu wsparcie osób, planujących rozpocząć działalność gospodarczą m.in. poprzez organizację kursów i szkoleń, dostarczających informacji, w jaki sposób prowadzić własną firmę oraz dofinansowań w postaci dotacji.

W obszarze rewitalizacji występują budynki użyteczności publicznej, które straciły swoją funkcję, wymagają modernizacji lub odnowy. Największy odsetek obiektów i terenów znajduje się w podobszarze Chybie 2 (5 obiektów z 8 zinventaryzowanych – tabela 35).

Na podstawie wizji lokalnej i badań ankietowych dokonano oceny stanu budynków użyteczności publicznej. Zły stan analizowanych obiektów wynika głównie z braku przeprowadzenia prac remontowych, modernizacyjnych co powoduje, że budynki te z czasem

tracą swoją funkcję lub nie mogą pełnić jej w odpowiednim zakresie. Jednym z takich budynków jest dom przy ul. Cieszyńskiej 2 w podobszarze Chybie 2, który po zrealizowaniu prac remontowych pełnił będzie funkcje kulturalne jako Dom Kultury. Kolejnym budynkiem użyteczności publicznej, wymagającym prac remontowych w obszarze rewitalizacji jest również budynek Urzędu Gminy Chybie w celu przystosowania go do potrzeb osób niepełnosprawnych, które aktualnie mają utrudniony dostęp do usług administracyjnych. Prac termomodernizacyjnych wymagają również budynki mieszkalne znajdujące się w obszarze rewitalizacji. Niedostateczna w obszarze rewitalizacji jest również infrastruktura sportowa, w tym brak sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1. W podobszarze Frelichów występuje natomiast niedostateczna liczba miejsc noclegowych dla turystów odwiedzających Gminę. Ma to związek z brakiem budynków przystosowanych do prowadzenia działalności w zakresie agroturystyki.

Dużym problemem w sferze technicznej jest niewystarczająca istniejąca sieć kanalizacyjna. Pomimo wartości przekraczających średnią dla Gminy obszar rewitalizacji cechuje niski odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej. Brak odpowiedniej infrastruktury technicznej wpływa na pogarszający się stan środowiska m.in. poprzez korzystanie z bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe (szamba), które często są przepuszczalne. W związku z czym istnieje ryzyko zanieczyszczenia wód podziemnych.

Obszar rewitalizacji cechuje także niewielka powierzchnia zagospodarowanych terenów zieleni, jak również brak terenów rekreacyjno-wypoczynkowych, na których można było prowadzić również imprezy integracyjne dla mieszkańców. Tym samym obszar ten nie zaspokaja potrzeb jego mieszkańców w jednym z podstawowych zakresów – wypoczynku, co wiąże się z niższą jakością ich życia. Teren parku w podobszarze Chybie 2 jest nieodpowiednio zagospodarowany do pełnienia funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych dla jego mieszkańców. Brakuje wytyczonych ścieżek pieszych, oświetlenia i małej architektury, co sprawia, że teren ten po zmroku staje się niebezpieczny.

Podobszarze rewitalizacji Frelichów występują niewykorzystane tereny przemysłowe, które charakteryzują się złym stanem zagospodarowania, w tym brak odpowiedniej infrastruktury drogowej, która zapewniałaby odpowiedni dostęp do tych terenów. Rewitalizacja terenów po byłej cukrowni obejmie obszar 28 ha. W ramach działań planuje się przeznaczyć je pod prowadzenie działalności gospodarczej. Tym samym podniesie się atrakcyjność obszaru rewitalizacji dla przyszłych inwestorów, tym samym zwiększy się atrakcyjność przestrzeni publicznej oraz pojawią się nowe miejsca pracy.

4.3. Identyfikacja potrzeb rewitalizacyjnych – wnioski z przeprowadzonych konsultacji społecznych

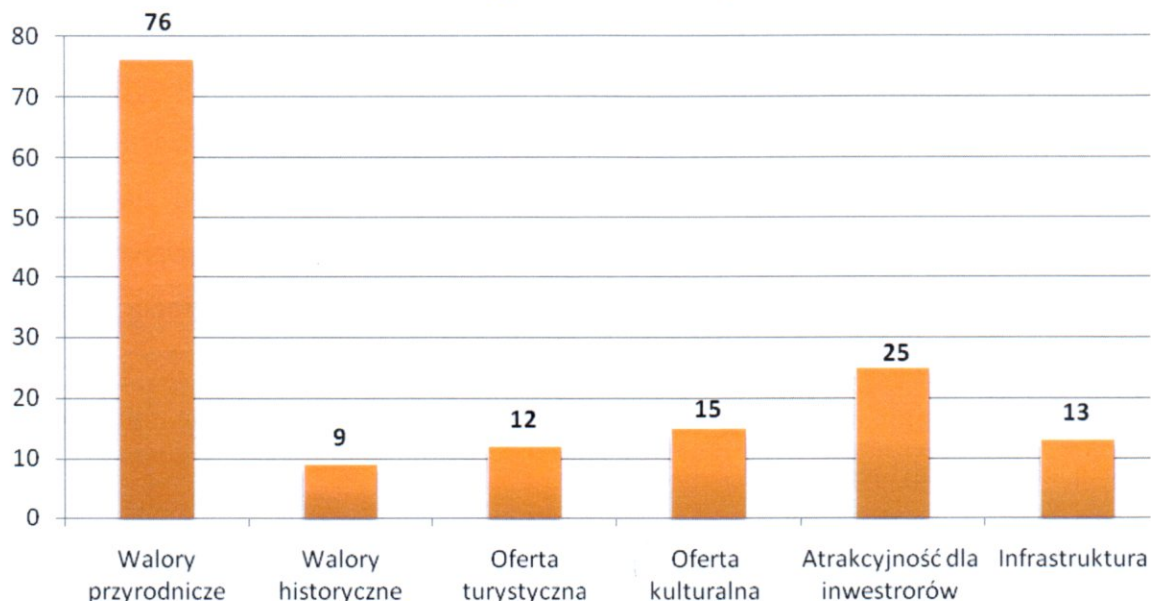
W celu identyfikacji problemów występujących w Gminie Chybie oraz potrzeb rewitalizacyjnych przeprowadzono ankietyzację wśród interesariuszy rewitalizacji. Opinie na temat problemów, jak również kierunków przyszłych działań rewitalizacyjnych mogli wyrazić za pośrednictwem anonimowych ankiet (dostępnych w formie papierowej bądź elektronicznej). Podczas konsultacji społecznych, trwających od 06 października 2016 r. do 21 października 2016 r. zebrano łącznie 95 wypełnionych ankiet.

Badanie opinii społecznej miało na celu zapoznanie się z opinią mieszkańców. Odpowiadali oni na pytania:

- Co stanowi o atrakcyjności gminy?
- Czy gmina wymaga rewitalizacji?
- Jakie obszary powinny zostać poddane rewitalizacji?
- Dlaczego te obszary są zdegradowane?
- Jakie problemy ekonomiczne, społeczne i związane z jakością życia występują na tych obszarach?
- Jakie przedsięwzięcia/inwestycje/projekty należałoby zrealizować w ramach rewitalizacji?

Osoby, które wzięły udział w badaniu jako najważniejszy czynnik wpływający na atrakcyjność gminy wymieniły walory turystyczne. Ważne ze względu na atrakcyjność Gminy są również: atrakcyjność dla inwestorów i oferta kulturalna.

Co Pana(i) zdaniem stanowi o atrakcyjności Gminy?

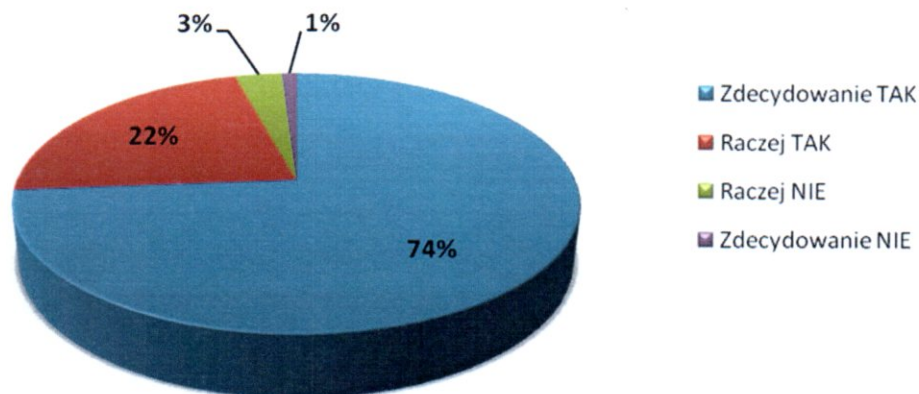

Rycina 12. Atrakcyjność Gminy wg osób ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne

Zdecydowana większość ankietowanych osób uznało, że Gmina Chybie zdecydowanie potrzebuje rozwoju gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego poprzez realizację działań w zakresie rewitalizacji.

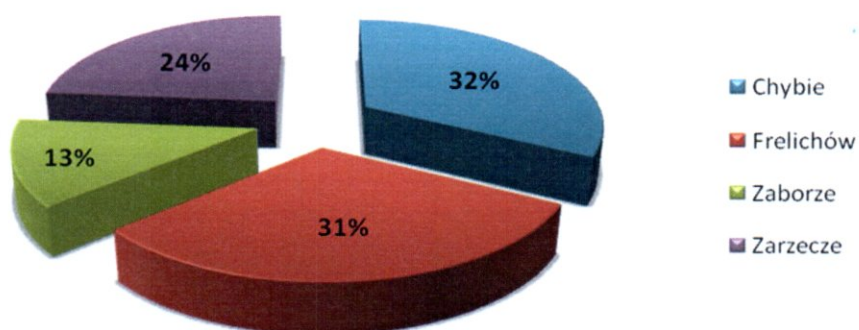
Czy Pana(i) zdaniem Gmina Chybie potrzebuje programu na rzecz ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego?

Rycina 13. Opinia ankietowanych dotycząca potrzeby opracowania programu na rzecz ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego Gminy
Źródło: Opracowanie własne

Ankietowani mieszkańcy wskazali, że spośród obszarów zdegradowanych działań rewitalizacyjnych najbardziej potrzebuje sołectwo Frelichów (31% ankietowanych) oraz miejscowość Chybie (32% ankietowanych).

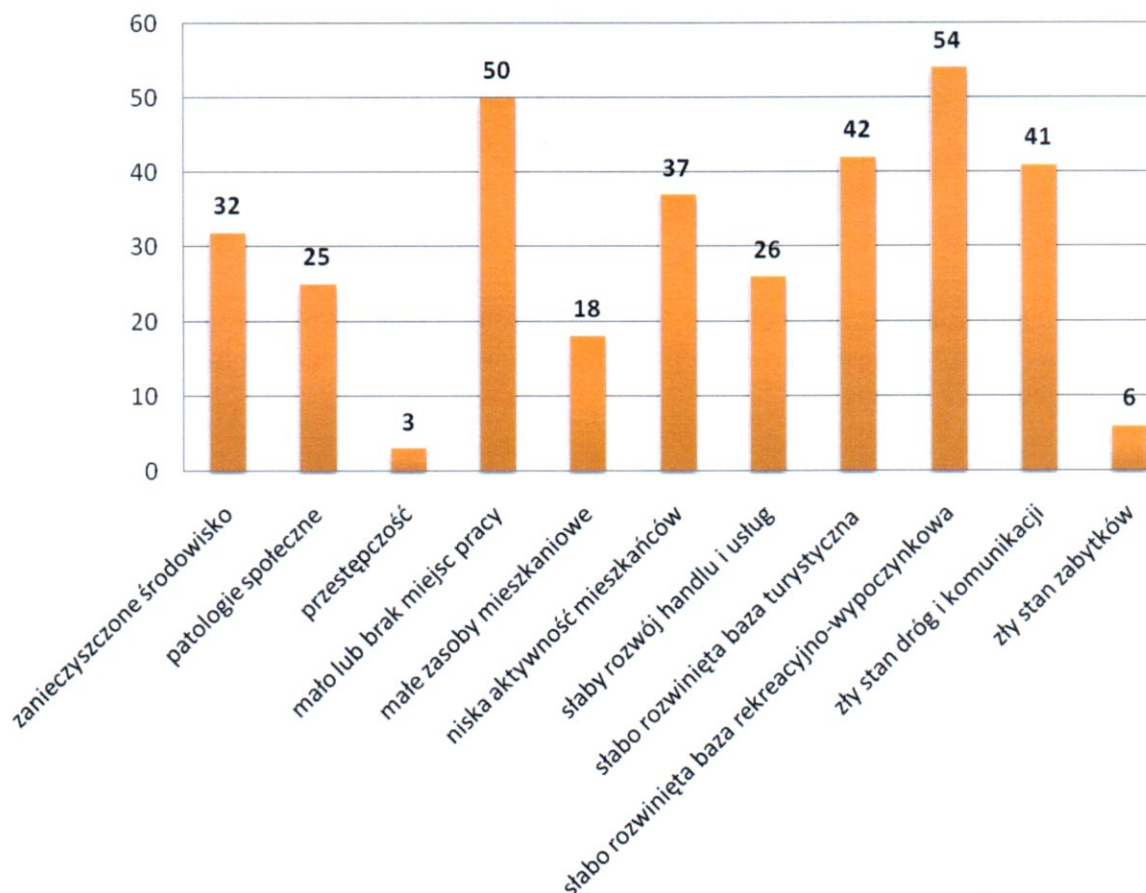
Które z obszarów Pana(i) zdaniem wymagają rewitalizacji?

Rycina 14. Obszary, które wymagają rewitalizacji wg osób ankietowanych
Źródło: Opracowanie własne

Na poniższej rycinie przedstawiono listę powodów, dlaczego wskazany w poprzednim pytaniu obszar Gminy jest zdegradowany. Większość ankietowanych wskazało, że głównymi powodami są: słabo rozwinięta baza rekreacyjno-wypoczynkowa oraz mało lub brak miejsc pracy.

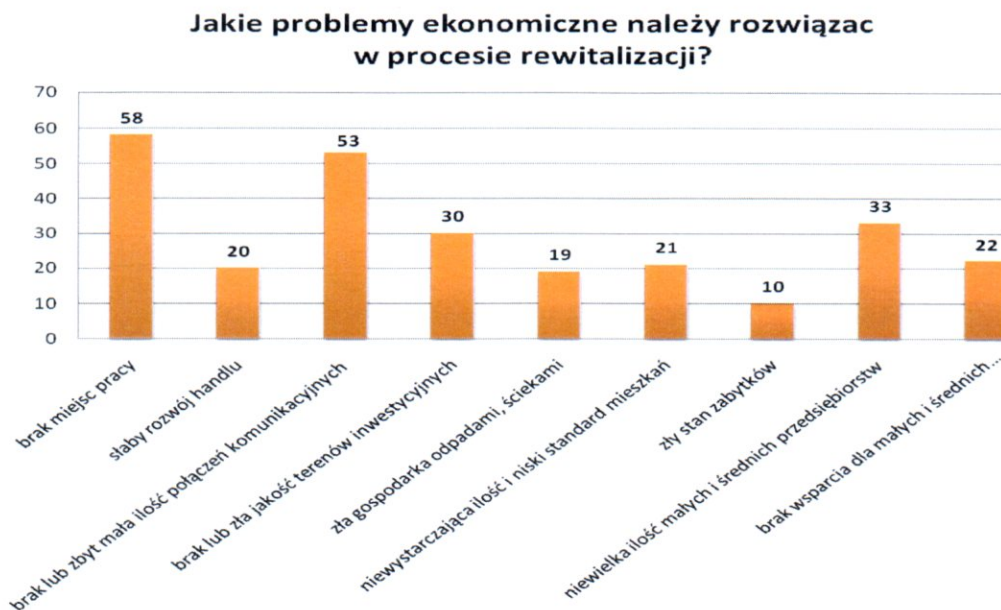
Dlaczego wskazany obszar Gminy jest zdegradowany?

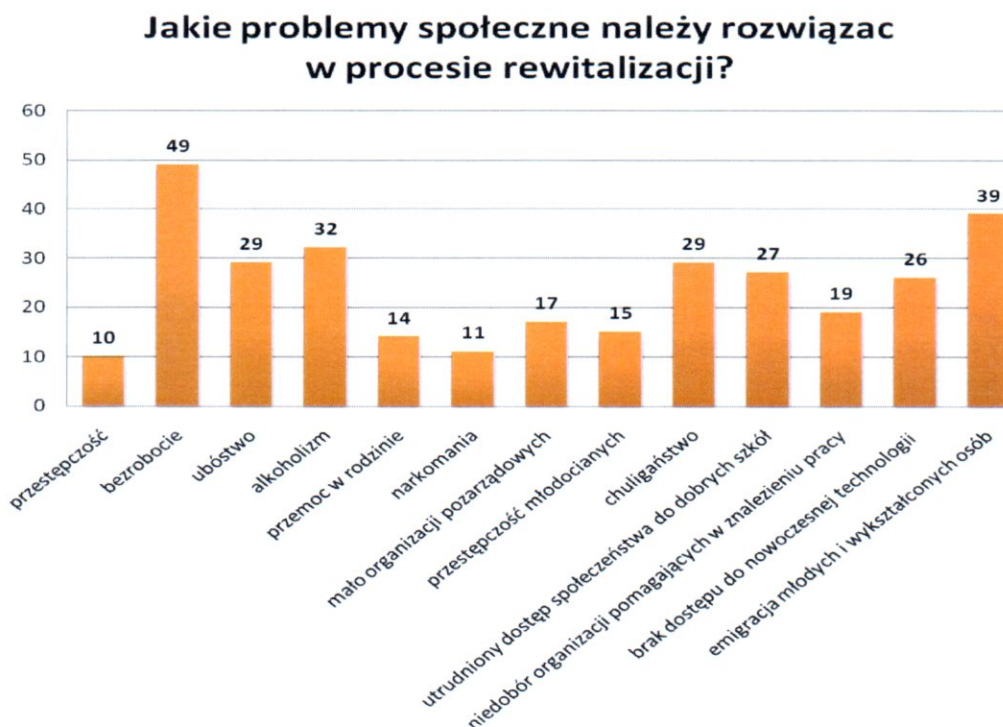
Rycina 15. Opinia ankietowanych odnośnie obszarów zdegradowanych
Źródło: Opracowanie własne

Osoby, które wzięły udział w badaniu wymieniły, że najważniejszym problemem ekonomicznym w Gminie jest brak miejsc pracy oraz brak lub zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych.

Natomiast spośród problemów społecznych, które należy rozwiązać w procesie rewitalizacji ankietowani wskazują głównie bezrobocie oraz emigracje z gminy młodych i wykształconych osób.

Rycina 16. Opinia ankietowanych na temat problemów ekonomicznych, które należy rozwiązać w procesie rewitalizacji
Źródło: Opracowanie własne

Rycina 17. Opinia ankietowanych na temat problemów społecznych, które należy rozwiązać w procesie rewitalizacji
Źródło: Opracowanie własne

Ankietowani mieszkańcy uważają, iż najistotniejszym problemem wpływającym na jakość życia mieszkańców, który należy rozwiązać w procesie rewitalizacji jest słaba aktywność ośrodków kulturalnych i ośrodków sportowych w pobliżu miejsca zamieszkania oraz brak instytucji, organizacji integrujących mieszkańców Gminy.

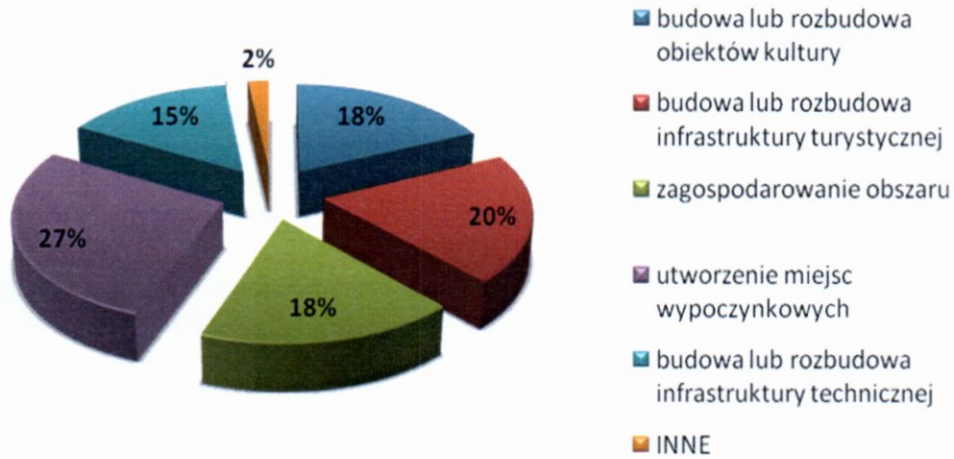

Rycina 18. Opinia ankietowanych na temat problemów związanych z jakością życia, które należy rozwiązać w procesie rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne

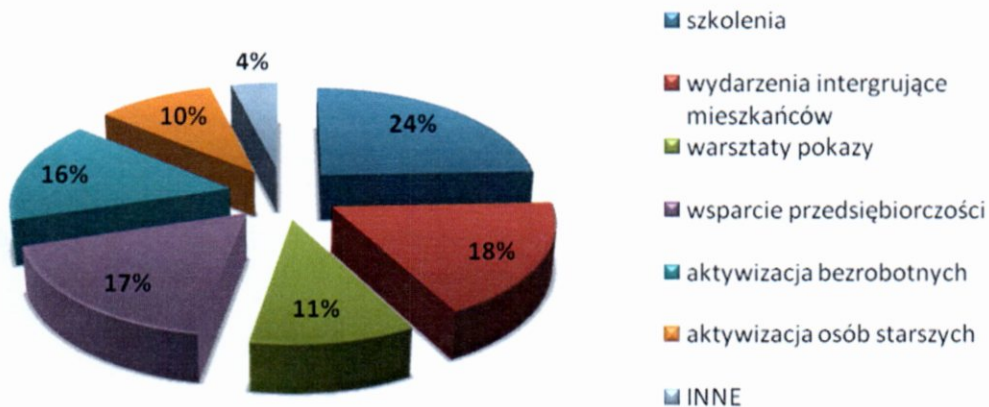
Mieszkańcy, którzy brali udział w badaniu wskazali, że władze Gminy powinny najbardziej skupić się na przedsięwzięciach i projektach inwestycyjnych dotyczących utworzenia miejsc wypoczynkowych oraz budowy lub rozbudowy infrastruktury turystycznej. Natomiast w ramach projektów społecznych najważniejsze jest organizowanie kursów i szkoleń oraz wydarzeń integrujących mieszkańców.

Proponowane przedsięwzięcia i projekty INWESTYCYJNE

Rycina 19. Proponowane przedsięwzięcia i projekty inwestycyjne wg osób ankietowanych
Źródło: Opracowanie własne

Proponowane przedsięwzięcia i projekty SPOŁECZNE

Rycina 20. Proponowane przedsięwzięcia i projekty społeczne wg osób ankietowanych
Źródło: Opracowanie własne

Ponadto osoby ankietowane również przedstawiały własne propozycje dotyczące przedsięwzięć/projektów/działań inwestycyjnych i społecznych, które należałoby zrealizować w ramach programu rewitalizacji. Zostały one zestawione poniższej tabeli.

Tabela 41. Propozycje mieszkańców dotyczące projektów i przedsięwzięć inwestycyjnych i społecznych

PRZEDSIĘWZIĘCIA / PROJEKTY	
INWESTYCYJNE	SPOŁECZNE
remont Domu Kultury/remont budynku AKF Klaps	szkolenia/kursy podnoszące kwalifikacje np. kursy informatyczne czy językowe
budowa sklepów handlowych z odzieżą	organizacja zajęć sportowych
rozbudowa sieci kanalizacji, modernizacja sieci wodociągowej, która obecnie jest azbestowa	organizacja większej ilości imprez otwartych typu festyny, pikniki rodzinne
zagospodarowanie Zbiornika Goczałkowickiego np. przystań żeglarska, molo, kawiarnia nad woda itp., stworzenie miejsc wypoczynkowych nad jeziorem	organizacja spotkań dla mieszkańców np. z lekarzami (informacyjne o zdrowiu), z mieszkańcami wsi którzy mają ciekawe pasje i mogli by się nimi podzielić, spotkania z literaturą (np. podróżnicza) lub spotkania filmowe
stworzenie miejsc dla dzieci np. dużych i ciekawych placów zabaw	pozyskiwanie środków unijnych organizowanie na zajęć dla dzieci, kursów dla bezrobotnych lub kursów prawa jazdy
stworzenie miejsca do aktywnego wypoczynku np. zewnętrzne siłownię, miejsc do spacerów i odpoczynku	organizacja koncertów lokalnych zespołów
remont i poprawa stanu nawierzchni dróg gminnych i powiatowych, wymiana nawierzchni asfaltowych z budową chodników/ścieżki rowerowej/ścieżki do jazdy na rolkach itp.	organizowanie warsztatów z osobami które mają jakąś pasję lub warsztatów przedsiębiorczości
budowa basenu	organizowanie spotkań klubu seniora przy szkołach lub OSP
budowa parkingów, miejsc postojowych	warsztaty dla młodych osób z programowania i elektroniki (Arduino, Raspberry PI)
budowa ścieżek rowerowych podzielonych na kilka szlaków	szkolenia dla bezrobotnych
zagospodarowanie terenów dawnych pól irygacyjnych	dofinansowania na otwarcie działalności, nie tylko dla bezrobotnych, ale przede wszystkim mającymi pomysły na własny biznes
zagospodarowanie terenów po byłej cukrowni	
odnowienie szkoły i obejścia Szkoły Podstawowej nr 2	
budowa centrum integracyjnego	
remont budynków publicznych (termomodernizacja)	

poprawa estetyki budynków publicznych (były hotel robotniczy – Chybie)	
budowa boiska sportowego	
poprawa estetyki parku w centrum Chybia, budowa nowego parku	
stworzenie rynku w centrum Gminy	
budowa kompleksu wypoczynkowego nad Jeziorem Goczałkowickim	
budowa dworca autobusowego przy dworcu kolejowym	

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowując, ankietowani stwierdzili, że najważniejszym czynnikiem wpływającym na atrakcyjność Gminy są walory przyrodnicze Gminy Chybie. 74% ankietowanych stwierdziło, że Gmina Chybie zdecydowanie potrzebuje działań rewitalizacyjnych, które spowodują ożywienie gospodarcze, społeczne oraz przestrzenno-środowiskowe.

Obszary miejscowości Chybie oraz sołectwa Frelichów zostały wskazane jako te, które najbardziej wymagają procesu rewitalizacji. Według ankietowych głównymi przyczynami, które kwalifikują Chybie i Frelichów jako obszary zdegradowane są: słabo rozwinięta baza rekreacyjno-wypoczynkowa, mało lub brak pracy, słabo rozwinięta baza turystyczna oraz zły stan dróg i komunikacji.

Na podstawie danych uzyskanych z przeprowadzonej ankietyzacji brak miejsc pracy oraz brak lub zbyt mała ilość połączeń komunikacyjnych są głównymi problemami ekonomicznymi jakie należy rozwiązać w procesie rewitalizacji. Natomiast bezrobocie oraz emigracja młodych i wykształconych osób są zasadniczymi problemami społecznymi, które wymagają podjęcia działań mających na celu ich rozwiązanie. Najważniejszymi problemami związanymi z jakością życia jakie należy rozwiązać w procesie rewitalizacji są: słaba aktywność ośrodków kulturalnych i sportowych, brak instytucji, organizacji integrujących mieszkańców gminy oraz zły stan nawierzchni dróg.

Ankietowani wskazali, że władze Gminy powinny najbardziej skupić się na przedsięwzięciach i projektach inwestycyjnych dotyczących utworzenia miejsc wypoczynkowych. Mieszkańcy gminy, którzy wzięli udział w badaniu stwierdzili, że w ramach projektów społecznych istotne jest organizowanie szkoleń.

Przeprowadzenie ankietyzacji wśród mieszkańców Gminy Chybie miało na celu zdiagnozowanie potrzeb rewitalizacyjnych oraz form i możliwości uczestnictwa w procesie rewitalizacyjnym gminy. Omówione zostały również problemy występujące na obszarze całej

gminy, możliwe szanse ich rozwiązania oraz przedsięwzięcia, które w tym celu należy zaplanować.

4.4. Potencjał obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji, z racji swoich funkcji i sposobu zagospodarowania charakteryzuje się wysokim potencjałem. W szczególności, należy wyróżnić poniższe czynniki, które powinny być wzięte pod uwagę przy planowaniu działań rewitalizacyjnych:

Dobry dostęp komunikacyjny – wystarczająco skomunikowany obszar rewitalizacji z innymi częściami Gminy.

Dobry dostęp do podstawowych usług, w tym do przedszkoli, szkół podstawowych, a także do sieci handlowo-usługowej i aptek.

Koncentracja infrastruktury edukacyjnej i koncentracja uczniów: istnienie placówek oświatowych na obszarze rewitalizacji, w których odbywać się będą projekty rewitalizacyjne. Ich realizacja oddziaływać będzie na uczniów, zamieszkujących podobszary rewitalizacji.

Koncentracja instytucji prowadzących działalność społeczną i ich siedzib: Możliwość wykorzystania budynków należących do Gminy, jako obiektów, w których prowadzone będą działania rewitalizacyjne, związane z udzieleniem pomocy osobom narażonym na wykluczenie: ubogich, bezrobotnych i niepełnosprawnych.

Koncentracja zabudowy mieszkalnej: Na obszarze rewitalizacji zamieszkuje 2214 mieszkańców, stanowią oni 23,3% ogółu ludności Gminy Chybie. Tym samym przyszłe działania rewitalizacyjne będą skierowane do możliwie największej liczby osób.

Istnienie terenów aktualnie niewykorzystanych (tereny przemysłowe) pod przyszłe inwestycje: Aktualnie nieużytkowane tereny przemysłowe po byłej cukrowni, które mogą zostać wykorzystane jako teren inwestycyjne, na których prowadzone działania powinny korzystnie wpływać na rozwiązywanie problemów społecznych, zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji, w szczególności zaś generować nowe miejsca pracy, przeciwdziałać bezrobociu oraz służyć aktywizacji społecznej i zawodowej.

Komplementarność przyszłych działań rewitalizacyjnych z projektami zrealizowanymi w ramach perspektywy finansowej 2007-2013: W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (RPO WSL) na lata 2007-2013, Gmina Chybie otrzymała dofinansowanie na dwa przedsięwzięcia pn.: „Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Mniczu” oraz „Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie – etap I”.

Wcześniej wspomniane przedsięwzięcia miały na celu rozwój infrastrukturalny oraz ochronę środowiska na terenie Gminy Chybie. Obszar rewitalizacji i projekty rewitalizacyjne zaplanowane w LPR będą kontynuować zakończone projekty.

5. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Analiza SWOT obszaru rewitalizacji jest wynikiem podsumowania spotkań i warsztatów przeprowadzonych w ramach konsultacji społecznych z interesariuszami rewitalizacji oraz z władzami Gminy Chybie, na których identyfikowano problemy, które występują na obszarze rewitalizacji oraz mają wpływ na nasilenie zjawisk kryzysowych, jak również jego potencjały, mogące przyczynić się do zmniejszenia sytuacji kryzysowej.

Tabela 42. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji gminy Chybie

ANALIZA SWOT	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększająca się liczba mieszkańców • aktywna działalność organizacji pozarządowych, Kół Gospodyń Wiejskich, jednostek OSP oraz klubu sportowego • bogata oferta Gminnego Ośrodka Kultury, • dobra dostępność komunikacyjna, • zapotrzebowanie społeczne na nową przestrzeń publiczną, • koncentracja instytucji prowadzących działalność społeczną i ich siedzib (m.in. GOPS, UG), • koncentracja zabudowy mieszkalnej - na obszarze rewitalizacji zamieszkuje 2214 mieszkańców, stanowiących oni 23,3% ogółu ludności Gminy Chybie • wysokie walory przyrodnicze i turystyczne obszaru rewitalizacji, • skuteczność w zakresie pozyskiwania środków unijnych • działania władz lokalnych na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców w Gminie 	<ul style="list-style-type: none"> • wysoka liczba osób długotrwale bezrobotnych, • wysoka liczba osób korzystająca z pomocy społecznej, • niewystarczające wsparcie rodzin z problemami społecznymi (przemoc w rodzinie, nadużywanie alkoholu), • duża liczba rodzin korzystająca ze wsparcia w formie żywności, • wykluczenie społeczne osób bezrobotnych i ubogich, • niska aktywność społeczna mieszkańców w wydarzeń kulturalnych, • niski poziom integracji mieszkańców, • niskie wyniki uczniów zamieszkujących obszar rewitalizacji, • niewystarczająca oferta edukacyjno-kulturalna skierowana dla dzieci i młodzieży, • brak perspektyw spędzania wolnego czasu dla dzieci poza szkołą, • niewystarczające wsparcie osób, chcących rozpocząć prowadzenie własnej firmy, • niewystarczająca liczba miejsc pracy, • zły stan niektórych budynków użyteczności publicznej (m.in. budynku przy ul. Bielskiej 40, budynku Urzędu Gminy Chybie), • niedostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych (budynek Urzędu Gminy Chybie), • brak Sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1, • zdegradowane tereny przemysłowe po byłej cukrowni, • zdegradowane i zaniedbane tereny parku w centrum podobszaru Chybie 2,

	<ul style="list-style-type: none"> • słabo rozwinięta oferta turystyczna oraz baza noclegowa • brak miejsc rekreacyjno-wypoczynkowych, w tym niedostateczne wyposażenie ich w małą architekturę, • niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacji, •
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • pozyskiwanie kapitału zewnętrznego, w tym środków finansowych z funduszy europejskich • rozwój budownictwa pasywnego i energooszczędnego, • utworzenie nowych miejsc pracy, • zapewnienie spójnego ładu przestrzeni publicznych, • wygenerowanie terenów zieleni miejskiej (wypoczynek, miejsce spotkań) z elementami małej architektury, • nadanie terenom przemysłowym nowych funkcji społecznych i gospodarczych, • podniesienie estetyki przestrzeni publicznej, • zmniejszenie wykluczenia społecznego mieszkańców, • podniesienie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców, • współpraca władz Gminy z potencjalnymi inwestorami, • nowe miejsca pracy i usług, • wzrost znaczenia idei partycypacji społecznej w polityce rozwoju lokalnego, • zmiana w postrzeganiu osób dotychczas wykluczonych społecznie (m.in. osoby niepełnosprawne, chore) jako pełnoprawnych obywateli i wartościowych (w sferze społecznej i zawodowej) członków społeczeństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • niekorzystne zmiany demograficzne, • utrzymanie się zjawisk kryzysowych występowania bezrobocia, ubóstwa, przemocy oraz konieczności uzyskiwania wsparcia społecznego, • migracje zarobkowe mieszkańców, • procesy recesyjne w gospodarce, • brak pozyskania środków lub niskie nakłady finansowe na realizację zaplanowanych inwestycji, • przeszkody prawno-polityczne we wprowadzaniu zmian

6. Wizja stanu po przeprowadzeniu rewitalizacji

Na podstawie zdiagnozowanych problemów występujących na obszarze rewitalizacji sformułowano wizję stanu obszaru jako planowany efekt oraz pożądany stan rewitalizacji, przy jednoczesnym osiągnięciu założonych celów rewitalizacji oraz odpowiadających im kierunków działań:

WIZJA:

Obszar rewitalizacji jako obszar cechujący się wysoką integracją i aktywnością społeczno-gospodarczą mieszkańców oraz dobrym stanem technicznym obiektów użyteczności publicznej i zagospodarowaniem przestrzeni publicznej.

Wizja obszaru wyznaczonego do rewitalizacji w Gminie Chybie, określa jego stan za kilka najbliższych lat. Powstała ona jako suma wyobrażeń uczestników procesu partycypacji na etapie przygotowywania niniejszego opracowania oraz przewidywanych przedsięwzięć i inicjatyw społecznych, planowanych do realizacji przez instytucje publiczne, lokalnych przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe.

Wyznaczony obszar po przeprowadzeniu procesów rewitalizacyjnych, w tym wdrożeniu planowanych przedsięwzięć i inwestycji, jest obszarem, w którym nastąpiło ożywienie w sferze społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej, przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i walorów przyrodniczych całej Gminy. W wyznaczonych podobszarach rewitalizacji zmniejszyła się zwłaszcza zdiagnozowana sytuacja kryzysowa w sferze społecznej.

Do urzeczywistnienia przedstawionej powyżej wizji – ukształtowania obszaru rewitalizacji zadbanego, ekologicznego, wygodnego, bezpiecznego, otwartego, wspierającego osoby zagrożone marginalizacją, stwarzający szerokie perspektywy rozwoju osobistego i zawodowego – przyczynił się szereg projektów o wymiarze społecznym oraz infrastrukturalnym. Wśród tych pierwszych można wskazać projekty przyczyniające się do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych poprzez organizację kursów i szkoleń podnoszących ich kwalifikacje lub pozwalające nabyć nowe. Nastąpił również wzrost przedsiębiorczości poprzez założenie nowych podmiotów gospodarczych dzięki uzyskanej dotacji z PUP oraz otrzymanego wsparcia pomostowego i doradztwa dla już uruchomionych firm.

Rodziny w trudnej sytuacji życiowej, związanej z ubóstwem i brakiem środków finansowych na zakup żywności otrzymały odpowiednią pomoc m.in. poprzez zapewnienie gorących posiłków dla dzieci i młodzieży oraz zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności na rzecz osób bezrobotnych i chorych. Dzięki działalności punktu konsultacyjnego GOPS w zakresie profilaktyki narkotykowej i innych uzależnień rodziny dotknięte przemocą miały zapewnione odpowiednie wsparcie prawne i psychologiczne.

Dzięki promowaniu aktywnych postaw społecznych poprzez aktywny udział w wolontariacie i wydarzeniach, organizowanych przez organizacje społeczne, zwiększyła się aktywność mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Projekt zakłada realizację różnego rodzaju spotkań, szkoleń i konferencji. (w ramach projektu wstępnie zaplanowano cykl szkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia NGO, dwie konferencje promujące działalność pozarządową oraz 2 spotkania informacyjne dotyczące organizacji już działających na terenie gminy). W ramach zaplanowanych działań zaprezentowane zostaną działające na terenie gminy podmioty pozarządowe a potencjalni beneficjenci będą mieli możliwość zapoznania się z prawnymi aspektami zakładania i funkcjonowania stowarzyszeń. W ramach projektu planuje się uruchomienie centrum wolontariatu na terenie Gminy Chybie. jako nieformalnej organizacji z siedzibą w GOK.

Dzięki zrealizowanym projektom uczniowie rozwinęli swoje kompetencje oraz wyrównane zostały szanse edukacyjne uczniów mieszkających na obszarach wiejskich. Poszerzona została oferta pozalekcyjnych form wsparcia dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych pozalekcyjnych form wsparcia.

Tym samym bogata oferta kulturalna oraz rozwój mieszkańców w sferze społecznej i zawodowej wpłynęły na ograniczenie zjawisk kryzysowych w nich występujących.

Poprzez prace remontowe i modernizacyjne poprawie uległ stan techniczny obiektów użyteczności publicznej, umożliwiające m.in. organizowanie wydarzeń artystycznych i kulturalnych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji (budynek Domu Kultury), zwiększenie dostępu do osobom niepełnosprawnym i starszym (budynek Urzędu Gminy), poprawę jakości życia mieszkańców, korzystających z mieszkań komunalnych i lokali socjalnych, a także pomieszczeń użytkowych, przeznaczonych pod działalność gospodarczą (termomodernizacja budynku mieszkalno-usługowego), udostępnienie nowej bazy sportowej oraz adaptację budynku pod działalność w zakresie agroturystyki.

Obszar rewitalizacji stał się reprezentatywnym obszarem Gminy oraz przeistoczył się w przestrzeń dogodną dla życia jego mieszkańców. Powstanie ronda oraz zagospodarowanie parku w centrum Chybia oraz terenów poprzemysłowych przyczyniło się do wzmocnienia

poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz wzrostu atrakcyjności terenów dla przyszłych inwestorów poprzez nadanie im nowym funkcji społecznych i gospodarczych.

Dzięki rozbudowie układu gospodarki osadowej oczyszczalni ścieków oraz budowie sieci kanalizacji sanitarnej poprawiła się jakość życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i całej Gminy Chybie w zakresie korzystania z podstawowej infrastruktury technicznej. Dodatkowo podjęte działania, jak również montaż instalacji fotowoltaicznej na budynkach użyteczności publicznej przyczyniły się do poprawy jakości środowiska w zakresie ochrony wód podziemnych i powietrza atmosferycznego.

7. Cele rewitalizacji i okres programowania

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chybie określa działania planowane w perspektywie do 2023 roku. Dokument ten jest programem działań społeczno-gospodarczych sporządzonym zgodnie z Wytocznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.). Cel główny rewitalizacji, cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań wynikają ze zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji, jego potencjałów oraz z przyjętej wizji.

CEL GŁÓWNY:

Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez eliminowanie negatywnych zjawisk związanych z degradacją w sferze społecznej, środowiskowej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz środowiskowej występujących w obszarze rewitalizacji.

Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych

Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne

Cel operacyjny 1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych oraz zwiększanie poziomu edukacji na obszarze rewitalizacji

Cel operacyjny 1.3. Zwiększenie integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród rodzin z problemami patologicznymi poprzez zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa
- udzielenie pomocy rodzinom w trudniej sytuacji życiowej związanej z ubóstwem
- wsparcie placówek oświatowych w organizacji zajęć dodatkowych i wyrównujących szanse uczniów
- rozwój oferty edukacyjno-kulturalnej skierowanej do mieszkańców obszaru rewitalizacji
- rozwój wolontariatu i wzrost aktywności organizacji pozarządowych

Cel strategiczny 2. Wzrost aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji

Cel operacyjny 2.1. Przeciwdziałanie bezrobociu poprzez zwiększenie aktywności zawodowej w grupie osób bezrobotnych

Cel operacyjny 2.2. Stworzenie mechanizmów wsparcia dla przyszłych przedsiębiorców

Cel operacyjny 2.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji

Kierunki działań:

- podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych poprzez organizację szkoleń i kursów
- promowanie przedsiębiorczości indywidualnej poprzez wsparcie finansowe osób chcących uruchomić działalność gospodarczą
- zwiększenie dostępu do terenów inwestycyjnych

Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej

Cel operacyjny 3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym

Cel operacyjny 3.2. Przywrócenie funkcji społecznych obszarów zdegradowanych

Cel operacyjny 3.3. Poprawa jakości środowiska naturalnego

Kierunki działań:

- poprawa stanu technicznego budynków użyteczności publicznej i dostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych
- rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych zdegradowanych obszarów
- rozbudowa obiektów kulturalnych i sportowych
- zmniejszenie zanieczyszczenia wód gruntowych i powietrza atmosferycznego
- promocja obszaru rewitalizacji poprzez rozwój bazy noclegowej dla turystów

Tabela 43. Cele operacyjne i kierunki działań przyjęte dla celów strategicznych w powiązaniu z planowanymi projektami podstawowymi i uzupełniającymi

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Nazwa projektu
<p>1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych</p>	<p>1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne</p>	<p>Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa wśród rodzin z problemami patologicznymi poprzez zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa</p>	<p>Punkt konsultacyjny GOPS w zakresie profilaktyki narkotykowej i innych uzależnień</p>
		<p>Udzielenie pomocy rodzinom w trudnej sytuacji życiowej związanej z ubóstwem</p>	<p>Program FEAD; Dożywanie w szkołach (dofinansowanie posiłków w szkołach)</p>
	<p>1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych oraz zwiększanie poziomu edukacji na obszarze rewitalizacji</p>	<p>Wsparcie placówek oświatowych w organizacji zajęć dodatkowych i wyrównujących szanse uczniów</p>	<p>„Szkoła nowych horyzontów”</p>
<p>1.3. Zwiększenie integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji</p>	<p>Rozwój oferty edukacyjno-kulturalnej skierowanej do mieszkańców obszaru rewitalizacji</p>	<p>Rozwój wolontariatu i wzrost aktywności organizacji pozarządowych</p>	<p>Aktywność na plus – organizacja zajęć pozalekcyjnych w świetlicy socjoterapeutycznej w Chybiu; Wzrost kompetencji cyfrowych i językowych mieszkańców na terenach rewitalizowanych</p>
			<p>Aktywizacja społeczności lokalnej na terenach rewitalizowanych</p>

Tabela 34. Cele operacyjne i kierunki działań przyjęte dla celów strategicznych w powiązaniu z planowanymi projektami podstawowymi i uzupełniającymi cd.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Nazwa projektu
<p>1. Wzrost aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji</p>	<p>2.1. Przeciwdziałanie bezrobociu poprzez zwiększenie aktywności zawodowej w grupie osób bezrobotnych</p>	<p>Podnoszenie kwalifikacji osób bezrobotnych poprzez organizację szkoleń i kursów</p>	<p>Aktywny powiat cieszyński - program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej</p>
	<p>2.2. Stworzenie mechanizmów wsparcia dla przyszłych przedsiębiorców</p>	<p>Promowanie przedsiębiorczości indywidualnej poprzez wsparcie finansowe osób chcących uruchomić działalność gospodarczą</p>	<p>Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych</p>
	<p>2.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji</p>	<p>Zwiększenie dostępu do terenów inwestycyjnych</p>	<p>Przygotowanie terenów byłych pól irygacyjnych pod inwestycje w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych wraz z możliwością ich promocji oraz przebudowa ulicy Polnej we Frelichowie</p>

Tabela 34. Cele operacyjne i kierunki działań przyjęte dla celów strategicznych w powiązaniu z planowanymi projektami podstawowymi i uzupełniającymi cd.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Kierunki działań	Nazwa projektu
<p>3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej</p>	<p>3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym</p>	<p>Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej oraz dostosowanie ich do potrzeb osób niepełnosprawnych</p>	<p>Termomodernizacja budynku przy ulicy Bielskiej 40; Remont budynku Urzędu Gminy przy ul. Bielskiej 78 polegający na poprawie elewacji wraz z przystosowaniem pomieszczeń na cele biurowe i toaletę dla osób niepełnosprawnych</p>
		<p>Rozbudowa obiektów kulturalnych i sportowych</p>	<p>Przebudowa Domu Kultury przy ul. Cieszyńskiej 2; Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Chybiu</p>
		<p>Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej</p>	<p>Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Cieszyńskiej i Bielskiej; Zagospodarowanie parku w Centrum Chybia</p>
	<p>3.2. Przywrócenie funkcji społecznych obszarów zdegradowanych</p>	<p>Rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych zdegradowanych obszarów</p>	<p>Zagospodarowanie parku w Centrum Chybia</p>
	<p>3.3. Poprawa jakości środowiska naturalnego</p>	<p>Zmniejszenie zanieczyszczenia wód gruntowych i powietrza atmosferycznego</p>	<p>Przebudowa budynku przy ulicy Nizinnej 3 we Frelichowie w celu jego adaptacji pod działalność agroturystyczną „Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla aglomeracji Górnośląska poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Chybie” – teren Frelichowa, Termomodernizacja budynku przy ulicy Bielskiej</p>

				40; Remont budynku Urzędu Gminy przy ul. Bielskiej 78 polegający na poprawie elewacji wraz z przystosowaniem pomieszczeń na cele biurowe i toaletę dla osób niepełnosprawnych
--	--	--	--	---

Źródło: opracowanie własne

8. Projekty rewitalizacyjne

Poniżej zaprezentowano wszystkie przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające, które zaplanowano do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie na lata 2016-2023. Realizacja projektów podstawowych (projekty 1-12) jest kluczowa do powodzenia procesu rewitalizacji. Projekty uzupełniające (projekty 13-18) są istotne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji i mają za zadanie swym oddziaływaniem uzupełnić zaplanowane przedsięwzięcia podstawowe. W dalszej części rozdziału znajduje się szczegółowy opis każdego z tych projektów w poszczególnych kartach zadania.

Każde zamieszczone w LPR, podstawowy projekt rewitalizacyjny w swoim opisie uwzględnia następujące elementy: 1) numer porządkowy; 2) nazwę projektu; 3) nazwę podmiotu realizującego projekt; 4) lokalizację projektu – z uwzględnieniem podobszaru rewitalizacji, 5) komplementarność projektu, 6) powiązania projektu z celami LPR, 7) uzasadnienie realizacji projektu, 8) cele projektu, 9) zakres zadań, 10) szacowaną wartość projektu, 11) szacowany okres realizacji projektu, 12) prognozowane produkty i rezultaty i 13) sposób pomiaru wskaźników.

8.1. Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Projekt 1	
Nazwa	Aktywny powiat cieszyński - program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej
Podmiot realizujący projekt	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 2. Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych i 10. Przygotowanie terenów byłych pól irygacyjnych pod inwestycje w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych wraz z możliwością ich promocji oraz przebudowa ulicy Polnej we Frelichowie w zakresie wspierania przedsiębiorczości i ograniczenia bezrobocia w obszarze rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych (Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne, Cel operacyjny 1.3. Zwiększenie integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji)
Uzasadnienie realizacji projektu	Osoby niepełnosprawne oraz młodzież opuszczająca pieczę zastępczą zmagają się z różnego rodzaju problemami między innymi w zakresie aktywności zawodowej. Brak pracy paraliżuje aktywność życiową, co może w przyszłości skutkować ograniczeniem kontaktów społecznych, brakiem motywacji do działania, a w konsekwencji przyczyniać się do wyuczonej bezradności i uzależnienia od systemu instytucjonalnej pomocy społecznej. Tego rodzaju

	inicjatywy mogą stanowić szansę na usamodzielnienie i pełniejsze uczestnictwo w życiu społecznym, zawodowym osób niepełnosprawnych i opuszczających pieczę zastępczą.
Cele projektu	Celem projektu jest zwiększenie zdolności zatrudnienia oraz integracja społeczno-zawodowa osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. Celem szczegółowym projektu jest zmniejszanie wykluczenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych oraz przebywających i opuszczających rodzinę zastępczą i placówki opiekuńczo wychowawcze wśród osób korzystających z pomocy społecznej na terenie powiatu cieszyńskiego.
Zakres zadań	Projekt skierowany jest do: <ul style="list-style-type: none"> osób z orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności, osób lub rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, osób przebywających w pieczy zastępczej lub opuszczających pieczę zastępczą oraz rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, osób bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy. Proponowane formy wsparcia: <ul style="list-style-type: none"> poradnictwo psychologiczne i doradztwo zawodowe, szkolenia miękkie, kursy i / lub szkolenia zawodowe, realizacja programu PAI (Program Aktywizacja i Integracja) - w przypadku osób bezrobotnych zakwalifikowanych do III profilu pomocy.
Szacowana wartość projektu	5 528 462,59 zł
Szacowany okres realizacji	2016- 2017
Prognozowane produkty	Liczba osób objętych wsparciem społeczno-zawodowym: 40 os.
Prognozowane rezultaty	Liczba uczestników przedsięwzięcia, którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w sferze społeczno-zawodowej: 40 os.
Sposób pomiaru wskaźników	Listy obecności uczestników projektu Listy obecności na szkoleniach i kursach Raport z realizacji projektu Dane Urzędu Gminy w Chybiu Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Projekt 2	
Nazwa	Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2

Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 1. Aktywny powiat cieszyński - program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej i 10. Przygotowanie terenów byłych pól irygacyjnych pod inwestycje w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych wraz z możliwością ich promocji oraz przebudowa ulicy Polnej we Frelichowie w zakresie wspierania przedsiębiorczości i ograniczenia bezrobocia w obszarze rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 2. Wzrost aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji (Cel operacyjny 2.1. Przeciwdziałanie bezrobociu poprzez zwiększenie aktywności zawodowej w grupie bezrobotnych)
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt ma za zadanie ograniczyć problem bezrobocia na terenach rewitalizowanych. Osoby do których projekt zostanie skierowany często posiadają wiedzę i potencjał do prowadzenia własnej firmy, ale brak im środków i wsparcia w początkowej fazie działalności firmy.
Cele projektu	Główny celem projektu jest wzrost poziomu przedsiębiorczości i samozatrudnienia wśród mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Ponadto dzięki realizacji projektu beneficjenci będą mieli możliwość zdobycia wiedzy i kompetencji w zakresie podejmowania działalności gospodarczej. W ramach projektu osoby, które będą chciały rozpocząć działalność gospodarczą otrzymają doradztwo w tym zakresie (indywidualne i grupowe), szkolenia, na których osoby te uzyskają wiedzę niezbędną do prowadzenia własnej firmy. Planuje się przeprowadzenie wzmożonej rekrutacji na obszarze rewitalizowanym tak, aby jak największa liczba uczestników wywodziła się z terenu gdzie jest największy problem bezrobocia. Osoby te podczas rekrutacji otrzymają dodatkowe punkty.
Zakres zadań	Projekt ma na celu zaktywizowanie zawodowe ok. 30 osób, które przed przystąpieniem do projektu pozostają osobami bezrobotnymi lub pozostającymi bez zatrudnienia. W ramach projektu planuje się przeprowadzenie szkoleń i zapewnienie doradztwa dla uczestników. Kolejnym etapem będzie przekazania dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w postaci dotacji przyznawanej w PUP dla 10 osób, w zależności od wymagań programu na rozpoczęcie działalności gospodarczej a także wsparcia pomostowego i doradztwa dla już uruchomionych firm.
Szacowana wartość projektu	300 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2019-2023
Prognozowane produkty	Liczba osób objętych wsparciem społeczno-zawodowym: 30 os.
Prognozowane rezultaty	Liczba uczestników przedsięwzięcia, którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w sferze społeczno-zawodowej: 30 os. Liczba osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą: 10 os.
Sposób pomiaru wskaźników	Listy obecności uczestników projektu Listy obecności na szkoleniach Raport z realizacji projektu Dane Urzędu Gminy w Chybiu Dane w PUP w Cieszynie Dane GOPS w Chybiu

Projekt 3	
Nazwa	„Szkoła nowych horyzontów”
Podmiot realizujący projekt	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ludwika Kobieli
Lokalizacja projektu	ul. Szkolna 8, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 4. Aktywność na plus – organizacja zajęć pozalekcyjnych w świetlicy socjoterapeutycznej w Chybiu i 5. Wzrost kompetencji cyfrowych i językowych mieszkańców na terenach rewitalizowanych w zakresie zwiększenia kompetencji edukacyjno-społecznych uczniów oraz zwiększenia oferty zajęć pozaszkolnych w obszarze rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych (Cel operacyjny 1.2. Wyrównywanie szans edukacyjnych oraz zwiększanie poziomu edukacji na obszarze rewitalizacji)
Uzasadnienie realizacji projektu	Głównym zidentyfikowanym problemem są niskie wyniki nauczania wśród dzieci i młodzieży uczęszczających do szkół znajdujących się w obszarze rewitalizacji. Do Szkoły Podstawowej nr 2 w Chybiu uczęszczają dzieci z podobszaru Frelichów. Szkoła ta ma najniższe wyniki z egzaminów na tle całej Gminy Chybie. Problemy, które wpływają na niskie wyniki edukacyjne uczniów to brak zasobów finansowych rodziców do wysłania dzieci na zajęcia dodatkowe oraz trudności z dojazdem na zajęcia. Barięą jest również brak świadomości potrzeby doksztalcenia, niska motywacja, brak wiary we własne siły. Problemy występujące w szkołach mają uczniowie pochodzący często z rodzin z trudną sytuacją życiową i bytową, co jeszcze bardziej pogłębia brak możliwości ich rozwoju. Największe problemy dotyczą umiejętności z zakresu edukacji matematycznej i przyrodniczej, języka obcego, zajęć informatycznych, zaburzenia komunikacji społecznej, niewystarczającego zaplecza wsparcia dzieci szczególnie uzdolnionych. Efekty wskazanych deficytów znajdują swoje odzwierciedlenie w niskich wynikach egzaminów zewnętrznych. Projekt ten wychodzi naprzeciw potrzebom związanym z zapewnieniem dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju oraz wychodzenia z sytuacji zagrożenia marginalizacją społeczną. Szkoła Podstawowa potrzebuje również nowego wyposażenia pracowni matematycznych i przyrodniczych. W celu prowadzenia zajęć edukacyjnych niezbędne staje się również uzupełnienie kompetencji zawodowych nauczycieli.
Cele projektu	Celem projektu jest rozwinięcie kompetencji kluczowych uczniów oraz wyrównanie szans edukacyjnych uczniów mieszkających na obszarach wiejskich. Dodatkowo zajęcia przyczynią się do wyrównania braków edukacyjnych, utrwalenia wiadomości, rozwijania zainteresowań, motywowania, aktywizowania uczniów i stosowanie różnorodnych środków dydaktycznych.
Zakres zadań	W ramach projektu zaplanowano następujące zadania: <ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia wyrównawcze dla dzieci z problemami w nauce z kompetencji kluczowych (matematyk przyroda informatyka j. angielski itd.) • Zajęcia rozwijające dla dzieci uzdolnionych z kompetencji kluczowych • Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne • Zajęcia rewalidacyjne • Zajęcia z rozwoju społecznego • Doskonalenia zawodowe nauczycieli
Szacowana wartość projektu	240 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2017-2019

Prognozowane produkty	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe zostaną doposażone: 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Liczba uczniów, którzy nabędą kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu: 82 os. Liczba nauczycieli którzy nabędą kwalifikacje zawodowe: 15 os.
Sposób pomiaru wskaźników	Dane z placówki szkolnej biorącej udział w projekcie: listy obecności z tematyką zajęć oraz dziennik zajęć; testy początkowe i końcowe, wyniki sprawdzianów i egzaminów uczniów Raport z realizacji projektu

Projekt 4	
Nazwa	Aktywność na plus – organizacja zajęć pozalekcyjnych w świetlicy socjoterapeutycznej w Chybie
Podmiot realizujący projekt	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „Radość”
Lokalizacja projektu	ul. Wyzwolenia 2, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 3. „Szkoła nowych horyzontów”, 5. Wzrost kompetencji cyfrowych i językowych mieszkańców na terenach rewitalizowanych i 13. Aktywizacja społeczności lokalnej na terenach rewitalizowanych w zakresie zwiększenia kompetencji edukacyjno-społecznych uczniów, zwiększenia oferty zajęć pozaszkolnych w obszarze rewitalizacji i integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych (Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne, Cel operacyjny 1.3. Zwiększenie integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji)
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt jest odpowiedzią na duże zapotrzebowanie wśród dzieci i młodzieży na dodatkowe zajęcia edukacyjno-kulturalne, odbywające się poza szkołą. Głównym problemem jest brak bezpłatnych form spędzania wolnego czasu na terenie obszaru rewitalizacji. Tym samym dzieci, młodzież, szczególnie z rodzin uboższych mają ograniczone możliwości w tym zakresie.
Cele projektu	Celem projektu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych pozalekcyjnych form wsparcia, jak również popularyzacja nauki i kultury oraz zachęcenie ich do rozwijania swoich pasji i zainteresowań.
Zakres zadań	Świetlica socjoterapeutyczna działa od stycznia do grudnia w godzinach 14:30 do 19:30 oraz w czasie ferii zimowych i wakacji w godzinach 9:00 do 14:00. Jej działalność skierowana jest do dzieci i młodzieży, pochodzących z terenu obszaru rewitalizacji Chybie. Świetlica prowadzi będzie zajęcia sportowe, plastyczne, wychowawczo-wyrównawcze, naukę języka angielskiego czy niemieckiego, dzieci mogą odrobić zadania domowe czy będzie można wykonywać różne prace szkolne. Świetlica będzie organizować również dla dzieci ogniska, wyjazdy do kina i na basen. Tym samym dzieciom i młodzieży zostanie zapewniona odpowiednia opieka, którą będzie wykształcona kadra.
Szacowana wartość projektu	86 000,00 zł

Szacowany okres realizacji	2018-2023
Prognozowane produkty	Liczba osób korzystająca ze wspartej infrastruktury: 150 os./rok
Prognozowane rezultaty	Liczba dzieci, które podniosą swoje kompetencje społeczne w ramach realizowanego wsparcia: 40 os./rok
Sposób pomiaru wskaźników	Listy obecności osób korzystających ze świetlicy socjoterapeutycznej Raport z realizacji projektu

Projekt 5	
Nazwa	Wzrost kompetencji cyfrowych i językowych mieszkańców na terenach rewitalizowanych
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 3. „Szkoła nowych horyzontów” i 4. Aktywność na plus – organizacja zajęć pozalekcyjnych w świetlicy socjoterapeutycznej w Chybiu w zakresie zwiększenia kompetencji edukacyjno-społecznych uczniów oraz zwiększenia oferty zajęć pozaszkolnych w obszarze rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych (Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne, Cel operacyjny 1.3. Zwiększenie integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji)
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt ma za zadanie zapobiegać, w dłuższej perspektywie czasowej wykluczeniu społecznemu, bezrobociu, uzależnieniu od korzystania z pomocy społecznej, przyjmowaniu biernej postawy i oddalaniu się od rynku pracy. Coraz większe znaczenie umiejętności cyfrowych powoduje, iż osoby zwłaszcza nisko wykwalifikowane i starsze mają problemy z tzw. wykluczeniem cyfrowym. Z reguły osoby te nie umieją również posługiwać się innym niż ojczysty językiem. Wyżej wymienione deficyty kwalifikacyjne powodują, iż mieszkańcy gminy z tego rodzaju problemami mają znacznie większe problemy ze znalezieniem nowego zatrudnienia.
Cele projektu	Celem projektu jest podniesienie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców obszaru rewitalizowanego w zakresie umiejętności cyfrowych i znajomości języków obcych. Realizacja projektu przyczyni się do podniesienia kompetencji potencjalnych pracowników. Wdrożenie przedsięwzięcia przyczyni się do wzrostu atrakcyjności beneficjentów na rynku pracy. Projekt będzie dodatkowo wpływał na promocję aktywności zawodowej i zachęcanie mieszkańców do podnoszenia kompetencji przez całe życie. Projekt umożliwi pełniejsze wykorzystywanie zasobów lokalnych.
Zakres zadań	Projekt polegał będzie na realizacji kursów i szkoleń z zakresu ICT oraz języków obcych. Planuje się szkolenia dotyczące podstawowej obsługi komputera typu ECDL, podstaw poruszania się w internecie, kursy z zakresu efektywnego poszukiwania pracy z wykorzystaniem komputera. Ponadto szkolenia z zakresu języków obcych; angielski, niemiecki, oraz z uwagi na to, iż gmina znajduje się w obszarze transgranicznym również kursy z języka czeskiego.

Szacowana wartość projektu	200 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2018-2023
Prognozowane produkty	Liczba osób objętych wsparciem społeczno-zawodowym: 20 os.
Prognozowane rezultaty	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu: 20 os./rok
Sposób pomiaru wskaźników	Listy obecności uczestników projektu Listy obecności na szkoleniach i kursach Raport z realizacji projektu Dane Urzędu Gminy w Chybiu Dane PUP w Cieszynie

Projekt 6	
Nazwa	Przebudowa Domu Kultury przy ul. Cieszyńskiej 2
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Cieszyńska 2, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 11. Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Chybiu w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowej
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym, Cel operacyjny 3.3. Poprawa jakości środowiska naturalnego)
Uzasadnienie realizacji projektu	Podstawowy problem to niewystarczająca liczba inicjatyw kulturalnych na obszarze rewitalizacji, która ściśle wiąże się ograniczonymi zasobami lokalowymi Gminnego Ośrodka Kultury. Projekt ten w dużej mierze odpowiada na potrzebę poszerzenia oferty kulturalnej na obszarze rewitalizacji. Aktualnie budynek Domu Kultury jest w złym stanie technicznym. Stworzenie odpowiedniej infrastruktury – sali widowiskowej wraz zapleczem, umożliwi organizację koncertów i wydarzeń kulturalnych, co wpłynie pobudzająco na zwiększanie integracji społecznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Uzasadnienie realizacji projektu wynika również z faktu, iż jest to jedyny obiekt w obszarze rewitalizacji, który posiada odpowiednio przygotowaną kadrę i zaplecze do prowadzenia działań o charakterze kulturalnym. Planowany w ramach prac modernizacyjnych montaż kolektorów słonecznych i paneli fotowoltaicznych przyczyni się do zmniejszenia emisji CO ₂ , w związku z ogrzewaniem obiektu.

<p>Cele projektu</p>	<p>Celem przedsięwzięcia będzie promocja i zachowanie wartości kulturowych poprzez remont budynku i odtworzenie sali widowiskowej. Projekt polegać będzie na zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury do organizacji wydarzeń, projektów artystycznych i kulturalnych - w ramach już prowadzonej działalności GOK ale także do uruchomienia dodatkowych zajęć i organizacji różnego typu aktywności dla mieszkańców terenów zdegradowanych. W ramach projektu przewiduje się remont budynku Domu Kultury w Chybiu.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawy stanu technicznego budynku, • poprawy jakości świadczonych usług publicznych, • poprawa estetyki przestrzeni publicznej, • włączenia mieszkańców w wspólne działania, • zwiększenia aktywności mieszkańców, • poszerzenia oferty Domu Kultury, • podniesienie poziomu życia mieszkańców, • stworzenie atrakcyjnego miejsca spotkań i integracji.
<p>Zakres zadań</p>	<p>Budynek domu kultury znajdujący się przy ul. Cieszyńskiej 2 w Chybiu z uwagi na posiadane walory zabytkowe i architektoniczne figuruje w wojewódzkiej ewidencji zabytków a także jest objęty ochroną konserwatorską na mocy zapisów w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Chybie Nr XVIII/125/2012 z 3 lipca 2012 r. Stanowi zatem zabytek w rozumieniu art. 7 pkt 4) ww. ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zakresem opracowania objęto budynek o następujących parametrach technicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wysokość budynku: 13 m, • długość: 38,40 m, • szerokość : 20,73 m, • liczba kondygnacji podziemnych: 1 (częściowe podpiwniczenie), • liczba kondygnacji nadziemnych: 3, • powierzchnia zabudowy: 782 m², • powierzchnia użytkowa: 1248,85 m², • kubatura: 5801 m³. <p>W ramach projektu zaplanowane są m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • renowacja ścian zewnętrznych budynku, • przywrócenie elewacji do stanu pierwotnego, • odtworzenie sali widowiskowej na 120 osób, • wymiana instalacji c.o. , • wymiana instalacji elektrycznej , • wykonanie oświetlenia zewnętrznego przy wszystkich wejściach do budynku, • przebudowa tarasu zewnętrznego parteru i dostosowanie tarasu na dachu do zajęć plenerowych, • wykorzystanie energii słonecznej: montaż kolektorów słonecznych, montaż paneli fotowoltaicznych. <p>W związku z dużą wartością historyczną remontowanego budynku projekt uwzględniać będzie odtworzenie lub pozostawienie podstawowego układu pomieszczeń oraz poszczególnych elementów. Zakładane prace remontowe będą polegać na jak najwierniejszym odtworzeniu stanu pierwotnego budynku.</p>
<p>Szacowana wartość projektu</p>	<p>6 500 000,00 zł</p>
<p>Szacowany okres realizacji</p>	<p>2019-2020</p>
<p>Prognozowane produkty</p>	<p>Liczba zmodernizowanych obiektów: 1 szt.</p>

Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji: 500 os./rok
Sposób pomiaru wskaźników	Listy obecności osób korzystających z GOK Protokół obioru prac remontowych Dane GOK

Projekt 7

Nazwa	Termomodernizacja budynku przy ulicy Bielskiej 40
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 12. Przebudowa budynku przy ulicy Nizinnej 3 we Frelichowie w celu jego adaptacji pod działalność agroturystyczną i 17. „Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla aglomeracji Górnego Śląska poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Chybie” – teren Frelichowa w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym, Cel operacyjny 3.3. Poprawa jakości środowiska naturalnego)
Uzasadnienie realizacji projektu	Budynek mieszkalno-usługowy wymaga przeprowadzenia prac remontowych oraz termomodernizacyjnych. W związku z faktem, iż budynek ten nie są ocieplone, a stolarka w większej części jest stara i nieuszczelna budynek jest energochłonny, co związane jest z wysokimi kosztami ich utrzymania. Realizacja inwestycji pozwoli na ograniczenie kosztów eksploatacji, jednocześnie dostosowując budynek do obowiązujących norm. Ich termomodernizacje wpłyną na podniesienie poziomu jakości usług oraz komfortu jego mieszkańców.
Cele projektu	Celem projektu jest poprawa stanu technicznego budynku mieszkalno-usługowego na obszarze rewitalizacji poprzez prace remontowe i termomodernizacyjne. Projekt przyczyni się do rozwiązania problemów występujących w sferze technicznej – niezadawalający stan infrastruktury technicznej. W wyniku przeprowadzonych prac remontowych podniesieniu ulegnie estetyka przestrzeni publicznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców.
Zakres zadań	Budynek przy ulicy Bielskiej 40 jest to budynkiem o charakterze mieszkalno-usługowym. W budynku tym znajdują się mieszkania komunalne i lokale socjalne a także pomieszczenia użytkowe przeznaczone pod działalność gospodarczą, ma tu także siedzibę Towarzystwo Miłośników Zarzecza w siedzibie tej funkcjonuje Zarzecka Izba Regionalna. Projekt polegać będzie na wykonaniu prac termo modernizacyjnych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> • docieplenie ścian zewnętrznych budynku, • wymiana źródła ciepła w ocieplonym budynku, • wykonanie nowej elewacji, • wymiana stolarki okiennej i drzwiowej.
Szacowana wartość projektu	1 000 000,00 zł

Szacowany okres realizacji	2019-2020
Prognozowane produkty	Liczba budynków poddanych działaniom termomodernizacji: 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji: 60 os./rok Liczba działalności gospodarczych korzystających ze wspartej infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji: 10 szt. Poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym spadek emisji CO ₂ : 57 t/rok Ograniczenie zużycia energii pierwotnej: 273 196 kWh/rok
Sposób pomiaru wskaźników	Protokół obioru prac remontowych Dane Urzędu gminy w Chybiu

Projekt 8	
Nazwa	Remont budynku Urzędu Gminy przy ul. Bielskiej 78 polegający na poprawie elewacji wraz z przystosowaniem pomieszczeń na cele biurowe i toaletę dla osób niepełnosprawnych
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Cieszyńska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 9. Zagospodarowanie parku w Centrum Chybia w zakresie poprawy stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym)
Uzasadnienie realizacji projektu	Realizacja projektu wiąże się ze zdiagnozowanymi problemami dotyczącymi skali występowania zdegradowanych obiektów publicznych oraz ich niewykorzystanym potencjałem lokalizacyjnym. Jednocześnie brakuje takiego rodzaju obiektów, które byłyby w wystarczającym stopniu dostosowane (ilościowo i jakościowo) do potrzeb osób z ograniczeniami ruchowymi czy innymi specyficznymi oczekiwaniami. Tym samym dostęp do budynku Urzędu Gminy jest utrudniony dla osób niepełnosprawnych i osób starszych. Budynek Urzędu Gminy w Chybiu pierwotnie pełnił funkcję szkoły był budynkiem piętrowym dopiero w okresie późniejszym dobudowano do niego dodatkową kondygnację. Brak windy i wysokie schody uniemożliwiający niektórym mieszkańcom korzystanie z usług biur znajdujących się na 2 piętrze.
Cele projektu	Cele projektu to poprawa dostępności usług dla osób starszych i niepełnosprawnych, dostosowanie go potrzeb osób niepełnosprawnych oraz poprawa estetyki obiektu użyteczności publicznej.
Zakres zadań	W ramach projektu zaplanowane są m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • docieplenie ścian zewnętrznych budynku • poprawa stanu elewacji • przebudowa i adaptacja czystości pomieszczeń na parterze budynku na pomieszczenia biurowe oraz toaletę dla osób niepełnosprawnych
Szacowana wartość projektu	100 000,00 zł

Szacowany okres realizacji	2019-2020
Prognozowane produkty	Liczba zmodernizowanych obiektów: 1 szt. Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi: 62,80 m ²
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji: 2500 os./rok
Sposób pomiaru wskaźników	Protokół odbioru prac remontowych Dane Urzędu Gminy w Chybiu

Projekt 9	
Nazwa	Zagospodarowanie parku w Centrum Chybia
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 8. Remont budynku Urzędu Gminy przy ul. Bielskiej 78 polegający na poprawie elewacji wraz z przystosowaniem pomieszczeń na cele biurowe i toaletę dla osób niepełnosprawnych w zakresie poprawy stanu zagospodarowania przestrzeni publicznej w obszarze rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 3.2. Przywrócenie funkcji społecznych obszarów zdegradowanych)
Uzasadnienie realizacji projektu	Realizacja projektu stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy w postaci: daleko posuniętej degradacji przestrzeni publicznych, w tym terenów zieleni w obszarze rewitalizacji, brak ich odpowiedniego zagospodarowania m.in. obiektów małej architektury, braku bezpieczeństwa w korzystaniu z tego rodzaju przestrzeni (kumulują negatywne zjawiska wandalizmu, przestępczości, czy nadużywania alkoholu), niewystarczającej (w stosunku do zapotrzebowania) infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej, służącej zarówno mieszkańcom obszaru rewitalizacji oraz degradacji zieleni (potrzeba pielęgnacji). Ze względu na niewystarczającą ilość środków budżetowych obszar ten jest niedoinwestowany i nie może zostać w pełni wykorzystany przez mieszkańców.
Cele projektu	Celem projektu będzie nadanie nowych funkcji obszarom zdegradowanym oraz zwiększenie ich funkcjonalności. Cele szczegółowe tego przedsięwzięcia to przede wszystkim: <ul style="list-style-type: none"> • poprawa estetyki przestrzeni publicznej w tym poprawa funkcjonalności, atrakcyjności i estetyki miejsca, a w konsekwencji poprawa jakości życia mieszkańców, • poprawa jakości świadczonych usług publicznych, w tym przede wszystkim kulturalnych, • poprawa bezpieczeństwa, • wzrost aktywności społecznej mieszkańców.
Zakres zadań	Projekt polegać będzie na zapewnieniu odpowiedniej infrastruktury do organizacji wydarzeń, projektów artystycznych i kulturalnych (park jest wykorzystywany do realizacji imprez cyklicznych takich jak coroczne festiwale, rodzinny rajd

	rowerowy, Żabionalia – mające charakter dni Chybia, dożynki oraz różnego rodzaju inne przedsięwzięcia). Realizacja projektu pozwoli na przywrócenie mieszkańcom, znajdującej się w samym centrum, przestrzeni zielonej oraz zaakcentowanie rekreacyjnego charakteru tego miejsca. Projekt polegać będzie na nowym zagospodarowaniu obszaru w centrum na cele kulturalne i rekreacyjne, poprzez wykonanie niezbędnych robót budowlanych w tym robót ziemnych, prac z zakresu, małej architektury (przygotowanie miejsca dla widowni przed sceną amfiteatru, odrestaurowanie fontanny, lepsze zagospodarowanie części parkowej), nawierzchni (w miejscach w których jest to niezbędne wymian nawierzchni) i zagospodarowanie zieleni. W ramach projektu ma poswatać przestrzeń która będzie mogła być wykorzystywana zarówno na cele rekreacyjne jaki i mogła będzie spełniać funkcje estradowe w czasie realizowanych imprez.
Szacowana wartość projektu	100 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2019-2020
Prognozowane produkty	Liczba zmodernizowanych obiektów: 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji: 3000 os./rok
Sposób pomiaru wskaźników	Dane Urzędu Gminy w Chybiu

Projekt 10	
Nazwa	Przygotowanie terenów byłych pól irygacyjnych pod inwestycje w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych wraz z możliwością ich promocji oraz przebudowa ulicy Polnej we Frelichowie
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie oraz przyszli przedsiębiorcy
Lokalizacja projektu	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie Podobszar Frelichów
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 1. Aktywny powiat cieszyński - program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej i 2. Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych w zakresie wspierania przedsiębiorczości i ograniczenia bezrobocia w obszarze rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 2.2. Stworzenie mechanizmów wsparcia dla przyszłych przedsiębiorców, Cel operacyjny 2.3. Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji)
Uzasadnienie realizacji projektu	Podstawowym problemem wymagającym rozwiązania jest duża ilość terenów przemysłowych które nie zostały ponownie zagospodarowane. Jednym z głównych zakładów produkcyjnych na terenie Chybia była cukrownia która nie funkcjonuje już praktycznie od kilkunastu lat. Obszary przemysłowe do tej pory nie zostały na powrót wykorzystane i na nowo zagospodarowane. Jednym z zasadniczych problemów jest niewystarczająca infrastruktura, w tym między innymi drogowa zapewniająca dostęp do tego obszaru. Ulica Polna bezpośrednio prowadzi do pól irygacyjnych niemniej jednak droga ta jest drogą niezwykle wąską znajdującą się w złym stanie technicznym, realizacja projektu ma przyczynić się do zmiany tego stanu rzeczy.

Cele projektu	<p>Celem projektu będzie rewitalizacja terenów przemysłowych (byłych pól irygacyjnych) z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej, głównie przez MŚP. Zdegradowane tereny zostaną zrehabilitowane oraz uzbrojone pod działalność gospodarczą. W ramach projektu planuje się również przeprowadzenie działań promocyjnych. Działania te będą miały na celu promowanie tego obszaru w kontekście jego atrakcyjności pod cele gospodarcze. Ponadto celem projektu jest poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i poprawa jakości dostępu do terenów inwestycyjnych znajdujących się we Frelichowie (tereny byłych pól irygacyjnych).</p> <p>Projekt przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru rewitalizacji, • podniesienia estetyki przestrzeni publicznej, • poprawy funkcjonalności terenu z przeznaczeniem na cele gospodarcze, rekreacyjne i społeczne.
Zakres zadań	<p>Projekt polegać będzie na zrehabilitowaniu tj. oczyszczeniu terenu z odpadów przemysłowych oraz uzbrojeniu terenu przede wszystkim poprowadzeniu dróg dojazdowych ewentualnie dróg wewnętrznych zgodnie z MPZT oraz oświetlenia pod działalność gospodarczą. W ramach projektu planuje się również przeprowadzenie działań promocyjnych terenu (promowanie terenu wśród potencjalnych inwestorów, za pomocą stron internetowych w trakcie targów itp.). Dodatkowo zostanie przebudowana ulica Polna – poszerzenie pasa drogowego wraz z położeniem nowej nawierzchni asfaltowej. W ramach projektu zostanie wybudowane również oświetlenie uliczne.</p>
Szacowana wartość projektu	<p>1 500 000,00 zł Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020</p>
Szacowany okres realizacji	2018-2023
Prognozowane produkty	<p>Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi: 280 000 m² Długość zmodernizowanej drogi: 900 m</p>
Prognozowane rezultaty	<p>Liczba przedsiębiorstw, które powstaną na zrewitalizowanym obszarze: 2 szt. Liczba utworzonych miejsc pracy powstałych w wyniku procesów rewitalizacyjnych: 40 szt. Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji: 500 os./rok</p>
Sposób pomiaru wskaźników	<p>Protokół odbioru prac remontowych Dane Urzędu Gminy w Chybiu</p>

Projekt 11	
Nazwa	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Chybiu
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Cieszyńska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 6. Przebudowa Domu Kultury przy ul. Cieszyńskiej 2 w zakresie rozwoju i modernizacji infrastruktury społecznej, kulturalnej i sportowej

Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym)
Uzasadnienie realizacji projektu	Głównym problem jest niedostateczna infrastruktura sportowa w obszarze rewitalizacji. Baza sportowa przy Szkole Podstawowej nr 1 (znajdującej się w obszarze rewitalizacji) jest zdecydowanie niewystarczająca w odniesieniu do liczby uczniów. Jest to tym bardziej problematyczne, że sala ta jest wykorzystywana nie tylko do zajęć sportowych, ale także różnych aktywności kulturalnych i zajęć korekcyjnych.
Cele projektu	Celem projektu jest udostępnienie nowej bazy sportowej i poprawa dostępności do bazy sportowej.
Zakres zadań	W ramach projektu planuje się budowę sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Chybiu wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Nowoprojektowana sala o wymiarach 12x24 m o wysokości co najmniej 6 m, pozwoli na prowadzenie zajęć na terenie placówki bez konieczności wynajmowania pomieszczeń z zewnątrz na ten cel.
Szacowana wartość projektu	4 000 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2019-2020
Prognozowane produkty	Liczba wybudowanych obiektów na terenie rewitalizowanym: 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji: 400 os./rok
Sposób pomiaru wskaźników	Protokół odbioru prac remontowych Dane placówki szkolnej Dane Urzędu Gminy w Chybiu

Projekt 12	
Nazwa	Przebudowa budynku przy ulicy Nizinnej 3 we Frelichowie w celu jego adaptacji pod działalność agroturystyczną
Podmiot realizujący projekt	Inwestor prywatny - Arte Studio - Anna Gabor, 43-360 Bystra
Lokalizacja projektu	ul. Nizinna 3, Frelichów Podobszar rewitalizacji Frelichów
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 7. Termomodernizacja budynku przy ulicy Bielskiej 40 w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 3.1. Rozwój i modernizacja infrastruktury społecznej i kulturalnej na obszarze rewitalizowanym)
Uzasadnienie realizacji projektu	Problem na który odpowiada projekt to niedostateczna liczba miejsc turystycznych i noclegowych na obszarze rewitalizacji. Poprzez realizację projektu zwiększy się jego atrakcyjność turystyczna i poprawi się standard świadczonych usług.

Cele projektu	Celem projektu będzie rewitalizacja budynku przy ulicy Nizinnej w celu adaptacji pod działalność agroturystyczną. Projekt przyczyni się do szerokiej promocji regionu i jego walorów turystycznych poprzez przyciągnięcie na teren gminy turystów. Projekt przyczyni się także do poprawy estetyki przestrzeni i funkcjonalności zagospodarowanej przestrzeni publicznej.
Zakres zadań	Projekt polegać będzie na przeprowadzeniu prac budowlanych w celu adaptacji budynku pod działalność w zakresie agroturystyki. Budynek będzie pełnił funkcje usługowe poprzez najem pokoi dla odwiedzających turystów. W ramach projektu planuje się również przeprowadzenie działań promocyjnych, aby rozpropagować informacje o powstałej inwestycji.
Szacowana wartość projektu	500 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2018-2019
Prognozowane produkty	Liczba zmodernizowanych obiektów: 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji: 60 os./rok
Sposób pomiaru wskaźników	Protokół odbioru prac remontowych Dane beneficjenta

8.2. Podstawowe projekty rewitalizacyjne

Projekt 13	
Nazwa	Aktywizacja społeczności lokalnej na terenach rewitalizowanych
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie, Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie oraz organizacje pozarządowe z terenu Gminy Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 7. Termomodernizacja budynku przy ulicy Bielskiej 40
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych (Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne, Cel operacyjny 1.3. Zwiększenie integracji społeczno-kulturalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji)
Uzasadnienie realizacji projektu	Głównym problemem w obszarze rewitalizacji jest niewielka liczba osób młodych zaangażowanych w działalność pozarządową. Mimo dużej liczby funkcjonujących podmiotów NGO to w większości ich członkami są osoby starsze po pięćdziesiątym roku życia. Realizacja projektu ma przyczynić się do promowania i zachęcania osób młodych do angażowania się w inicjatywy społeczne oraz przybliżać ideę wolontariatu wśród tej grupy społecznej.

Cele projektu	Celem projektu będzie aktywizacja i integracja społeczności lokalnych, zamieszkujących obszar rewitalizowany. Ponadto projekt będzie miał za zadanie promowanie aktywnych postaw społecznych, w tym wolontariatu oraz możliwości zrzeszania się i zakładania organizacji pozarządowych takich jak stowarzyszenia w szczególności wśród osób młodych.
Zakres zadań	Projekt zakłada realizację różnego rodzaju spotkań, szkoleń i konferencji. (w ramach projektu wstępnie zaplanowano cykl szkolenia z zakresu zakładania i prowadzenia NGO, dwie konferencje promujące działalność pozarządową oraz 2 spotkania informacyjne dotyczące organizacji już działających na terenie gminy). W ramach zaplanowanych działań zaprezentowane zostaną działające na terenie gminy podmioty pozarządowe a potencjalni beneficjenci będą mieli możliwość zapoznania się z prawnymi aspektami zakładania i funkcjonowania stowarzyszeń. W ramach projektu planuje się uruchomienie centrum wolontariatu na terenie Gminy Chybie. jako nieformalnej organizacji z siedzibą w GOK.
Szacowana wartość projektu	200 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2018-2023
Prognozowane produkty	Liczba osób objętych wsparciem społeczno-zawodowym: 20 os./rok Liczba osób biorących udział w warsztatach i konferencjach: 40 os./rok Liczba organizacji biorących udział w projekcie, w tym pozarządowych: 5 szt.
Prognozowane rezultaty	Liczba uczestników projektu, którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w sferze społeczno-zawodowej: 20 os./rok Liczba osób korzystających z usług centrum wolontariatu: 200 os./rok
Sposób pomiaru wskaźników	Listy obecności uczestników projektu Dane organizacji pozarządowych Dane Urzędu Gminy w Chybiu

Projekt 14	
Nazwa	Program FEAD
Podmiot realizujący projekt	GOPS Chybie Chrześcijańska Służba Charytatywna, Oddział Śląski w Katowicach, Filia w Chybiu
Lokalizacja projektu	ul. Cieszyńska 2, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 15. Dożywianie w szkołach (dofinansowanie posiłków w szkołach) i 16. Punkt konsultacyjny GOPS w zakresie profilaktyki narkotykowej i innych uzależnień w zakresie udzielenia wsparcia rodzinom narażonym na wykluczenie społeczne
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych (Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne)

Uzasadnienie realizacji projektu	Zgodnie z delimitacją obszar rewitalizacji zamieszkuje 37 osób długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym, co stanowi 32,7% mieszkańców całej Gminy, jak również 108 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, stanowiących 29,9% mieszkańców Gminy. Sytuacja ta przyczynia się to do wzrastającego ubóstwa wśród rodzin. Tym samym niezbędne staje się zapewnienie dostępu do dodatkowego wsparcia w formie żywności na rzecz mieszkańców będących najtrudniejszych sytuacjach życiowych.
Cele projektu	Celem projektu jest pomoc rodzin w trudnej sytuacji życiowej związanej z ubóstwem i brakiem środków finansowych na zakup żywności.
Zakres zadań	W ramach projektu planuje się dystrybucje żywności wśród osób najbardziej potrzebujących.
Szacowana wartość projektu	60 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2018-2020
Prognozowane produkty	-
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystająca ze wsparcia: 179 os./rok (w tym 58 os. /rok zamieszkujących obszar rewitalizacji)
Sposób pomiaru wskaźników	Dane Urzędu Gminy w Chybiu Dane GOPS Chybie

Projekt 15	
Nazwa	Dożywianie w szkołach (dofinansowanie posiłków w szkołach)
Podmiot realizujący projekt	GOPS Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska61, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 14. Program FEAD i 16. Punkt konsultacyjny GOPS w zakresie profilaktyki narkotykowej i innych uzależnień w zakresie udzielenia wsparcia rodzinom narażonym na wykluczenie społeczne
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych (Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne)
Uzasadnienie realizacji projektu	W obszarze rewitalizacji aktualnie 103 osoby korzystają z dożywiania w szkołach z powodu ubóstwa w rodzinie.

Cele projektu	Celem projektu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia wśród dzieci do czasu podjęcia nauki w szkołach podstawowych oraz pomoc w formie gorących posiłków na rzecz dzieci i młodzieży szkolnej i w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności na rzecz osób bezrobotnych i chorych.
Zakres zadań	W ramach projektu realizowana będzie pomoc w formie gorących posiłków na rzecz dzieci i młodzieży szkolnej i w formie zasiłków celowych na zakup posiłku lub żywności na rzecz osób bezrobotnych i chorych.
Szacowana wartość projektu	1 5000 000,00
Szacowany okres realizacji	2016-2020
Prognozowane produkty	-
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystająca ze wsparcia 405 os./rok (w tym 103 os. /rok zamieszkujących obszar rewitalizacji)
Sposób pomiaru wskaźników	Dane Urzędu Gminy w Chybiu Dane GOPS Chybie

Projekt 16	
Nazwa	Punkt konsultacyjny GOPS w zakresie profilaktyki narkotykowej i innych uzależnień
Podmiot realizujący projekt	GOPS Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska61, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 14. Program FEAD i 15. Dożywianie w szkołach (dofinansowanie posiłków w szkołach) w zakresie udzielenia wsparcia rodzinom narażonym na wykluczenie społeczne
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych (Cel operacyjny 1.1. Wsparcie osób narażonych na wykluczenie społeczne)
Uzasadnienie realizacji projektu	Projekt ten jest odpowiedzią na duże zapotrzebowanie wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji na pomoc psychoterapeutyczną, terapeutyczną i socjoterapeutyczną. W skali całej Gminy, w szczególności na obszarze rewitalizowanym, występują wzmożone negatywne zjawiska społeczne takie jak: bezrobocie, ubóstwo, co wpływa destrukcyjnie na funkcjonowanie ludzi młodych, a zwłaszcza dzieci. Ma to wpływ na ich postępy w nauce, opuszczanie zajęć edukacyjnych i konflikty z rówieśnikami. W związku z powyższym projekt skierowany będzie do rodzin z obszaru rewitalizacji, przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, w tym do rodzin dotkniętych przemocą.

Cele projektu	Celem projektu jest udzielenie wsparcia prawnego i psychologicznego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
Zakres zadań	W ramach projektu realizowane będą dyżury pracowników socjalnych, psychologów oraz mediatorów, oferujących bezpłatne poradnictwo prawne, psychologiczne i z zakresu uzależnień. Wsparcie specjalistów będzie skierowane do rodzin, w których odnotowano zjawisko przemocy, tym samym odbiorcami działań będą osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.
Szacowana wartość projektu	Wartość: 2016 r. - 18 410 zł Źródło finansowania: Gmina Punkt Konsultacyjny – poradnictwo prawne, psychologiczne, z zakresu uzależnień.
Szacowany okres realizacji	2016-2020
Prognozowane produkty	-
Prognozowane rezultaty	Liczba osób korzystająca ze wsparcia: 173 os./rok (w tym 39 os. /rok zamieszkujących obszar rewitalizacji)
Sposób pomiaru wskaźników	Dane GOP Chybie

Projekt 17	
Nazwa	„Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla aglomeracji Górnego Śląska poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Chybie” – teren Frelichowa
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie
Lokalizacja projektu	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Frelichów
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem 7. Termomodernizacja budynku przy ulicy Bielskiej 40 w zakresie poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 3.3. Poprawa jakości środowiska naturalnego)
Uzasadnienie realizacji projektu	Podstawowym problemem, którego częściowe rozwiązanie będzie możliwe dzięki realizacji projektu jest poprawa jakości środowiska naturalnego na obszarze rewitalizacji oraz całej Gminy Chybie poprzez poprawę funkcjonalności sieci kanalizacyjnej i montaż paneli fotowoltaicznych.
Cele projektu	Naczelny celem projektu jest poprawa stanu środowiska na obszarze rewitalizacji i całej Gminy Chybie oraz zapewnienie funkcjonowania kanalizacji rozdzielczej wszędzie tam gdzie jest to technicznie, ekonomicznie i prawnie uzasadnione. Realizacja projektu przyczyni się do realizacji następujących celów:

	<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie dostępu do sieci kanalizacyjnej na terenach rozwijających się o gęstej zabudowie, • poprawy efektywności procesów przeróbki osadów ściekowych, • bezpośredniej ochrony i poprawy stanu i czystości wód powierzchniowych i podziemnych, w szczególności ochrony Zbiornika Goczałkowickiego, • zachowania istniejących wartości środowiskowych w gminie, w szczególności obszarów NATURA 2000, • zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności gospodarczej gminy poprzez wzrost atrakcyjności terenów inwestycyjnych, • rozwój budownictwa mieszkaniowego.
<p>Zakres zadań</p>	<p>Część projektu realizowana będzie na terenie rewitalizowanym głównie w miejscowości Frelichów. Projekt zakłada realizację trzech poniższych zadań:</p> <p>Zadanie 1 Rozbudowa układu gospodarki osadowej oczyszczalni ścieków Mnich Zadanie obejmuje rozbudowę istniejącego ciągu technologicznego oczyszczalni ścieków Mnich w obiekty, urządzenia oraz niezbędne sieci technologiczne, zapewniające poprawienie właściwości energetycznych osadów ściekowych, umożliwiając jego efektywne wtórne wykorzystanie tj. skierowanie osadu ściekowego do instalacji produkcji biogazu. Obecnie osady są odbierane i poddawane składowaniu, natomiast w myśl obowiązujących przepisów osady ściekowe których ciepło spalania jest większe niż 6 MJ/kg suchej masy, będą musiały zostać poddane recyklingowi. Dodatkowo, celem usprawnienia procesu wywożenia osadów na oczyszczalnię ścieków w Skoczowie zakupiony zostanie wóz specjalistyczny do przewozu osadów o pojemności 25 m³.</p> <p>Zadanie 2 Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Gminie Chybie – etap II zad.4 i etap III Zadanie obejmuje budowę systemu kanalizacji sanitarnej w Gminie Chybie na terenie miejscowości Chybie, Mnich, Frelichów, Zarzecze, Zaborze w rejonie ulic Wojska Polskiego, Gwardii Ludowej, Broniewskiego, Rolna, Ogrodnicza, Słoneczna, Darwina, Cieszyńska, Powstańców Śląskich, Tuwima, Dębowa, Kamienna, Świerkowa, Miarki, Czereśniowa, Cicha, Wąska, Kalinowa, Myśliwska, Strażacka, Górnicza, Kościelna, Wyzwolenia, Szkolna, Boczna, Nowy staw, Chrobrego, Kwiatowa, Leśna, Graniczna, Skośna, Sienkiewicza, Podgroble, Zawala, Polna, Orzeszkowej wraz z ulicami przyległymi</p> <p>Zadanie 3 Montaż instalacji fotowoltaicznej na oczyszczalni ścieków Mnich W ramach zadania wykonana zostanie instalacja fotowoltaiczna na terenie oczyszczalni ścieków Mnich o rocznej produkcji energii do 20900 kWh, celem wykorzystania w instalacji wewnętrznej oczyszczalni. Wszystkie urządzenia w obiektach urządzenia zasilane są tylko i wyłącznie energią elektryczną. Wykonanie powyższych zadań jest konieczne z punktu widzenia zobowiązań traktatu akcesyjnego podpisanego w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Aglomeracja CHYBIE została wyznaczona w roku 2007 Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego na podstawie Uchwały Rady Gminy. Wszystkie Aglomeracje winny zostać wyposażone w systemy oczyszczania ścieków, w przeciwnym razie zajdzie konieczność płacenia kar za niedotrzymanie postanowień traktatu. Parametry instalacji fotowoltaicznej:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba paneli - 120 sztuk, • wielkość instalacji - 31,20kWp, • roczna produkcja energii do 20900kWh. <p>Panele fotowoltaiczne zostaną zamontowane na dachu budynku administracyjnego oczyszczalni ścieków. Wyprodukowana energia elektryczna ze słońca za pomocą paneli fotowoltaicznych zostanie w całości spożytkowana na potrzeby własne – do celów grzewczych socjalnych oraz do procesów technologicznych prowadzonych na oczyszczalni ścieków.</p>

Szacowana wartość projektu	Koszt całości przedsięwzięcia: 59 815 010,61 zł.
Szacowany okres realizacji	2017-2020
Prognozowane produkty	Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych: 1 szt. Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych wspartych w zakresie przeróbki/zagospodarowania osadów ściekowych: 1 szt. Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej: 46,8 km Liczba zainstalowanych paneli: 120 szt.
Prognozowane rezultaty	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (CI): 2979 RLM Liczba nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej, którzy przyłączyli się do sieci w wyniku realizacji projektu: 2979 RLM
Sposób pomiaru wskaźników	Protokół odbioru prac remontowych Dane Urzędu Gminy w Chybiu

Projekt 18	
Nazwa	Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Cieszyńskiej i Bielskiej
Podmiot realizujący projekt	Gmina Chybie oraz Powiatowy Zarząd Dróg
Lokalizacja projektu	ul. Bielska 78, 43-520 Chybie Podobszar rewitalizacji Chybie 2
Komplementarność projektu	Projekt jest spójny z projektem
Powiązania projektu z celami LPR	Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej (Cel operacyjny 3.4. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej)
Uzasadnienie realizacji projektu	Ulice Bielska i Cieszyńska to intensywnie uczęszczane drogi powiatowe prowadzące do dwóch największych miast w rejonie. Główny problem stanowi sposób zagospodarowania i organizacja ruchu na terenie skrzyżowania tych ulic. Z uwagi na duże natężenie ruchu w tym miejscu często dochodzi do różnego rodzaju zdarzeń drogowych, dlatego też budowa ronda na tym skrzyżowaniu jest konieczna i w znaczący sposób przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa mieszkańców.
Cele projektu	Celem projektu będzie poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Cieszyńskiej i Bielskiej – głównych ulic powiatowych przebiegających przez centrum Chybia. Ponadto realizacja projektu w znaczący sposób usprawni ruch samochodowy na terenie Chybia. Projekt przyczyni się także do poprawy estetyki przestrzeni i funkcjonalności zagospodarowanej przestrzeni publicznej.

Zakres zadań	Projekt polegać będzie na budowie ronda na skrzyżowaniu głównych ulic powiatowych – ulicy Bielskiej i ulicy Cieszyńskiej.
Szacowana wartość projektu	4 500 000,00 zł
Szacowany okres realizacji	2018-2023
Prognozowane produkty	Liczba zmodernizowanych obiektów: 1 szt.
Prognozowane rezultaty	Poprawa bezpieczeństwa, w tym zmniejszenie liczby wypadków drogowych: 10%
Sposób pomiaru wskaźników	Protokół odbioru prac remontowych Dane Urzędu Gminy w Chybiu

8.3. Źródła finansowania przedsięwzięć

Istotnym źródłem finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawartych w LPR są środki finansowe, pochodzące z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 oraz środki własne Gminy Chybie. Inne możliwe źródła finansowania to: środki budżetu państwa, środki jednostek samorządu terytorialnego, a także środki prywatne.

Szacunkowe ramy finansowe LPR zostały zaprogramowane na cały okres realizacji Programu. Poniżej zamieszczono wykaz podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych wraz z całkowitą kwotą realizacji projektu, udziałem finansowania z różnych źródeł oraz możliwymi innymi źródłami finansowania.

Tabela 44. Indykatywne środki finansowe w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie na lata 2016-2023 z podziałem na źródła finansowania

Nr	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Szacowane środki finansowe (zł)				suma
			pochozące ze źródeł krajowych publicznych	pochozące ze źródeł prywatnych	pochozące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	pochozące z innych źródeł	
1.	Aktywny powiat cieszyński - program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej	Gminny Pomocy Społecznej oraz Centrum Pomocy Rodzinie				5 528 462,59	
2.	Promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych	Gmina Chybie oraz Gminny Pomocy Społecznej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Cieszynie	45 000,00		255 000,00	300 000,00	
3.	„Szkoła nowych horyzontów”	Szkoła Podstawowa nr 2 im. Ludwika Kobieli	24 000,00		216 000,00	240 000,00	
4.	Aktywność na plus – organizacja zajęć pozalekcyjnych w świetlicy socjoterapeutycznej w Chybiu	Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej „Radość”	69 000,00			86 000,00	
5.	Wzrost kompetencji cyfrowych i językowych mieszkańców na terenach rewitalizowanych	Gmina Chybie oraz Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie	30 000,00		170 000,00	200 000,00	
6.	Przebudowa Domu Kultury przy ul. Cieszyńskiej 2	Gmina Chybie	975 000,00		5 525 000,00	6 500 000,00	
7.	Termomodernizacja budynku przy ulicy Bielskiej 40	Gmina Chybie	150 000,00		850 000,00	1 000 000,00	
8.	Remont budynku Urzędu Gminy przy ul. Bielskiej 78 polegający na poprawie elewacji wraz z przystosowaniem pomieszczeń na cele biurowe i toaletę dla osób niepełnosprawnych	Gmina Chybie	5 000,00		95 000,00	100 000,00	
9.	Zagospodarowanie parku w Centrum Chybia	Gmina Chybie	15 000,00		85 000,00	100 000,00	

10.	Przygotowanie terenów byłych pól irygacyjnych pod inwestycje w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych wraz z możliwością ich promocji oraz przebudowa ulicy Polnej we Frelichowie	Gmina Chybie oraz przyszli przedsiębiorcy						PROW Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych	1 500 000,00
11.	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 1 w Chybiu	Gmina Chybie	1 320 000,00					2 680 000,00 (Program Ministerstwa Sportu i Turystyki)	4 000 000,00
12.	Przebudowa budynku przy ulicy Nizinnej 3 we Frelichowie w celu jego adaptacji pod działalność agroturystyczną	Inwestor prywatny - Arte Studio - Anna Gabor, 43-360 Bystra							
13.	Aktywizacja społeczności lokalnej na terenach rewitalizowanych	Gmina Chybie, Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie oraz organizacje pozarządowe z terenu Gminy Chybie	30 000,00			170 000,00			200 000,00
14.	Program FEAD	GOPS Chybie Chrześcijańska Służba Charytatywna, Oddział Śląski w Katowicach, Filia w Chybiu	7 200,00					52 800,00 (Europejski Fundusz Pomocy Najbardziej Potrzebującym)	60 000,00
15.	Dożywianie w szkołach (dofinansowanie posiłków w szkołach)	GOPS Chybie	1 500 000,00						1 500 000,00
16.	Punkt konsultacyjny GOPS w zakresie profilaktyki narkotykowej i innych uzależnień	GOPS Chybie	100 000,00						100 000,00
17.	„Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla aglomeracji Górnego Śląska poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Chybie”- teren Frelichowa	Gmina Chybie							59 815 010,61
18.	Poprawa bezpieczeństwa poprzez budowę ronda na skrzyżowaniu ulic Cieszyńskiej i Bielskiej	Gmina Chybie oraz Powiatowy Zarząd Dróg							4 500,00
Razem									

8.4. Harmonogram realizacji przedsięwzięć

Harmonogram realizacji przedsięwzięć, przeprowadzanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji przedstawia poniższa tabela.

Został on przygotowany na podstawie zgłoszonych przez wnioskodawców oczekiwanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (poprzez wypełnienia tzw. fiszki projektowej). Sprawna realizacja przedsięwzięć zależała będzie w dużej mierze od sukcesów w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych przez wnioskodawców.

Tabela 45. Harmonogram realizacji przedsięwzięć ujętych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie

Numer projektu	TERMIN REALIZACJI							
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Projekty podstawowe								
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								
Projekty uzupełniające								
13								
14								
15								
16								
17								
18								

9. System zarządzania realizacją Programu

9.1. Struktura zarządzania Programem

System zarządzania Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Chybie na lata 2016-2023 na poziomie decyzyjnym i wdrożeniowym został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 46. Kompetencje Rady Gminy Chybie, Wójta Gminy Chybie i Zespołu ds. Rewitalizacji w systemie zarządzania realizacją Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Chybie

Podmiot	Zakres zadań
Poziom decyzyjny	
Rada Gminy Chybie	<ul style="list-style-type: none"> • uchwała Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chybie na lata 2016-2023, • przyjmuje zmiany (aktualizacje) Lokalnego Programu Rewitalizacji odpowiednią uchwałą, • podejmuje inne uchwały bezpośrednio i/lub pośrednio wpływające na sprawność realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.
Wójt Gminy Chybie	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzi ogólną koordynację nad opracowywaniem Lokalnego Programu Rewitalizacji, • przedstawia Radzie Gminy informację z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji (coroczne sprawozdania przygotowane przez Zespół ds. Rewitalizacji), • powołuje Zespół ds. Rewitalizacji, • podejmuje decyzje (merytoryczne i organizacyjne) bezpośrednio i/lub pośrednio wpływające na sprawność realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.
Zespół ds. Rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • organem wspierającym Wójta Gminy Chybie odpowiedzialny za wdrażanie i realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji
Poziom wdrożeniowy	
Rada Gminy Chybie	<ul style="list-style-type: none"> • uchwała aktualizację LPR w zależności od potrzeb
Wójt Gminy Chybie	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje decyzje o potrzebie aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji na podstawie oceny realizacji Programu, sporządzonej przez Zespół ds. Rewitalizacji, • występuje z wnioskiem do Rady Gminy Chybie o zmianę/aktualizację Programu, • prowadzi ogólną koordynację nad wdrażaniem projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji, • nadzoruje prace Zespołu ds. Rewitalizacji, • przyjmuje sprawozdanie z realizacji Lokalnego Programu

Zespół ds. Rewitalizacji	Rewitalizacji.
	<ul style="list-style-type: none"> • koordynuje prace referatów merytorycznych i gminnych jednostek organizacyjnych w zakresie aktualizacji i realizacji PR, • koordynuje prace w zakresie przygotowania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w tym w szczególności wdrożenie i koordynacja procedury przygotowywania projektów rewitalizacji, opiniowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych pod względem zgodności z celami zawartymi w Programie Rewitalizacji oraz koordynacja ich wdrażania, • inicjuje i organizuje przedsięwzięcia informacyjne i promocyjne, dotyczące planowanych projektów rewitalizacyjnych, • monitoruje proces rewitalizacji, w tym zbiera niezbędne dane oraz sporządza sprawdzania z realizacji poszczególnych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych, • zbiera propozycje nowych projektów rewitalizacyjnych. • monitoruje możliwości pozyskania dofinansowania na realizację zadań uwzględnionych w Programie Rewitalizacji. • tworzy warunki do współpracy i koordynacji projektów rewitalizacyjnych i poszukuje nowych partnerów do realizacji istotnych projektów.

Zgodnie z kompetencjami, w pierwszej kolejności wskazano organ stanowiący oraz organ wykonawczy Gminy. Ten pierwszy – Rada Gminy Chybie – będzie odpowiedzialny za podejmowanie decyzji stwarzających główne ramy dla funkcjonowania systemu wdrażania LPR (np. przyjęcie LPR, zmiany w WPF, zabezpieczanie środków finansowych w budżecie gminy).

Wójt Gminy Chybie to podmiot właściwy w kwestiach dotyczących bieżącej organizacji i nadzoru nad realizacją LPR oraz podmiotów zaangażowanych w ten proces.

Zespół ds. Rewitalizacji został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Chybie. W skład Zespołu wchodzi przedstawiciele Urzędu Gminy Chybie, Rady Gminy Chybie, przedstawiciele podmiotów prywatnych, prowadzących działalność gospodarczą, organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy Gminy Chybie:

- Ewelina Dobrowolska – Radomińska – Z-ca Wójta Gminy Chybie,
- Agnieszka Kuczaty – Inspektor – UG Chybie,
- Małgorzata Kowalska – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,

- Czesław Puzoń – Stowarzyszenie Ekologiczne Eko-życie – przedstawiciel organizacji pozarządowych,
- Grzegorz Ochodek – Sołtys Mnicha – przedstawiciel mieszkańców,
- Leszek Josek – Przewodniczący Rady Gminy Chybie - przedstawiciel mieszkańców i przedsiębiorców,
- Sebastian Strządała – przedstawiciel mieszkańców i przedsiębiorców.

Zespół ds. Rewitalizacji stanowi on forum współpracy i dialogu na rzecz rewitalizacji, integrujący działalność organów gminy, lokalnej administracji, organizacji pozarządowych, lokalnych przedsiębiorców, mieszkańców – wszystkich tych interesariuszy, którzy mogą i chcą się włączyć w proces wyprowadzania obszaru zdegradowanego z sytuacji kryzysowej.

Jednocześnie Zespół Rewitalizacji będzie podmiotem prowadzącym bezpośrednią koordynację nad wdrażaniem LPR, realizujący szereg zadań organizacyjnych, analitycznych i informacyjnych. Właściwe merytorycznie wydziały/referaty Urzędu Gminy Chybie oraz gminne jednostki organizacyjne (np. GOPS) z jednej strony będą bezpośrednimi realizatorami przedsięwzięć rewitalizacyjnych, z drugiej zaś – z racji swego osadzenia kompetencyjnego – będą mogły pełnić funkcję wspierającą (organizacyjnie), informacyjną w odniesieniu do innych interesariuszy (zarówno wnioskodawców, jak i beneficjentów rewitalizacji).

Pozostali wnioskodawcy to podmioty (prywatne, publiczne czy organizacje pozarządowe), które poprzez realizację zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą się przyczyniały do implementacji założeń rewitalizacji. Zarówno administracja gminna, jak i pozostałe podmioty realizujące projekty rewitalizacyjne powinny pozostawać we współpracy z Zespołem ds. Rewitalizacji w celu usprawniania procesów rewitalizacji (poprzez uczestnictwo w monitoringu i ewaluacji LPR).

10. Komplementarność procesu rewitalizacji

Komplementarność jest jednym z kluczowych aspektów Lokalnego Programu Rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, opracowanymi przez Ministerstwo Rozwoju, wymogiem koniecznym przy opracowaniu programów rewitalizacji jest konieczność zapewnienia komplementarności w pięciu następujących aspektach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym i źródeł finansowania. Uwzględnienie komplementarności w planowaniu i wdrażaniu rewitalizacji polegające na zapewnieniu powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami, jak również pomiędzy przedsięwzięciami a systemem ich implementacji przyczyni się do wzmocnienia skuteczności oraz efektywności realizacji rewitalizacji.

10.1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Chybie została zapewniona dzięki skupieniu przedsięwzięć wybranych do realizacji na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji zostały wyznaczone po przeprowadzeniu dokładnej analizy istotnych problemów w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej oraz z uwzględnieniem uwag mieszkańców wnoszonych podczas konsultacji społecznych. Uwzględnienie zarówno danych obiektywnych (GUS, UG, GOPS), jak i opinii społeczeństwa świadczy o trafności przestrzennej zaplanowanej w ramach rewitalizacji interwencji. Wszystkie podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne skupiają się na obszarze rewitalizacji i są z nim ściśle powiązane. Stanowią odzwierciedlenie problemów i potrzeb wytypowanych podobszarów. Realizacja przedsięwzięć przyniesie pozytywne skutki dla obydwu, ponieważ mają one charakter komplementarny – projekty są wzajemnie powiązane ze względu na fakt realizacji w pierwszej kolejności działań o wymiarze infrastrukturalnym, które stworzą niezbędną (z perspektywy celów rewitalizacji) przestrzeń dla rozwoju projektów „miękkich” wzmacniających tkankę społeczną. Część projektów dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej. Z infrastruktury tej korzystać będą mogli

mieszkańcy wszystkich podobszarów rewitalizacji, jak i całej Gminy. W ramach LPR zaplanowano realizację projektów, mających na celu zmniejszenie liczby osób bezrobotnych, podniesienie kompetencji cyfrowych i językowych mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz zwiększenie aktywizacji i integracji społeczności lokalnej, zamieszkującej obszar rewitalizacji. Ponadto projekt będzie miał za zadanie promowanie aktywnych postaw społecznych, w tym wolontariatu oraz możliwości zrzeszania się i zakładania organizacji pozarządowych takich jak stowarzyszenia w szczególności wśród osób młodych.

Część projektów realizowana będzie w ścisłym centrum Gminy – w podobszarze rewitalizacji Chybie 2. Z tego podobszaru rewitalizacji korzystać będzie największa liczba mieszkańców Gminy z racji pełnienia przez niego ważnych funkcji społecznych, administracyjnych i usługowych. Zaplanowane projekty będą realizowane również na drugim podobszarze rewitalizacji Frelichów. Planowane działania będą prowadzone dla dzieci i młodzieży, osób starszych zamieszkujących obszar rewitalizacji, a także dla wszystkich zainteresowanych. Realizacja każdego z nich przyczyni się do realizacji celów Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie. Planowane przedsięwzięcia wpłyną na rozwój kulturalny mieszkańców, ich integrację oraz poprawią stan infrastruktury.

Efekt zrealizowanych przedsięwzięć będzie pozytywnie wpływał na zwiększenie kapitału społecznego całej gminy Chybie, a dzięki kompleksowej realizacji przedsięwzięć na obszarze rewitalizacji i obszarze zdegradowanym uniknie się przenoszenia sytuacji kryzysowej na inne obszary.

10.2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa w LPR została zapewniona na poziomie poszukiwania rozwiązań (projektów) prowadzących do ograniczenia problemów i zaspokojenia potrzeb, a następnie określenia harmonogramu ich realizacji. Zaplanowane przedsięwzięcia są ze sobą wzajemnie powiązane, a także wzajemnie się dopełniają. Gwarancja komplementarności problemowej ma za zadanie zapobiegać fragmentacji działań i skupienie uwagi na holistycznym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru. Zadania infrastrukturalne związane z przebudową zniszczonych budynków użyteczności publicznej bądź modernizacją zakładają prowadzenie tam działań o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym, aktywizującym mieszkańców).

W diagnozie wykazano, iż na obszarze rewitalizacji występuje nagromadzenie problemów w sferze gospodarczej, społecznej i przestrzenno-środowiskowej. W związku z powyższym w ramach przeciwdziałania wspomnianym problemom w pierwszej kolejności skupiono się na działaniach skierowanych na ich zminimalizowanie.

W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie istotnym przedsięwzięciem jest program aktywizacji społeczno-zawodowej w obszarze pomocy społecznej – „Aktywny powiat cieszyński”, który ma na celu zwiększenie zdolności zatrudnienia oraz integracji społeczno-zawodowej. Program ten ma również za zadanie zminimalizowanie wykluczenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych oraz osób przebywających i opuszczających rodzinę zastępczą i placówki opiekuńczo-wychowawcze. Spełnienie wcześniej wspomnianych działań będzie realizowane poprzez m.in. poradnictwo psychologiczne i doradztwo zawodowe, szkolenia miękkie, kursy i/lub szkolenia zawodowe oraz realizację programu PAI (Program Aktywizacja i Integracja).

Kolejnym projektem mającym na celu zwiększenie integracji społeczno-zawodowej oraz zwiększenie zdolności zatrudnienia jest projekt dotyczący wzrostu kompetencji cyfrowych i językowych mieszkańców na terenach rewitalizacji. W dłuższej perspektywie projekt ten ma zapobiegać wykluczeniu społecznemu, bezrobociu, uzależnieniu od korzystania z pomocy społecznej, przyjmowaniu biernej postawy i oddalaniu się od rynku pracy. Spełnienie wyżej wspomnianych założeń będzie wymagać zrealizowania kursów i szkoleń z zakresu ICT oraz języków obcych. Komplementarne do wspomnianych działań są również przedsięwzięcia zwiększające integrację mieszkańców: Przebudowa Domu Kultury przy ul. Cieszyńskiej 2, zagospodarowanie parku w Centrum Chybia, aktywizacja społeczności lokalnej na terenach rewitalizowanych.

Dodatkowo, w celu zwiększenia poziomu przedsiębiorczości i możliwości rozwoju działalności gospodarczej realizowany będzie projekt „Przygotowanie terenów byłych pól irygacyjnych pod inwestycje, przebudowa ulicy Polnej we Frelichowie” oraz projekt związany z promocją przedsiębiorczości i samozatrudnienia na obszarach rewitalizowanych przyczynią się do zwiększenia powierzchni terenu przeznaczonego pod działalność gospodarczą, usprawnieniem dostępu do tych terenów oraz wzrostu przedsiębiorczości mieszkańców.

Ponadto, realizowane będą projekty, które podniosą estetykę przestrzeni publicznej oraz poprawią funkcjonalność terenu z przeznaczeniem na cele rekreacyjne i społeczne. Projektem, który również przyczyni się do poprawy estetyki przestrzeni i funkcjonalności zagospodarowanej przestrzeni publicznej jest budowa ronda na skrzyżowaniu ulic

Cieszyńskiej i Bielskiej. Dodatkowo budowa ronda wpłynie znacząco na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Chybie.

Działanie rewitalizacyjne związane remontem infrastruktury technicznej - termomodernizacja budynku przy ulicy Bielskiej 40, posłuży zarówno jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji, jak i podniesienia estetyki przestrzeni publicznej. Przedsięwzięcie będzie polegać na dociepleniu ścian zewnętrznych budynku, wymianie źródła ciepła oraz wykonanie nowej elewacji. Projektem komplementarnym będzie „Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla aglomeracji Górnego Śląska poprzez uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Chybie” – teren Frelichowa, które ma na celu poprawę jakości środowiska naturalnego.

Dla LPR przyjęto ponadto zestawienie wskaźników, które pozwolą ocenić tempo oraz zakres realizacji całego programu – na poziomie produktu, rezultatu oraz oddziaływania.

10.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna przejawia się w systemie zarządzania który został zaprojektowany na potrzeby implementacji LPR, tym samym zapewniona zostanie współpraca i współdziałania różnych podmiotów działających na rzecz realizacji Programu i poprawy stwierdzonej sytuacji kryzysowej obszaru zdegradowanego. Za realizację Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie odpowiada Wójt Gminy Chybie, przy współpracy z Zespołem ds. Rewitalizacji oraz Partnerami Programu. Określenie odpowiednich instrumentów zarządzania i wdrażania opisane w rozdziale 9. System zarządzania realizacją Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Zespół ds. Rewitalizacji został powołany Zarządzeniem Wójta Gminy Chybie. Będzie poza rolą opiniodawczą, pełnił również rolę wykonawczą i zarządczą programu. Tym samym Zespół ds. Rewitalizacji koordynuje włączenie nowych podmiotów i interesariuszy w proces rewitalizacji oraz wspiera Partnerów Programu, w realizacji przez nich zadań, pomagając im poszukiwać funduszy na ich realizację. Aby to osiągnąć Zespół ds. Rewitalizacji realizuje zadania z zakresu upowszechniania wiedzy na temat Programu i jego realizacji, prowadzenia konsultacji społecznych oraz mobilizacji zasobów, które powinny lub mogą działać na rzecz realizacji Programu.

Każdy potencjalny Partner Programu dzięki działaniom Zespołu ds. Rewitalizacji ma zapewniony dostęp do informacji na temat realizacji założeń programu oraz ma szansę

uczestniczyć w działaniach edukacyjno-szkoleniowych, w których dowie się w jaki sposób może zgłaszać i realizować zaproponowane przez siebie zadania. Dodatkowo w ramach procedur zarządczych przewidziano możliwość zgłaszania nowych zadań oraz uwag do istniejącego Programu Rewitalizacji przez wszystkich zainteresowanych. W ten sposób każdy Partner będzie miał wpływ na realizację Programu.

10.4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa oznacza spójność przedsięwzięć rewitalizacyjnych podejmowanych w poprzednich okresach programowania z celami, kierunkami oraz zaplanowanymi przedsięwzięciami określonymi w LPR.

Gmina Chybie w poprzednim okresie programowania w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) na lata 2007-2013 realizowała siedem przedsięwzięć pn.: „Budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z budową odwodnienia przy ośrodku zdrowia w centrum miejscowości Chybie”, „Remont chodnika w centrum miejscowości Chybie”, „Remont chodnika w centrum miejscowości Chybie – etap II”, „Budowa parkingu dla samochodów osobowych przy ul. Krótkiej w Mnichu”, „Przebudowa chodnika - pobocza pieszego w centrum miejscowości Zaborze - ul. K. Miarki”, „Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie – etap II zad. 1” oraz „Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie – etap II zad. 2”. Tym samym przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych mają swoją ciągłość i kontynuację w obecnym dokumencie.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego (RPO WSL) na lata 2007-2013, Gmina Chybie otrzymała dofinansowanie na dwa przedsięwzięcia pn.: „Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Mnichu” oraz „Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie – etap I”. Wcześniej wspomniane przedsięwzięcia miały na celu rozwój infrastrukturalny oraz ochronę środowiska na terenie Gminy Chybie.

Ponadto, na terenie Gminy Chybie realizowane były przedsięwzięcia z Programu Operacyjnego „Rybnictwo i Morze” (PO Ryby), Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), Programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej (PO WT) na lata 2007-2013 oraz

Programu Infrastruktura i Środowisko (PIiŚ) na lata 2007-2013, które mają swoją kontynuację.

Gmina Chybie otrzymała również dofinansowanie na przedsięwzięcia od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Katowicach oraz od Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz zrealizowanych działań na terenie gminy Chybie w poprzednim okresie finansowania (2007-2013).

Tabela 47. Wykaz projektów Gminy Chybie z dofinansowaniem ze środków unijnych w latach 2007-2013

Lp.	Źródło współfinansowania (Program)	Tytuł projektu
1	PROW 2007-2013	Budowa parkingu dla samochodów osobowych wraz z budową odwodnienia przy ośrodku zdrowia w centrum miejscowości Chybie
2	PROW 2007-2013	Remont chodnika w centrum miejscowości Chybie
3	PROW 2007-2013	Remont chodnika w centrum miejscowości Chybie – etap II
4	PO Ryby	„Remont piwnic budynku Gminnego Ośrodka Kultury przy ul. Cieszyńskiej 2 w Chybiu”
5	PO WT 2007-2013	Scena pod Gwiazdami
6	PO WT 2007-2013	Transgranicznie dla dzieci
7	PO WT 2007-2013	Z sąsiadem lepiej. Chybie –Terlicko na start
8	PROW 2007-2013	Budowa parkingu dla samochodów osobowych przy ul. Krótkiej w Mniechu
9	PROW 2007-2013	Przebudowa chodnika - pobocza pieszego w centrum miejscowości Zaborze - ul. K. Miarki
10	PO Ryby 2007-2013	„Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej w części wysokiej Gminnego Ośrodka Kultury przy ul. Cieszyńskiej 2 w Chybiu”
11	RPO WSL 2007-2013	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Mniechu
12	RPO WSL 2007-2013 WFOŚiGW w Katowicach	Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie – etap I
13	PROW 2007-2013	Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie – etap II zad. 1
14	PROW 2007-2013 WFOŚiGW w Katowicach	Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie – etap II zad. 2
15	POIiŚ 2007-2013 WFOŚiGW w Katowicach	Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie – etap II zad. 3
16	NFOŚiGW 2007-2013	Budowa połączeń do budynków wykonanych w ramach projektów „Ochrona wód zbiornika wody pitnej dla Aglomeracji Górnego Śląska poprzez budowę systemu oczyszczania ścieków na terenie gminy Chybie”
17	PO KL	„Akademia równych szans”
18	PO KL	„Angielski i komputer nie jest mi obcy”

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Chybie

10.5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność źródeł finansowania LPR została zapewniona poprzez określenie oraz łączenie różnych źródeł finansowania. Przewidziano zarówno przedsięwzięcia współfinansowane przez sektor prywatny, jak i publiczny, środki osób/podmiotów indywidualnych, sektora pozarządowego, jak i pieniądze publiczne – gminne, powiatowe, znajdujące się w dyspozycji jednostek Skarbu Państwa, czy też ostatecznie wsparcie realizowane w ramach pomocy Unii Europejskiej. Także perspektywa przedmiotowa pozwala wskazać różne źródła finansowania, jak np. EFRR, EFS, FS. Komplementarność źródeł finansowania określona została w rozdziale dotyczącym szacunkowych ram finansowych GPR, gdzie na poziomie szczegółowego opisu przedsięwzięć określono źródła publiczne i prywatne (ze wskazaniem potencjalnych projektodawców/grantodawców).

Gmina Chybie w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich dedykowanych rewitalizacji. Jednakże, w trakcie trwania Programu, zakłada się prowadzenie działań edukacyjnych dla różnych podmiotów z zakresu możliwości włączenia się w proces rewitalizacji. Mając to na uwadze, Gmina w trakcie realizacji Programu, będzie starała pozyskać się Partnerów partycypujących w kosztach realizacji działań i projektów służących wyprowadzaniu obszaru ze stanu kryzysowego poprzez współpracę z różnymi podmiotami.

11. System monitorowania i oceny Lokalnego Programu Rewitalizacji

Aby proces rewitalizacji był odpowiednio przeprowadzany niezbędne jest stosowanie systemu monitorowania etapów jego realizacji. Nadzór polegać będzie na gromadzeniu i analizowaniu informacji o realizacji przyjętych projektów. Analiza zarówno danych ilościowych, jak i jakościowych pozwoli, w przypadku wystąpienia takiej konieczności, na wczesne wykrycie niezgodności, a także pozwoli na zapobiegnięcie możliwych do rozpoznania komplikacji.

Lokalny Program Rewitalizacji obowiązywać będzie do 2023 r. Zgodnie z zaplanowanym ramowym harmonogramem realizacji Programu, IV kwartale 2023 r. Gmina przystąpi do opracowania sprawozdania końcowego z realizacji Programu.

W monitorowaniu brać winny udział wszystkie podmioty zaangażowane we wdrażanie Programu Rewitalizacji, a szczególności:

- Rada Gminy Chybie,
- Wójt Gminy Chybie,
- Zespół ds. Rewitalizacji,
- interesariusze rewitalizacji.

Szczególne role w procesie monitoringu przypada beneficjentom, którzy mają obowiązek monitorowania wdrażania poszczególnych, ujętych w niniejszym dokumencie, projektów.

Na poziomie monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji głównym podmiotem, monitorującym oraz dokonującym oceny osiągnięcia założonych wskaźników będzie Zespół ds. Rewitalizacji, a w odniesieniu do osiągnięcia celów operacyjnych rewitalizacji Rada Gminy Chybie i Wójt Gminy Chybie. Rola Zespołu ds. Rewitalizacji obejmować będzie jednocześnie monitoring oraz sprawozdawczość. Zespół wspierać będą wyznaczeni przez Wójta Gminy Chybie pracownicy Urzędu Gminy w Chybiu.

Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji przeprowadzane będzie w oparciu o monitoring stopnia realizacji celów rewitalizacji oraz zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych.

Stosowanie systemu monitorowania etapów realizacji procesu rewitalizacji jest niezbędne, aby został on odpowiednio przeprowadzany. Analiza zarówno danych ilościowych, jak i jakościowych pozwoli w przypadku wystąpienia konieczności aktualizacji Programu, na wczesne wykrycie niezgodności, a także na zapobiegnięcie możliwych do

rozpoznania komplikacji poprzez wprowadzenie koniecznych modyfikacji w reakcji na zmiany.

Monitoring polegać będzie na systematycznym gromadzeniu i analizowaniu danych ilościowych na temat wdrażanych projektów oraz założonych celów rewitalizacji.

Monitorowanie obejmować będzie dwa aspekty wdrażania Programu:

- rzeczowy: polegać będzie na bieżącej inspekcji wykonywanych w danym momencie inwestycji, gromadzeniu danych dotyczących postępów w ich realizacji na bieżąco w miarę postępu prac, a także zapewnieniu zgodności z założeniami i harmonogramem Programu Rewitalizacji umożliwiając ocenę postępu i efektywności jego głównych założeń; pomiary wykonywane będą co roku na podstawie zmian wskaźników produktu i rezultatu przyporządkowanych do konkretnych projektów rewitalizacyjnych oraz wskaźników oddziaływania (wykorzystanych w diagnozie obszaru zdegradowanego) w odniesieniu do celów rewitalizacji – punktem odniesienia będą dane bazowe dostępne na etapie opracowywania dokumentu,
- finansowy: polegać będzie na kontroli finansowania projektów: szacunkowych kosztów oraz stopnia wykorzystania źródeł finansowych, a także trwałości planowanych rezultatów; prowadzony będzie na podstawie okresowych sprawozdań (co 2 lata), które zawierać będą m.in. wysokość wkładu własnego i pozyskanych środków zewnętrznych, poniesione wydatki od początku realizacji projektu oraz w okresie objętym sprawozdaniem oraz informacje o stanie zaawansowania wykonania przyjętego harmonogramu.

Monitoring Programu Rewitalizacji będzie realizowany w oparciu o następujące zasady:

- monitoring realizowany będzie w cyklu rocznym,
- monitoring prowadzony będzie w oparciu o wskaźniki rewitalizacji: ogólne zaprezentowane w tabeli zamieszczonej poniżej oraz szczegółowe – tj. wskaźniki dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych,
- źródłem weryfikacji wskaźników będą dane ze statystyki publicznej (BDL GUS) oraz dane Urzędu Gminy w Chybiu, jednostek podległych i instytucji publicznych,
- monitorowane wskaźniki mogą ulegać modyfikacji, ale wyłącznie w uzasadnionych przypadkach,
- punktem odniesienia, w procesie weryfikacji wskaźników będą dane wykorzystane podczas delimitacji – wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

- w procesie monitoringu, w sytuacji braku postępów, które świadczyłyby o wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji, identyfikowane będą bariery implementacji,
- wyniki monitoringu będą przedstawiane w formie sprawozdań rocznych z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, sporządzanych pod koniec roku,
- proces monitoringu prowadzony będzie z uwzględnieniem form szerokiej partycypacji społecznej,
- wprowadzanie zmian/aktualizacji do Lokalnego Programu Rewitalizacji poprzedzone będzie konsultacjami z interesariuszami rewitalizacji i zatwierdzone przez Radę Gminy.
- wszyscy interesariusze będą mieć zagwarantowany równy udział we wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Kompleksowe sprawozdanie, obejmujące dane umożliwiające skuteczny monitoring rzeczowy i finansowy, powinno zawierać następujące dane:

- informacje ogólne,
- informacje dotyczące przebiegu rzeczowego realizacji projektu lub Programu:
 - na poziomie Programu: informacje dotyczące zgłoszonych do realizacji projektów, podpisanych umów lub podjętych decyzji, celów głównych i szczegółowych, stopnia osiągnięcia założonych w Programie wskaźników monitorujących,
 - na poziomie projektu: informacje dotyczące podpisanych umów lub podjętych decyzji, stanu realizacji celów projektu, stopnia osiągnięcia założonych w nim wartości wskaźników,
- informacje dotyczące postępu finansowego, według źródeł pochodzenia środków, zawierające w szczególności zestawienie poniesionych wydatków, zrealizowanych płatności oraz ocenę poziomu wykorzystania środków,
- prognozę przebiegu realizacji Programu lub projektu w kolejnym okresie sprawozdawczym – dla sprawozdań okresowych lub rocznych,
- informacje na temat wypełniania zobowiązań w zakresie informacji i promocji,
- informacje na temat sprawności systemu realizacji,
- informacje o napotkanych problemach, przeprowadzonych kontrolach oraz stwierdzonych nieprawidłowościach.

Założyć należy, iż sprawozdanie może nie zawierać informacji, dotyczących stopnia osiągnięcia wartości wskaźników monitorujących rezultatu, a jedynie wskaźniki produktu.

Program Rewitalizacji podlegał będzie aktualizacji i ocenie stopnia realizacji, dokonanej przez Wójta Gminy Chybie. co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Za ocenę stopnia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji odpowiadać będzie Zespół ds. Rewitalizacji zgodnie z przyjętym rozdziałem 9. System zarządzania realizacją Programu.

Tym samym ocena Lokalnego Programu Rewitalizacji zaplanowana została w IV kwartał 2020 r. Ocena sporządzona przez Zespół ds. Rewitalizacji podlegała będzie zaopiniowaniu przez Radę Gminy Chybie oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej Gminy Chybie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

W przypadku stwierdzenia, że Lokalny Program Rewitalizacji wymaga aktualizacji Wójt Gminy Chybie wystąpi do Rady Gminy Chybie z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku dołączając ocenę wykonaną przez Zespół ds. Rewitalizacji.

Aktualizacja Programu Rewitalizacji nastąpi w trybie, w jakim był on uchwalany (Dz. U. z 2016 r. poz. 446, 1579, 1948, z 2017 r. poz. 730, 935).

W 2023 r. zostanie opracowane sprawozdanie końcowe z realizacji całego Programu. Celem tej oceny ex-post będzie określenie długotrwałych efektów wdrożenia Programu, w tym wielkości zaangażowanych środków, skuteczności i efektywności pomocy.

Z ewaluacji końcowej wynikać powinny wskazania odnośnie dalszych kierunków polityki rozwoju gminy, szczególnie w zakresie zdefiniowania czynników, które przyczyniły się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Programu.

Za organizację procesu ewaluacji końcowej odpowiadać będzie Zespół ds. Rewitalizacji oraz Rady Gminy Chybie, jako organ przyjmujący wyniki oceny.

Ocena końcowa powinna zostać zakończona nie później niż 2 lata po zakończeniu okresu programowania. Ocena ta (raport) z realizacji Programu powinien zostać upubliczniony i opublikowany na stronie internetowej Gminy Chybie oraz w Biuletynie Informacji Publicznej.

Wprowadzenie systemu monitoringu i powiązanej z nim procedury ewaluacji pozwoli wyeliminować problem dezaktualizacji założeń Programu Rewitalizacji. Ewaluacja ma na celu identyfikację oraz poprawę jakości, skuteczności i spójności Programu Rewitalizacji. Jej zadaniem jest zweryfikowanie, czy w wyniku podejmowanych działań osiągnięto oczekiwane rezultaty, które mają wpłynąć na osiągnięcie celów postawionych w Programie.

Poniżej zestawione zostały wskaźniki, które zostaną poddane analizie w ramach monitoringu.

Tabela 48. Zestawienie wskaźników poddawanych analizie w procesie monitoringu

Założenia LPR	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Źródło danych	Średnia wartość dla Gminy	Wartość bazowa dla obszaru rewitalizacji (średnia)	Wartość docelowa dla obszaru rewitalizacji
Wskaźniki oddziaływania						
Cel 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców	os./1000 os.	GOPS	47,9	49,7	Spadek wartości wskaźnika
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego w wieku produkcyjnym na 1000 ludności	os./1000 os.	GOPS	39,2	46,0	Spadek wartości wskaźnika
	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w wieku produkcyjnym na 100 mieszkańców	os./1000 os	GOPS	40,1	32,2	Spadek wartości wskaźnika
	Liczba wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców	os./1000 os	GOPS	5,1	5,7	Spadek wartości wskaźnika
	Wyniki sprawdzianu 6-klasisty	%	OKE Katowice	76,5	73,9	Wzrost wartości wskaźnika
Cel 2. Wzrost aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji	Liczba długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	os./1000 os.	PUP w Cieszynie	13,7	17,7	Spadek wartości wskaźnika
	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	podm./1000 mieszk.	Urząd Gminy w Chybiu	40,0	53,3	Utrzymanie i wzrost wartości wskaźnika
	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	podm./1000 mieszk.	Urząd Gminy w Chybiu	5,0	3,0	Spadek wartości wskaźnika
	Liczba zamkniętych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	podm./1000 mieszk.	Urząd Gminy w Chybiu	3,3	3,9	Spadek wartości wskaźnika

Cel 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej	Odsetek osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	%	Urząd Gminy w Chybiu	27,7	47,2	Wzrost wartości wskaźnika
Wskaźniki produktu						
Liczba osób objętych wsparciem społeczno-zawodowym		os.		-	0	90
Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe zostaną doposażone		szt.		-	0	1
Liczba osób korzystająca ze wspartej infrastruktury		os./rok		-	0	150
Liczba zmodernizowanych obiektów		szt.		-	0	5
Liczba budynków poddanych działaniom termomodernizacji		szt.		-	0	1
Powierzchnia objęta działaniami rewitalizacyjnymi		m ²		-	0	280 062,80
Długość zmodernizowanej drogi		m	Zgodnie z informacjami zawartymi w poszczególnych kartach projektów rewitalizacyjnych	-	0	900
Liczba wybudowanych obiektów na terenie rewitalizowanym		szt.		-	0	1
Liczba osób objętych wsparciem społeczno-zawodowym		os./rok		-	0	20
Liczba osób biorących udział w warsztatach i konferencjach		os./rok		-	0	40
Liczba organizacji biorących udział w projekcie, w tym pozarządowych		szt.		-	0	5
Liczba zmodernizowanych oczyszczalni ścieków komunalnych		szt.		-	0	1
Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych wspartych w zakresie przeróbki/zagospodarowania osadów ściekowych		szt.		-	0	1
Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej		km		-	0	46,8
Liczba zainstalowanych paneli		szt.		-	0	120
Wskaźniki rezultatu						
Liczba uczestników przedsięwzięcia, którzy po zakończeniu udziału w projekcie dokonali postępu w sferze społeczno-zawodowej		os.	Zgodnie z informacjami zawartymi w poszczególnych kartach projektów rewitalizacyjnych	-	0	110
Liczba osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą		os.		-	0	10
Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu		os.		-	0	82

Liczba nauczycieli którzy nabędą kwalifikacje zawodowe	os.	-	0	15
Liczba dzieci, które podniosą swoje kompetencje społeczne w ramach realizowanego wsparcia	os./rok	-	0	40
Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	os./rok	-	0	20
Liczba osób korzystających ze wsparcia infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji	os./rok	-	0	6960
Liczba osób korzystających ze wsparcia infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji	os./rok	-	0	60
Liczba działalności gospodarczych korzystających ze wsparcia infrastruktury, obiektów i obszarów poddanych rewitalizacji	szt.	-	0	10
Poprawa stanu środowiska naturalnego, w tym spadek emisji CO ₂	t/rok	-	0	57
Ograniczenie zużycia energii pierwotnej	kWh/rok	-	0	273 196
Liczba przedsiębiorstw, które powstaną na zrewitalizowanym obszarze	szt.	-	0	2
Liczba utworzonych miejsc pracy powstałych w wyniku procesów rewitalizacyjnych	szt.	-	0	40
Liczba osób korzystających z usług centrum wolontariatu	os./rok	-	0	200
Liczba osób korzystająca ze wsparcia (w tym zamieszkujących obszar rewitalizacji)	os./rok	-	0	757 (200)
Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków (CI)	RLM	-	0	2979
Liczba nowych użytkowników sieci kanalizacyjnej, którzy przyłączyli się do sieci w wyniku realizacji projektu	RLM	-	0	2979
Poprawa bezpieczeństwa, w tym zmniejszenie liczby wypadków drogowych	%	-	0	10

12. Opis powiązań Programu Rewitalizacji Gminy Somianka na lata 2016-20123 z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy

Program Rewitalizacji Gminy Chybie na lata 2016-2023 jest dokumentem, który jest uzupełnieniem dotychczasowo realizowanych programów na szczeblu gminnym. Projekty i cele ujęte w Programie Rewitalizacji są spójne z kierunkami i celami wyznaczonymi w niżej opisanych dokumentach strategicznych i planistycznych.

12.1. Spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie Gminy Chybie

Elementem opracowania Programu jest zapewnienie komplementarności pomiędzy dokumentami strategicznymi i planistycznymi obowiązującymi w Gminie Chybie. Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Chybie pozostaje w zgodności z innymi dokumentami dotyczącymi rozwoju tego terenu, a w szczególności ze Strategią Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, Strategią Rozwoju Gminy Chybie na lata 2015-2025, Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020, Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie i z Miejscowym Planem Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie.

Wzajemna komplementarność Lokalnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi Gminy Chybie podniesie efektywność podejmowanych działań oraz prawdopodobieństwo ich realizacji. Opracowane projekty rewitalizacyjne będą spójne z wybranymi celami i założeniami uwzględnionymi w wyżej wymienionych dokumentach.

Tabela 49. Powiązania celów Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Chybie

Cel strategiczny 1. Aktywizacja społeczna środowisk marginalizowanych i dysfunkcyjnych	Powiązanie z celami
Dokument strategiczny/planistyczny Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”	Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie
Strategia Rozwoju Gminy Chybie na lata 2015-2025	<p>Cel strategiczny 3. Inwestowanie w sferę społeczną zapewniającą rozwój mieszkańców z poszanowaniem tradycji i dziedzictwa kulturowego</p> <p>Cel operacyjny 3.2. Promowanie postaw prospołecznych i angażowanie mieszkańców w życie społeczne gminy, w tym wspieranie i promowanie działalności NGO’s</p> <p>Cel operacyjny 3.3. Utrzymanie wysokiego poziomu edukacji i zapewnienie nowoczesnej infrastruktury</p> <p>Cel operacyjny 3.4. Zapewnienie dostępu do oferty dodatkowych szkoleń, podnoszących kwalifikacje i rozwijających zainteresowania oraz pasje mieszkańców, a także pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży.</p> <p>Cel operacyjny 3.6. Zachowanie lokalnego dziedzictwa, wspieranie kultury i poszerzenie oferty kulturalnej.</p> <p>Cel operacyjny 3.7. Wspieranie realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz poszanowanie potrzeb osób niepełnosprawnych</p> <p>Cel operacyjny 3.8. Wspieranie rozwoju sportu i rekreacji wśród mieszkańców</p>
Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020	<p>Działania na rzecz osób dotkniętych ubóstwem</p> <p>4. Wsparcie finansowe najuboższych rodzin (np. świadczenia rodzinne, zasiłki z pomocy społecznej, stypendia dla dzieci i młodzieży, pomoc w formie posiłków)</p> <p>5. Działania polegające na udzielaniu świadczeń w formie niepieniężnej w miejscu zamieszkania (żywność, opał, leki, odzież, usługi opiekuńcze, pomoc sąsiadka)</p> <p>8. Pomoc psychologiczna oraz doradztwo zawodowe dla potrzebujących,</p>

	<p>wskazanie umiejętności sposobu odkrycia i wykorzystania własnych zasobów</p> <p>11. Rozwój wolontariatu (promowanie idei wolontariatu, pozyskiwanie i szkolenie wolontariuszy)</p> <p>12. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i wolontariatem na rzecz poprawy sytuacji materialnej społeczności lokalnej</p> <p>Działania na rzecz rodzin dotkniętych problemami opiekuńczo-wychowawczymi</p> <p>2. Rozwój sieci świetlic środowiskowych oraz świetlic socjoterapeutycznych</p> <p>7. Stwarzanie dzieciom i młodzieży alternatywnych metod spędzania czasu wolnego (świetlice szkolne, kółka zainteresowań).</p> <p>8. Udzielanie pomocy pedagogicznej, psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemami wychowawczymi.</p> <p>9. Tworzenie i rozwój placówek edukacyjno-kulturalnych dla dzieci i młodzieży (miejsca zabaw, boiska, kluby, zajęcia poza lekcyjne).</p> <p>10. Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży w czasie przerw wakacyjnych</p> <p>Działania na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą</p> <p>4. Rozbudowanie oferty punktu konsultacyjnego w GOPS w Chybiu</p>
<p>Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie</p> <p>Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie</p>	<p>-</p> <p>-</p>
<p>Dokument strategiczny/planistyczny</p>	<p>Cel strategiczny 2. Wzrost aktywności gospodarczej obszaru rewitalizacji</p> <p>Powiązanie z celami</p>
<p>Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”</p>	<p>Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność</p>
<p>Strategia Rozwoju Gminy Chybie na lata 2015-2025</p>	<p>Cel strategiczny 2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu konkurencyjności sektora MŚP z wykorzystaniem potencjału gminy</p>

	<p>Cel operacyjny 2.1. Promowanie atrakcyjności inwestycyjnej gminy i zwiększenie jej potencjału inwestycyjnego</p> <p>Cel operacyjny 2.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości lokalnej</p> <p>Cel operacyjny 2.4. Inicjowanie działań wpływających na rozwój lokalnego rynku pracy</p>
<p>Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020</p>	<p>Działania na rodzin dotkniętych bezrobociem</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rozwiązywania problemu bezrobocia poprzez udział w lokalnych, rządowych i unijnych programach dotyczących aktywizacji zawodowej. 2. Stała współpraca z PUP w Cieszynie oraz innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi w celu realizacji projektów współfinansowanych z Unii Europejskiej na rzecz przeciwdziałania bezrobociu (szkolenia, przekwalifikowania zawodowe, poradnictwo zawodowe, psychologiczne 6. Rozwijanie pomocy w formie pracy socjalnej skierowanej na rzecz osób bezrobotnych poprzez pomoc w planowaniu nowych koncepcji życia zawodowego, oraz motywowanie do podjęcia zatrudnienia 7. Promowanie dobrych i skutecznych metod wychodzenia z bezrobocia 8. Podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu osób długotrwale bezrobotnych poprzez angażowanie ich w pierwszeń kolejności do programów pomocowych
<p>Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie</p>	<p>-</p>
<p>Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie</p>	<p>-</p>
<p>Cel strategiczny 3. Poprawa atrakcyjności i funkcjonalności infrastruktury technicznej i przestrzeni publicznej</p>	<p>Powiązanie z celami</p>
<p>Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”</p>	<p>Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni</p>

<p>Strategia Rozwoju Gminy Chybie na lata 2015-2025</p>	<p>Cel strategiczny 1. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa i dostępu do nowoczesnej infrastruktury publicznej z poszanowaniem ochrony środowiska</p> <p>Cel operacyjny 1.1. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury technicznej, w tym drogowej, kanalizacyjnej, wodociągowej i energetycznej</p> <p>Cel operacyjny 1.2. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa publicznego</p> <p>Cel operacyjny 1.3. Dbłość o stan środowiska naturalnego, dążenie do jego poprawy i promowanie postaw proekologicznych wśród mieszkańców</p> <p>Cel operacyjny 1.4. Tworzenie infrastruktury sportowo-rekreacyjnej z uwzględnieniem potencjału społeczno-gospodarczego gminy</p>
<p>Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020</p>	<p>Działania na rzecz osób starych, chorych i niepełnosprawnych</p> <p>7. Podejmowanie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych uniemożliwiających dostęp do dóbr i usług</p>
<p>Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie</p>	<p>Zasadnicze kierunki zmian w strukturze przestrzennej obszaru gminy polegać będą na:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzmocnieniu integralności ciągłego przestrzennie systemu przyrodniczego i ochronie jego elementów, - umiarkowanym, a miejscami znacznym wzroście powierzchni osadniczej (głównie zabudowy mieszkaniowej), z wykorzystaniem rezerw w terenach przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę oraz poprzez rozwój funkcji osadniczej w ich sąsiedztwie, przy przyjęciu za podstawę zasady racjonalnego użytkowania gruntów i wykorzystania istniejącego uzbrojenia terenów, - przywróceniu wartości użytkowych terenów przemysłowych, związanych z działalnością cukrowni (w tym dawnych pól irygacyjnych), - rozwoju ośrodka usługowo-handlowego gminy w centrum Chybia, - realizacji systemu kanalizacji sanitarnej.
<p>Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy</p>	<p>Plan zagospodarowania przestrzennego dokładnie określa przeznaczenie</p>

Chybie

budynków i charakterystykę zabudowy określając, które obszary w gminie zarezerwowane są pod budownictwo jednorodzinne, które pod terenu usługowe lub tereny aktywności gospodarczej

Źródło: opracowanie własne

12.1.1. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+” stanowi jeden z najważniejszych dokumentów w województwie, a planowanie rozwoju jest kluczowym zadaniem samorządu terytorialnego zorientowanym na rozwiązywanie problemów i na podnoszenie konkurencyjności regionu.

Wizja rozwoju województwa śląskiego zawarta w Strategii mówi, że dbając o zrównoważony i harmonijny rozwój województwa śląskiego, należy dążyć do jak najlepszego wykorzystania pozytywnych tendencji zmian oraz przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom, tak by stworzyć warunki dla rozwoju mieszkańców, przedsiębiorstw i organizacji w globalnej konkurencji. Osiągnięcie zarysowanej wizji wymaga określenia obszarów priorytetowych, w ramach których sformułowane będą cele strategiczne. Cele przyjęte w niniejszym dokumencie LPR korelują z celami strategicznymi ujętymi w Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego w trzech obszarach priorytetowych:

- Nowoczesna gospodarka

Cel strategiczny: województwo śląskie regionem nowoczesnej gospodarki rozwijającej się w oparciu o innowacyjność i kreatywność

- Szanse rozwojowe mieszkańców

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem o wysokiej jakości życia opierającej się na powszechnej dostępności do usług publicznych o wysokim standardzie

- Przestrzeń

Cel strategiczny: Województwo śląskie regionem atrakcyjnej i funkcjonalnej przestrzeni

12.1.2. Strategia Rozwoju Gminy Chybie na lata 2015-2025

Strategia Rozwoju Gminy Chybie na lata 2015-2025 jest dokumentem, który wyznacza kluczowe kierunki rozwoju podstawowej jednostki samorządu terytorialnego. Określa wizje, misje oraz cele strategiczne, operacyjne i poszczególne typy zadań. Opracowane projekty i działania rewitalizacyjne będą spójne z trzema poniższymi celami strategicznymi i wyznaczonymi w ramach nich celami operacyjnymi: Cel strategiczny 1. Zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa i dostępu do nowoczesnej infrastruktury publicznej z poszanowaniem ochrony środowiska, Cel strategiczny 2. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i wzrostu konkurencyjności sektora MŚP z wykorzystaniem potencjału

gminy i Cel strategiczny 3. Inwestowanie w sferę społeczną zapewniającą rozwój mieszkańców z poszanowaniem tradycji i dziedzictwa kulturowego.

12.1.3. Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2014-2020

Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest okresowym dokumentem planistycznym i realizowana będzie w latach 2014-2020. Okres obowiązywania niniejszego dokumentu nie jest przypadkowy, pokrywa się on ze Strategią Rozwoju Kraju 2020, Strategią rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020, Strategią Rozwoju Kapitału Społecznego 2020.

Dokument ten został opracowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu, przy wykorzystaniu własnych materiałów sprawozdawczych i analiz, materiałów przygotowanych przez referaty Urzędu Gminy w Chybiu, jednostki organizacyjne gminy, Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie, Policję, zakłady opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych z założenia jest dokumentem otwartym. Przyjęte cele i działania będą podlegać wnikliwej ocenie. Pozwoli to na reagowanie na nowe, pojawiające się wyzwania i podjęcie środków zaradczych. W poniższej tabeli znajdują się działania ujęte w dokumencie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, które są ściśle związane z zaplanowanymi do realizacji projektami rewitalizacyjnymi.

Koordynatorem wdrażania celów i założeń Strategii zgodnie z ustawą o Pomocy Społecznej będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chybiu, którego pracownicy liczą na to, że opracowana strategia stworzy nową jakość w dialogu społecznym Gminy Chybie i pomoże w rozwiązywaniu problemów społecznych.

12.1.4. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie jest dokumentem planistycznym, nie jest on jednak aktem prawa miejscowego. Mimo to ustalenia studium określające kierunki zagospodarowania przestrzennego są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Studium stanowi jedną z podstaw realizacji zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe. Ustalenia studium uwzględnia się

przy sporządzaniu planów rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe lub energię i ich aktualizacji oraz wieloletnich planów rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych. Studium jest podstawą tworzenia gminnego zasobu nieruchomości oraz jedną z podstaw ustalania przeznaczenia nieruchomości na potrzeby określania wartości nieruchomości.

Celem sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

12.1.5. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie

Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Chybie jest jednym z dokumentów stanowiących podstawę działania władz gminy, na którego podstawie realizowane są publiczne inwestycje i wydawane decyzje o warunkach zabudowy. Plan zagospodarowania przestrzennego dokładnie określa przeznaczenie budynków i charakterystykę zabudowy określając, które obszary w gminie zarezerwowane są pod budownictwo jednorodzinne, które pod terenu usługowe lub tereny aktywności gospodarczej. Wszystkie projekty i przedsięwzięcia zawarte w niniejszym dokumencie zostały zaplanowane w zgodzie z postanowieniami Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla Gminy Chybie.

13. Partycypacja społeczna w procesie przygotowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Według Wytocznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (z dnia 2 sierpnia 2016r.) partycypacja społeczna wpisana jest w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu – diagnozowania, programowania, wdrażania, oraz monitorowania. W niniejszym opracowaniu uwzględniono partycypację społeczną na wszystkich wymaganych etapach rewitalizacji.

Na konieczność partycypacji społecznej w procesach rewitalizacji wskazuje również dokument „Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020”. Zwrócono w nim uwagę na fundamentalne znaczenie partycypacji dla powodzenia procesów rewitalizacyjnych.

Interesariuszami rewitalizacji na wszystkich etapach opracowywania dokumentu LPR byli mieszkańcy Gminy Chybie, w szczególności zaś mieszkańcy obszaru rewitalizacji, przedstawiciele organizacji pozarządowych i instytucji, działających na terenie gminy, przedstawiciele stowarzyszeń, pracownicy jednostek samorządu terytorialnego (Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej), lokalni przedsiębiorcy oraz właściciele nieruchomości.

13.1. Diagnozowanie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Pierwszym etapem konsultacji społecznych było zebranie opinii od interesariuszy w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wcześniej wspomniane konsultacje miały na celu zebranie uwag, opinii i propozycji odnośnie wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chybie. Informacja o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Chybie pojawiło się na oficjalnej stronie internetowej Gminy Chybie 06.10.2016r. (http://www.chybie.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=1&artykul=3532&akcja=artykul).

Konsultacje przeprowadzane były w okresie 10.10.2016r. do 10.11.2016r. w formie:

- spotkania otwartego w formie warsztatów i debaty publicznej, umożliwiających omówienie i ocenę wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chybie - spotkanie odbyło się 14.10.2016. o godz. 16.00 w KLAPS, ul. Cieszyńska 2 ,

- zbierania uwag, propozycji i opinii w formie papierowej i elektronicznej, z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego. Wypełnione formularze można było dostarczyć: drogą elektroniczną na adres: projekty@chybie.pl, osobiście lub drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Chybie, ul. Bielska 78, 43-520 Chybie,
- materiału informacyjnego oraz formularza konsultacyjnego, które były dostępne od dnia 10.10.2016r. w siedzibie Urzędu Gminy w Chybiu – pok. nr 2.

W terminie 14 dni od zakończenia konsultacji Wójt Gminy Chybie podał do publicznej wiadomości wyniki przeprowadzonych konsultacji wraz z uzasadnieniem przez zamieszczenie na stronie internetowej gminy oraz tablicy ogłoszeń. Wyniki konsultacji społecznych były wiążące dla organów gminy podejmujących rozstrzygnięcie w sprawie objętej konsultacjami.

Ponadto od 06.10.2016 r. na oficjalnej stronie internetowej Gminy Chybie (http://www.chybie.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=1&artykul=3533&akcja=artykul) ogłoszono informacje zachęcającą mieszkańców Gminy Chybie do wzięcia udziału w badaniu ankietowym. Ankiety były dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu Gminy (www.chybie.pl) oraz papierowej w siedzibie urzędu (parter, pok. nr 2). Co więcej, ankiety można było przesłać listownie na adres Future Green Innovations S.A. ul. Podole 60, skrytka 62, 30-394 Kraków oraz przesłać mailem na adres rewitalizacja@greenfuture-projekt.pl. Ankieta była dostępna do 21.10.2016 r.

W dniu 07.10.2016 r. na stronie internetowej Gminy Chybie (http://www.chybie.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=1&artykul=3536&akcja=artykul) zostało zamieszczone zaproszenie na spotkanie skierowane do mieszkańców Gminy. Spotkanie odbyło się 14.10. 2016 r. o godzinie 16.00 w AKF Klaps przy ulicy Cieszyńskiej 2. W ramach spotkania mieszkańcy zostali zapoznani z istotnymi informacjami dotyczącymi tematyki rewitalizacji. Dodatkowo podczas spotkania odbyła się dyskusja na temat problemów występujących na obszarze Gminy Chybie, na temat obszarów zdegradowanych oraz obszaru rewitalizacji oraz inwestycji rewitalizacyjnych.

W dniu 22.10.2016r. zostały zakończone konsultacje społeczne dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Na stronie internetowej Gminy Chybie (http://www.chybie.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=1&artykul=3594&akcja=artykul) został zamieszczony protokół oraz zestawienie uwag z przeprowadzonych konsultacji społecznych.

Dnia 12.12.2016 r. na stronie Gminy Chybie (http://www.chybie.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=1&artykul=3624&akcja=artykul)

została zamieszczona informacja odnośnie konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Chybie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Wcześniej wspomniane konsultacje przeprowadzane były od 12.12.2016 r. do 12.01.2017 r. w formie:

- zbierania uwag, propozycji i opinii w formie papierowej i elektronicznej, z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego. Wypełnione formularze można było dostarczyć drogą elektroniczną na adres projekty@chybie.pl, osobiście lub drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy w Chybiu, ul. Bielska 78, 43-520 Chybie,
- materiałów informacyjnych oraz formularza konsultacyjnego, które były dostępne od dnia 12.12.2016r. w siedzibie Urzędu Gminy w Chybiu – pok. nr 2.

W terminie 14 dni od zakończenia konsultacji Wójt Gminy Chybie podał do publicznej wiadomości wyniki przeprowadzonych konsultacji wraz z uzasadnieniem przez zamieszczenie na stronie internetowej gminy oraz tablicy ogłoszeń. Wyniki konsultacji społecznych nie były wiążące dla organów gminy podejmujących rozstrzygnięcie w sprawie objętej konsultacjami. Nie przedstawienie opinii we wskazanym terminie oznaczało rezygnację z prawa do jej wyrażenia.

W ramach wyżej wymienionych form partycypacji konsultowane były kwestie, które zadecydowały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Chybie. Zgłoszone w toku działań konsultacyjnych uwagi i opinie zostały uwzględnione. Szczegółowe zestawienie zgłoszonych uwag, opinii i propozycji przedsięwzięć oraz wyniki ankietyzacji zostały zamieszczone w rozdziale III. Diagnoza problemów w gminie na podstawie badań ankietowych mieszkańców.

13.2. Programowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji

Na etapie programowania Lokalnego Programu Rewitalizacji istotnym mechanizmem włączenia interesariuszy rewitalizacji była możliwość wniesienia własnej propozycji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Łącznie otrzymano 11 propozycji. Weryfikacja została przeprowadzona na podstawie następujących kryteriów: 1) lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze rewitalizacji; 2) komplementarność przedsięwzięcia z celami rewitalizacji i kierunkami działania; 3) zakres informacji na temat przedsięwzięcia (kompletność fiszki). Siedem przedsięwzięć zakwalifikowano do przedsięwzięć podstawowych, a pozostałe 4 – do przedsięwzięć uzupełniających.

W dniu 30.12.2016 r. na stronie internetowej Gminy Chybie (http://www.chybie.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=1&artykul=3650&akcja=artykul) została zamieszczona informacja zachęcająca mieszkańców Gminy do wypełnienia kart projektów zmierzających odnowienia, przywrócenia lub nadania nowych funkcji wybranych obszarów. Ponadto do wypełniania kart mobilizowani byli wszeley partnerzy społeczni m.in. organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, instytucje kultury oraz grupy nieformalne.

Wypełniając karty projektów do Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Chybie mieszkańcy mieli możliwość włączyć się aktywnie w proces rewitalizacji Gminy Chybie, który przyczyni się do poprawy życia i ożywienia gospodarczego obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Karty można było składać osobiście w Urzędzie Gminy w Chybiu (Biuro Podawcze, pok. nr 2) lub przesłać na adres e-mail: projekty@chybie.pl w terminie do 20.01.2017 r. Dnia 23.01.2017 r. ponownie została ogłoszona informacja zachęcająca interesariuszy do wypełniania kart projektu (http://www.chybie.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=1&artykul=3693&akcja=artykul). Karty można było składać osobiście w Urzędzie Gminy w Chybiu (Biuro Podawcze, pok. nr 2) lub przesłać na adres e-mail: projekty@chybie.pl w terminie do 31.01.2017 r.

Dnia 04.05.2017r. na oficjalnej stronie Gminy Chybie pojawiła się informacja dotyczące konsultacji społecznych projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Chybie na lata 2016-2023” (http://www.chybie.pl/asp/pl_start.asp?typ=13&menu=1&artykul=3839&akcja=artykul), które odbywały się w terminie 04.05.2017-18.05.2017r. Celem konsultacji było zebranie opinii, uwag i propozycji mieszkańców Gminy Chybie dotyczących projektu „Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie na lata 2016-2023”. W terminie określonym w ogłoszeniu nikt nie zgłosił uwag.

13.3. Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji na etapie wdrażania i monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie Lokalnego Programu Rewitalizacji będzie miało w szerokim stopniu charakter partycypacyjny ze względu na fakt, iż część planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie realizowana przez podmioty społeczne, które miały możliwość zgłoszenia projektów do LPR m.in. organizacje pozarządowe z terenu Gminy Chybie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Wszelkie

uwagi zgłaszane przez Partnerów rewitalizacji, a także mieszkańców gminy przysłużą się lepszej organizacji systemu wdrażania rewitalizacji. Cyklicznie przygotowywane roczne sprawozdania z realizacji LPR, opiniowane przez Radę Gminy traktować należy jako plany opracowane w formule współdecydowania.

Włączanie mieszkańców, przedsiębiorców oraz innych podmiotów i grup aktywnych na terenie Gminy w proces wdrażania i zarządzania LPR będzie zapewnione poprzez:

- realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez sektor społeczny i/lub gospodarczy,
- organizację spotkań z mieszkańcami w celu omówienia bieżącego postępu nad realizacją Programu, kwestią uzyskania funduszy i realizacją planowanych przedsięwzięć oraz ewentualnych zmianach, rozstrzygnięcia pojawiających się wątpliwości, kwestii dotyczących wdrażania LPR, korygowania oczekiwań i uwag ze strony interesariuszy z podjętymi działaniami,
- prowadzenie aktywnej polityki informacyjnej o prowadzonych przedsięwzięciach ujętych w LPR oraz efektach podejmowanych działań rewitalizacyjnych.

13.3.1. Procedura zgłaszania nowych zadań do LPR

Wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie Programu, w tym Partnerzy Programu oraz mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mają możliwość zgłoszenia nowego zadania do Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Chybie. Proces ten reguluje poniższa procedura:

- propozycję nowego przedsięwzięcia, opisaną zgodnie z kartą projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji może zgłosić instytucja użytku publicznego lub mieszkańcy obszaru rewitalizacji, przy czym dana osoba może zgłosić 1 projekt raz na pół roku. Propozycje zadań zbierane będą raz w roku i muszą zostać złożone do Zespołu ds. Rewitalizacji w wyznaczonym przez niego terminie,
- po upływie tego terminu Zespół ds. Rewitalizacji opiniuje zebrane propozycje zadań rewitalizacyjnych dla danego obszaru oraz zgłaszają własne zadania,
- na kolejnej sesji Rady Gminy, Zespół ds. Rewitalizacji przedstawia zatwierdzone przedsięwzięcia i poddaje je pod głosowanie Rady Gminy.

13.3.2. Procedura zgłaszania propozycji zmian do LPR

Wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie Programu, w tym Partnerzy Programu oraz mieszkańcy obszaru rewitalizacji, mają możliwość zgłoszenia propozycji zmian w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Chybie. Proces ten reguluje poniższa procedura:

- propozycję zmian do Programu wraz z uzasadnieniem może zgłosić instytucja użytku publicznego lub mieszkańcy obszaru rewitalizacji, przy czym dana osoba może zgłosić 1 projekt raz na pół roku. Propozycje zmian zbierane będą raz w roku i muszą zostać złożone do Zespołu ds. Rewitalizacji w wyznaczonym przez niego terminie,
- po upływie tego terminu Zespół ds. Rewitalizacji opiniuje zebrane propozycje zmian dotyczących obszaru rewitalizacji,
- na kolejnej sesji Rady Gminy, Zespół ds. Rewitalizacji przedstawia propozycje zatwierdzonych zmian i poddaje je pod głosowanie Rady Gminy.

13.4. Partycypacja społeczna na etapie monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji

Niezbędnym elementem zarządzania procesem rewitalizacji jest uwzględnianie w nim udziału społecznego nie tylko na etapie planowania i wdrażania, ale także na etapie monitorowania Lokalnego Programu Rewitalizacji. Ocena Programu powinna obejmować diagnozę czynników społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i techniczno-środowiskowych obszaru rewitalizacji, opartą na wskaźnikach oraz opinie mieszkańców. Partycypacja społeczna na etapie oceny rewitalizacji uwzględnia aktywny udział mieszkańców w szerokich konsultacjach społecznych. Formy i narzędzia aktywnego włączenia mieszkańców w ocenę efektów Lokalnego Programu Rewitalizacji wykorzystywane na końcowym etapie:

- współpraca z Zespołem ds. rewitalizacji,
- prowadzenie monitoringu zewnętrznych źródeł finansowania,
- monitoring rzeczowy Programu na podstawie rocznych sprawozdań,
- badania sondażowe na temat oceny procesów rewitalizacji,
- ankiety z wykorzystaniem mediów społecznościowych np. sondy na stronie internetowej, wydarzenia na facebooku,

- debata z władzami publicznymi na temat rewitalizacji,
- analiza postrzegania zmian przez mieszkańców na obszarze rewitalizacji,
- warsztaty sektorowe, festyny, święta miejscowości połączone z prezentacją efektów rewitalizacji, spacerów rewitalizacyjnych,
- warsztaty z mieszkańcami.

Opisywane instrumenty powinny każdorazowo być dostosowane do lokalnych warunków oraz możliwości działania.

14. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Zgodnie z art. 48 ust. 1 ust. 2 w związku z art. 47 i 57 pkt 1.2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r. poz. 1405) projekt niniejszego dokumentu został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Śląskiemu Państwowemu Inspektorowi Sanitarnemu z wnioskiem o zajęcie stanowiska w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku konieczności jej opracowania.

Pismem z dnia 22 maja 2017 r. znak WOŚ.410.164.2017.AB Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach wydał opinię, że dla niniejszego dokumentu nie jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Opinią sanitarną z dnia 09 maja 2017 r. znak NS-NZ.042.63.2017 Śląski Państwowy Inspektor Sanitarny ustalił, iż odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie na lata 2016-2023 leży w kwestii Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach. W związku z jego decyzją odstępuje się od wykonania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla niniejszego dokumentu.

W związku z powyższymi opiniami oraz uwarunkowaniami określonymi w art. 49 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, Wójt Gminy Chybie odstąpił od przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla niniejszego dokumentu.

Informacje o odstąpieniu od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko umieszczone zostały na:

- stronie internetowej Gminy Chybie,
- stronie BIP Urzędu Gminy Chybie,
- tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy w Chybiu.

15. Spis tabel

Tabela 1. Charakterystyka jednostek pomocniczych Gminy Chybie	9
Tabela 2. Spis ulic wchodzących w skład jednostek pomocniczych Chybie 1 i Chybie 2	9
Tabela 3. Zestawienie wskaźników wykorzystanych w diagnozie obszaru zdegradowanego Gminy Chybie	8
Tabela 4. Ludność w Gminie Chybie w latach 2010-2015	19
Tabela 5. Dane demograficzne dla Gminy Chybie (stan na dzień 25.07.2016).....	20
Tabela 6. Ludność w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym w Gminie Chybie (stan na dzień 25.07.2016).....	20
Tabela 7. Bezrobocie w Gminie Chybie w latach 2010-2015.....	21
Tabela 8. Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 1000 mieszkańców	22
Tabela 9. Dane dotyczące pomocy społecznej na terenie Gminy Chybie w latach 2010 – 2014	24
Tabela 10. Pomoc społeczna w Gminie Chybie z podziałem na sołectwa w 2016 r.	25
Tabela 11. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców.....	26
Tabela 12. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego na 1000 mieszkańców	26
Tabela 13. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa na 1000 mieszkańców	27
Tabela 14. Liczba wydanych Niebieskich Kart na 1000 mieszkańców.....	41
Tabela 15. Wyniki sprawdzianu 6-klasisty w Gminie Chybie.....	47
Tabela 16. Przestępczość w Gminie Chybie w latach 2011 – 2014.....	48
Tabela 17. Ruch turystyczny w Gminie Chybie w latach 2010 – 2014.....	49
Tabela 18. Imprezy organizowane w Gminie Chybie w latach 2011-2014	50
Tabela 19. Frekwencja wyborów samorządowych	52
Tabela 20. Zestawienie wskaźników koncentracji negatywnych zjawisk społecznych według jednostek pomocniczych w Gminie Chybie.....	41
Tabela 21. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze społecznej.....	43
Tabela 22. Działalność gospodarcza w sektorze publicznym i prywatnym w Gminie Chybie w latach 2010-2015	43
Tabela 23. Finanse publiczne Gminy Chybie w latach 2010-2015.....	43
Tabela 24. Wydatki ogółem Gminy Chybie na poszczególne działy w latach 2010-2015.....	45
Tabela 25. Liczba podmiotów gospodarczych według CEIDG na 1000 mieszkańców	47
Tabela 26. Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	48
Tabela 27. Zestawienie wskaźników koncentracji negatywnych zjawisk gospodarczych według jednostek pomocniczych w Gminie Chybie	49
Tabela 28. Diagnoza stanu kryzysowego w sferze gospodarczej	50
Tabela 29. Zasoby mieszkaniowe w Gminie Chybie w latach 2010-2014	52
Tabela 30. Sieć wodociągowa w Gminie Chybie w latach 2010-2015.....	53
Tabela 31. Sieć gazowa w Gminie Chybie w latach 2010-2014.....	54
Tabela 32. Sieć kanalizacyjna w Gminie Chybie w latach 2010-2015	54
Tabela 33. Odsetek liczby osób korzystających z sieci wodociągowej	55
Tabela 34. Odsetek liczby osób korzystających z sieci kanalizacyjnej	55
Tabela 35. Stan techniczny obiektów użyteczności publicznej w Gminie Chybie.....	57
Tabela 36. Powierzchnia i udział procentowy wybranych rodzajów użytkowania gruntów w Gminie Chybie (stan na dzień 31.12.2014).....	63
Tabela 37. Liczba przystanków komunikacyjnych na 1000 mieszkańców	63
Tabela 38. Wartość Indeksu Degradacji dla poszczególnych obszarów.....	69

Tabela 39. Obszar zdegradowany Gminy Chybie – powierzchnia i liczba ludności	70
Tabela 40. Porównanie wszystkich badanych wskaźników dla obszaru rewitalizacji i całej Gminy Chybie	72
Tabela 41. Propozycje mieszkańców dotyczące projektów i przedsięwzięć inwestycyjnych i społecznych	85
Tabela 42. Analiza SWOT obszaru rewitalizacji gminy Chybie	89
Tabela 43. Indykatywne środki finansowe w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie na lata 2016-2023 z podziałem na źródła finansowania.....	122
Tabela 44. Harmonogram realizacji przedsięwzięć ujętych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Chybie	124
Tabela 36. Kompetencje Rady Gminy Chybie, Wójta Gminy Chybie i Zespołu ds. Rewitalizacji w systemie zarządzania realizacja Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Chybie	125
Tabela 48. Wykaz projektów Gminy Chybie z dofinansowaniem ze środków unijnych w latach 2007-2013	133
Tabela 38. Zestawienie wskaźników poddawanych analizie w procesie monitoringu	139
Tabela 39. Powiązania celów Programu Rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy Chybie.....	143

16. Spis rycin

Rycina 1. Jednostki pomocnicze wydzielone w Gminie Chybie	10
Rycina 2. Liczba miejsc w przedszkolach w Gminie Chybie	43
Rycina 3. Liczba uczniów w szkołach podstawowych w Gminie Chybie.....	44
Rycina 4. Szkolnictwo podstawowe – współczynnik skolaryzacji netto w latach 2003 – 2014	44
Rycina 5. Liczba uczniów w gimnazjach w Gminie Chybie	45
Rycina 6. Szkolnictwo gimnazjalne – współczynnik skolaryzacji netto w latach 2003-2014.	45
Rycina 7. Poziom wykształcenia mieszkańców w Gminie Chybie	46
Rycina 8. Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 2008-2015	51
Rycina 9. Powierzchnia nieruchomości oddanych do użytku w latach 2008-2015 [m ²].....	52
Rycina 10. Położenie Gminy Chybie na tle województwa śląskiego i powiatu cieszyńskiego	60
Rycina 11. Gmina Chybie z podziałem na sołectwa.....	60
Rycina 12. Atrakcyjność Gminy wg osób ankietowanych	79
Rycina 13. Opinia ankietowanych dotycząca potrzeby opracowania programu na rzecz ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego Gminy.....	80
Rycina 14. Obszary, które wymagają rewitalizacji wg osób ankietowanych	80
Rycina 15. Opinia ankietowanych odnośnie obszarów zdegradowanych.....	81
Rycina 16. Opinia ankietowanych na temat problemów ekonomicznych, które należy rozwiązać w procesie rewitalizacji.....	82
Rycina 17. Opinia ankietowanych na temat problemów społecznych, które należy rozwiązać w procesie rewitalizacji.....	82
Rycina 18. Opinia ankietowanych na temat problemów związanych za jakością życia, które należy rozwiązać w procesie rewitalizacji	83
Rycina 19. Proponowane przedsięwzięcia i projekty inwestycyjne wg osób ankietowanych.	84
Rycina 20. Proponowane przedsięwzięcia i projekty społeczne wg osób ankietowanych	84

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY CHYBIE
Leszek Jasek

